

PRED ROJSTNIM DNE-
VOM DOLENJSKEGA
LISTA

Pred 19 leti

V ponedeljek, 17. februarja, bo poteklo 19 let, kar se je slovenskim pokrajinskim političnim časnikom, takratnim glasilom Osvobodilne fronte, pridružil naš tednik, najmlajši slovenski lokalni list.

»Naša pot v socializmu je nova, hoditi moramo po nezhojenih stezah in treba je mnogo razmišljanja, mnogo pametnih predlogov in zdravih domislic. Dom je postavljen, treba ga je znotraj urediti in si napraviti udobnega. Za tako delo je potreben posvet in nasvet, skratka potreben je svetovalec. Tak svetovalec hoče in mora postati naš Dolenjski list.«

S temi besedami je med drugim v prvem uvodniku 17. 2. 1950 Jože Zamljen, prvi urednik Dolenjskega lista, poslal prvo številko našega pokrajinskega časnika takratnim članom OF v okrajih Črnomelj, Novo mesto in Trebnje. Po 19 letih lahko veselimo in polni novih delovnih načrtov, spodbujani od skoraj 29.800 stalnih naročnikov, delavci v uredništvu in upravi Dolenjskega lista ugotavljamo: prehojena pot je polna dragocenih in dobrih izkušenj; bila nam je trda, a uspešna šola za uveljavitev domačega pokrajinskega glasila SZDL, ki je te dni doseglo redno tedensko naklado 32.000 izvodov.

Množično smo zasidrani med prebivalci širše Dolenjske, od Posavja tja do Bele krajine in hrvaških meja, v kočevsko-ribniškem predelu do skoraj samih ljubljanskih vrat. Zaokroženo gospodarsko, kulturno in geografsko zgodovinsko področje z nešteti sorodnostmi in enakostjo odprtih vprašanj stoji čvrsto in z jasnim pogledom v bodočnost sredi gospodarske in družbene reforme. Domači tednik, najbolj razširjeni in brani redni obveščevalec, prerašča zdaj v sredstvo javnih razprav delovnih ljudi. Samoupravljanja in političnih akcij združenih proizvajalcev si brez ustvarjanja javnega mnenja prav prek Dolenjskega lista v pokrajini zdaj nihče več ne predstavlja. Bralci postajajo čedalje aktivnejši družbeni in politični sodelavci in soustvarjalci načrtov o nadaljnjem razvoju pokrajine, hkrati pa tudi vedno pomembnejši in odločujoči dejavniki v razvoju najširšega samoupravljanja. Tu, sredi teh nalog nas čakajo zdaj nove in stare dolžnosti; gre za nadaljnje podružbivanje tiska, ki se mora kar najpopolneje ziliti v mogočno reko naprednih samoupravnih družbenih tokov.

Ni časa in ne potrebe za slavlje. Ob rojstnem dnevu domačega pokrajinskega časnika se bomo samo za hip ozirli na prehojeno pot, nato pa se prizadevneje krenili naprej — v korist resničnih interesov vseh delovnih ljudi širše Dolenjske.

TONE GOSNIK

PADLO GA JE, PADLO te dni, da je grdo! V mestih je lahko: malo pritisnejo stroji in plugi, na pomoč priskoči morda še vojaštvo, komunala in še kdo, na vasi pa je drugače. Tu velja: pomagaj si sam — pa boš imel pot! Tudi v Slemenih je staro in mlado prišlo za lopate. Veliki zameti od Male Slevce do Gregorja so zaustavili promet in pešce. Med njimi sta tudi učenki Marija in Milka iz Marolč, ki zaradi zametov 4 dni nista mogli v šolo v Velike Lašče. Vsa vas je pomagala očistiti poti, da so mogli otroci spet v šolo. (Foto: France Modic)

Vesoljci bodo pristali na Suhorju!

Baje so vesoljci naročili bušinskemu gadu Jožiču, naj organizira slovesen sprejem prve posadke in turistov z Lune. Ves Suhor z okolico mu je priskočil na pomoč, tako da bodo na pustno nedeljo, 16. februarja popoldne, organizirali kar najbolj slovesen sprejem na Suhorju. Če bo vetrovno, bo morda vesoljista ladja pristala malo nižje, v bližini Metlike. Predvideno je, da si bodo vesoljci ogledali vso Belo krajino tja do Vinice. Če vsega ne bodo zmogli opraviti v enem dnevu, bodo izlet nadaljevali na pustni torek popoldne.

K sprejemu vesoljcev vlijudno vabijo vse Belokranjce!

Sneg podrl skladišče ITAS

KOČEVJE, 11. febr. — V ITAS je drugi dan stoji proizvodnja, delovni kolektiv pa kljub temu dela po 8 ur dnevno. Odstranjujejo posledice zadnjega snega in snežnega meteža. V nedeljo ob 2. uri ponoči je sneg porušil stavbo, v kateri ima ITAS skladišče polizdelkov. Na stavbi je škoda za okoli 200.000 din, medtem ko škoda na polizdelkih še niso ocenili.

Zakaj novi volilni zakoni?

Spremembe so bile potrebne zaradi spremenjene ustave

Najbrž nismo bili še nikdar v taki časovni stiski za volitve, kakor smo letos. Republiška skupščina je sprejela spremembe ustave zelo pozno in še takrat nekaj drugače, kot so prvotno mislili. Tako je bilo treba sproti

spreminjati tudi osnutke volilnih zakonov, enega pa celo povsem spremeniti. Priprave na volitve pa že tečejo ter so zato morali vstavi v zakon določilo, da velja vse tisto, kar so doslej storili, če se ujema s tem zakonom.

Brez tega bi bile vse dosedanje priprave seveda nezakonite.

Poglejmo si zdaj na kratko, po kakšnih načelih so sestavljali te zakone, in sicer posebej zakona o določitvi (Nadaljevanje na 5. str.)

Predlog iz Trebnjega

Kako bolje razdeliti poslanska mesta za zbornice delovnih skupnosti republiške skupščine

V ponedeljek, 10. februarja, so vse občinske konference SZDL v Sloveniji dobile predlog političnega akta trebnjske občine za razdelitev mandatov v zborih delovnih skupnosti republiške skupščine. Nov predlog so v Trebnjem izdelali zaradi tega, ker so prepričani, da predlog, ki ga je sestavil republiški sekretariat za pravosodje in občo upravo, ne upošteva stališč, izoblikovanih v javni razpravi.

Predlog sekretariata upošteva število prebivalstva pri razdelitvi mandatov le toliko, da dodeljuje vsaki občini, ki ima nad 20.000 prebivalcev, po en mandat. Ta kriterij vodi do tega, da ima na primer občina Ajdovščina z 21.296 prebivalci prav tako en mandat na število prebivalcev kot občina Maribor, ki ima 171.007 prebivalcev, 29 občin pa po tem kriteriju

sploh ne dobi nobenega mandata.

Na pripombo sekretariata, češ da je težko narediti drugače, so v Trebnjem izdelali nov predlog, ki natanko določa, kako naj bi razdelili mandate in pri tem upoštevali število prebivalcev in število ljudi zaposlenih v gospodarstvu oziroma v zdravstvu, socialnem varstvu ter kulturi in prosveti.

Predlog Trebnjega dosledno upošteva oba kriterija, tako da naj bi za gospodarski zbor dve tretjini mandatov določili po številu prebivalcev, eno tretjino pa po številu zaposlenih v gospodarskih organizacijah. Za prosveto-kulturni in socialnozdravstveni zbor naj bi tri četrtine mandatov določili po številu prebivalcev, eno četrtino pa po številu zaposlenih v teh dejavnostih.

M. L.

OB 25-LETNICI 1. ZASEDANJA SNOS V ČRNOMLJU

Črnomelj izreka dobrodošlico

19. februarja bodo v zgodovinski dvorani črnomaljskega Prosvetnega doma počastili 25-letnico zasedanja prvega slovenskega parlamenta — Govoril bo podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej — Pričakujejo okoli 200 udeležencev

Prav tako pristrčno, kot so člane SNOS sprejeli v Črnomlju pred petindvajsetimi leti in kasneje na proslavah ob pomembnih obletnicah, jih bodo tudi letos. Vsem udeležencem letošnje jubilejne proslave izreka Črnomelj pristrčno dobrodošlico in jim želi, da bi se med Belokranjci prav tako dobro in domače počutili kot v najtežjih časih med vojno.

Prav v isti zgodovinski dvorani, ki je bila pred 25 leti prizorišče zgodovinskega I. zasedanja Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, bodo tudi letos počastili jubilej. Proslava, ki jo organizira predsedstvo skupščine SR Slovenije v sodelovanju z republiško konferenco SZDL ter z občinsko skupščino in družbeno-političnimi organizacijami iz Črnomlja, bo dala vsebinski poudarek predvsem zgodovinskemu pomenu zasedanja, ob njej pa bo letos manj zunanjega blišča.

Na skromno, a dostojno počastitev zasedanja prvega slovenskega parlamenta ne bodo vabili delegacij iz federacije in iz drugih republik, marveč se je bodo poleg 90 preživelih članov I. zasedanja SNOS udeležili še predstavniki skupščine SR Slovenije, predstavniki izvršnega sveta, nekateri člani sveta federacije, ki živijo v Sloveniji, predstavniki republiške konference SZDL, delegacija centralnega komiteja ZK Slovenije, predstavniki Zveze

združenj borcev NOV, slovenska sindikalna in mladinska delegacija, predstavnice republiške konference za družbeno aktivnost žena, predstavniki Jugoslovanske armade in 15-članski delegaciji iz občin Metlika in Črnomelj.

Na proslavo so povabili tudi nekatere najvidnejše predstavnike javnega in družbenega življenja v Sloveniji, med njimi predstavnike SAZU, univerze, vrhovnega sodišča itd. Računajo, da bo na počastitev 25-letnice SNOS prišlo kakih 200 udeležencev, ki bodo zasedli parterna mesta v dvorani črnomaljskega Prosvetnega doma, okoli 60 mest na balkonu pa je namenjenih dijakom črnomaljske gimnazije, ki bodo kot zastopniki mlade generacije prisostvovali proslavi.

Ob 11. uri dopoldne bo proslavo začel partizanski invalidski pevski zbor, slavnostni govornik pa bo podpredsednik skupščine SR Slovenije dr. Jože Brilej. Po novem nastopu partizanske

ga invalidskega pevskega zbora bo Anton Dvojnič, predsednik občinske skupščine Črnomelj, priredil sprejem v predverju dijaškega doma. Na sprejemu, ki bo predvsem tovariško snidenje starih znancev, bo nastopila še ena izmed domačih tamburaških in folklornih skupin.

Jubilejni obletnici SNOS posvečamo v današnji številki 9. stran Dolenjskega lista.

R. B.

Dvanajsto srečanje bo v Brežicah

Predstavniki spodnjeposavskih svetov Zveze kulturno-prosvetnih organizacij so se minul teden udeležili razširjene seje republiškega sveta ZKPOS. V obsežnem gradivu so dobili nekatere osnutke za letošnji kongres, ki bo 27. in 28. marca v Ljubljani. V razpravi so udeleženci z raznih strani opozarjali, da bodo imeli občinski sveti spet velike denarne težave, ker so proračuni nekaterih občin zelo utesnjeni. Slišati je bilo tudi več pripomb, da gradivo premalo upošteva delo občinskih in medobčinskih svetov, čeravno je bilo zelo prizadevno in pestro. Sprejeta je bila tudi odločitev, da bo republiško srečanje dramskih skupin od 1. do 7. junija v Brežicah.

OD 1. XI. 68 DO 11. II. 69

3.154 novih!

90 NOVIH NAROČNIKOV smo pridobili v 14. tednu naše akcije. Iz tedna v teden je več stalnih bralcev našega lista, ki bo imel v ponedeljek, 17. 2. 1969, svoj 20. rojstni dan.

— Pregled za 14 tednov:

BREŽICE:	297
ČRNOVELJ:	265
KOČEVJE:	193
KRSKO:	441
METLIKA:	109
NOVO MESTO:	595
RIBNICA:	112
SEVNICA:	297
TREBNJE:	366
Razne pošte:	342
Inozemstvo:	137

ZA ČAS OD 13. DO 23. FEBRUARJA

Do sredine februarja jasno in hladno, od 19. februarja topleje s pogostimi padavinami, pretežno kot sneg. Po 19. februarju izboljšanje, vendar okrog 23. februarja zopet padavine in nadaljnja ohlajitev.

Dr. V. M.

tedenski mozaik

Senatorji in poslanci ameriškega kongresa, ki so imeli doslej letno plačo 30.000 dolarjev, so si povzeli prejemke na 42.000 dolarjev. Poslanec Gross, ki je obsodil to »povišico« kot »škandala«, je dobil po pošti paket z dvema paroma čevljev, parom sandal, tremi obnošenimi strajkami in hlačami. Pošiljatelj pravi, da je »socialno ogrožena« senatorje in poslance, ki ne morejo živeti s 30.000 dolarji na leto... Iz leta v leto se manjša ameriška nevojaška pomoč tujini. »New York Times« takole komentira: »S celo vrsto proračunskih in kirurških operacij so ameriški program pomoči tujini spremenili v okostnjak. Človek bi dejal, da se zdaj republikanci pripravljajo pokopati še kosti... Kanadska radijska postaja iz Alberta je poslala majhen republikanec Andorri v Andih ček za pet dolarjev, kolikor znašajo njeni izdatki za »obrambo«, v resnici za strelivo, ki ga uporablja republikanska straža ob slovesnih priložnostih. Po glavar Andorre je v ljudo vrnil ček s pojasnilom, da je bila proračunska razprava že končana in da so o njej že glasovali... V Italiji pripravljajo spremembo zakona še iz fašističnih časov, po katerem je bila lahko žena, ki je zapustila moža ali živila v prešuštvu, sodno kaznovana — mož pa ne. Za italijanske jezuite je to očitno prehud. Njihovo glasilo »Civiltà Cattolica« meni, da bi bilo treba z zakonskimi družinami drugače ravnati kakor s soprog — »kakor tudi starši drugače ravnajo z otroki«. Italijanom se obetajo hudi časi (po mnenju glasila): številno prešuštno se bo strahovito povečalo in z njimi tudi število umorov iz ljubosumnosti... Kljub diktaturi Grkov očitno ni zapustil smisel za humor, kakor dokazuje ta anekdota: Nikolas Papagos stoji pri rdeči luči na križišču v Atenah in kakor nor žvižga na drugo stran ulice. Prometniku, ki ga je pokaral, razloži, da bi rad priklical ženo, a se je ne upa poklicati po imenu. Policaj mu da časno besedo, da mu ne bo skrivil lasu na glavi, če pokliče ženo po imenu. Nato se mož ves srečen zadre: »Eleftheria! Eleftheria!« (Svoboda! Svoboda!).

Žene v obrambi dežele

»Šla je k vojakom...«, tega v klasičnem pomenu besede, kakršen velja za naše fante in može, za žene tudi poslej ne bo moč trditi, obramba dežele pa vendarle resno računa z velikim deležem, ki ga lahko v primeru potrebe dajejo domovini naše žene in dekleta — Kaj pravi predlog zakona o vojaški obveznosti glede žen?

Med najbolj zanimivimi člani predloga novega zakona o vojaški obveznosti so vsa tista, ki zadevajo žene. Takoj je treba poudariti, da žene ne bodo »šle k vojakom«

v klasičnem smislu, kakor to velja za moške, vendar pa obramba dežele z njimi zelo resno računa.

Po dosedanjem zakonu so vojaški obveznosti podrejene le žene-strokovnjakinje in sicer v rezervni sestavi JLA. Sedaj pa je predlog, ki bo v kratkem verjetno že sprejet, da vse žene od 19. do 40. leta spadajo v vojaško obveznost. Prišle naj bi v rezervno sestavo oboroženih sil. To pomeni, da bodo žene lahko v mirni dobi poklicane na vaje in razporejene v enote teritorialne obrambe.

TELEGRAMI

BERLIN — Položaj okrog Berlina se je spet zaostрил, ker mislijo tam zahodnonemški poslanci v začetku marca izvoliti novega predsednika Zvezne republike. Poveljnik varšavske zveze Jakubovski je prišel v vzhodni Berlin, predsednik ZDA Nixon pa bo obiskal zahodni Berlin 27. februarja.

BOLOGNA — Ta teden je bil kongres KP Italije, ki mu italijanski tisk posveča dosti pozornosti. Jugoslovansko delegacijo je vodil Edvard Kardelj.

SOFIJA — V Bolgariji se je spet razvnela šovinistična gornja proti Jugoslaviji, predvsem proti neodvisni Makedoniji. Institut za zgodovino bolgarske akademije znanosti je objavil brošuro, ki skuša dokazati, da so Makedonci Bolgari.

HAMBURG — Britanski vojni minister Healey je izjavil dopisniku dnevnika »Die Welt«, da so zahodne pomorske sile močnejše od sovjetskih v Sredozemlju. Dejal je, da bi v primeru vojne svjetske ladje.

OTTAWA — Kanadski zunanji minister Sharp je dejal, da je poslal kanadskemu veleposlaniku v Stockholmu navodila, naj začne pogovore za izmenjavo diplomatskih odnosov z LR Kitajsko.

WASHINGTON — Bivši šef ameriške delegacije na pariskih pogajanjih o Vietnamu je pozval Nixonovo vlado, naj zmanjša število ameriških vojakov v Vietnamu, četudi ne bi bil sklenjen sporazum s Hanojem.

NIKOZIJA — Eden izmed voditeljev turške manjšine na Cipru Denktash je dejal, da morata obe skupnosti na otoku — grška in turška — ustvariti medsebojno zaupanje, ki bo podlaga za priateljstvo.

NEW YORK — Na sedežu OZN je vzbudil živo zanimanje predlog ameriškega senatorja Edwarda Kennedyja, da bi ustanovili agencijo, ki bi pošiljala nujno pomoč žrtvam elementarnih nesreč po svetu.

ATENE — Grška vlada in neka ameriška družba sta podpisali pogodbo o izgradnji magistralne čez severno Grčijo do turške meje, ki bo dolga 797 kilometrov.

HAVANA — Vladi ZDA in Kube sta podpisali sporazum o vračanju potnikov, ki prisilno priletijo na Kubo v ugrabljenih letalih.

DOLZNOSTI

V predlogu zakona dolžnosti, ki bi jih žene opravljale v teritorialni obrambi, niso omejene, kar pomeni, da lahko opravljajo vse dolžnosti in se usposabljaajo zanje. V mirnem času žene svoje vojaške obveznosti ne bodo izpolnjevale v JLA, predvideno pa je to za primer vojnega stanja ali neposredne vojne nevarnosti.

Med novostmi novega zakona o vojaški obveznosti je očitno tudi nov način reguliranja službe v rezervni sestavi za moške po odslužitvi vojaškega roka. Na vojaške vaje so doslej šli samo v JLA, sedaj pa bodo to svojo dolžnost lahko izpolnili tudi v enotah teritorialne obrambe. Te enote bodo imele po novem zakonu enakopravnost z JLA.

PRI MILICI

Predvidena je tudi možnost, da bodo določene osebe iz rezervnega sestava poklicane na vojaške vaje ali izpopolnjevanje v milico. Enote milice pridejo v sestav teritorialne obrambe in imajo posebne naloge in njihov rezervni sestav naj bi se že v miru usposobil za te naloge. Pravico, da pokliče na vojaške vaje v milico, bi imel starešina republiškega organa za notranje zadeve.

Na povsem drug način bo rešeno vprašanje odškodnine državljanom za izgubljeni služek zaradi vojaške vaje in

Zahodnonemški kancler Kurt-Georg KIESINGER (levi) je v ponedeljek sprejel člana našega izvršnega sveta Tomo GRANFILA (desni), ki je pred tem v Bonnu podpisal sporazum med obema državama o ekonomskem, industrijskem in tehničnem sodelovanju.

drugih obveznosti do narodne obrambe. Doslej so imeli pravico do odškodnine samo zaposleni. Sedaj bodo imeli to pravico vsi državljani, torej tudi kmetje in svobodni poklici.

RK

Omejeni bodo pogoji za odsluženje vojaškega roka v času enega leta. Toliko časa bodo vojsko lahko služili le edini hranilci in obvezniki z visoko in višjo šolo. Sedaj je enoletni rok veljal za vse mladeniče, ki so bili poslani v šolo za rezervne oficirje. Ta zakonska odredba je bila eden redkih privilegijev za nekatere vojaške obveznike, zlasti za znane nogometaše. V višjo šolo, kot pogoj za skrajšani vojaški rok, bodo šli tudi dve leti fakultete.

Razen dosedanjih razlogov, zaradi katerih se čas v uniformi ne bi računal v vojaški rok, se uvajajo tudi novi. Za vojaški rok ne bo priznana disciplinska kazen, ki bi bila daljša od 30 dni zapor. Ta ukrep bo prizadejal le tiste vojake, ki bistveno kršijo disciplino, ker samo taki dobijo nad 30 dni zapor. Prav tako se v vojaški rok ne bo štel čas zdravljenja, če je to zdraviljenje potrebno zaradi poškodb ali bolezni, povzročenih zato, da bi se obveznik rešil vojaške službe.

S. V.

tedenski zunanjepolitični pregled

Starorimski avguri, vedeži, so napovedovali usodo in prihodnost iz ptičjega leta in drugih naravnih znamenj, tuji dopisniki v Moskvi skušajo dognati ne samo prihodnost, ampak celo to, kaj se trenutno dogaja ali se je pred kratkim zgodilo, iz takih »malenkosti«, kakor: ali je kak član predsedstva CK KP SZ podpisan pod uradnim sporočilom ali ne, kakšen je vrstni red pomembnih oseb na kakem uradnem sprejemu ali slovesnosti, na koga namiguje s svojo kritiko najnovejši članek v »Pravdi«, zakaj ni bilo o premieru Kosiginu ne duha ne sluha od 20. decembra lani do nedavnega in podobno.

Takšno »vedenje« je seveda pogostokrat jalov posel, prav tako jalov kakor slovesne neumnosti starorimskih avgurov. Včasih pa so taka rahla znamenja, ki jih nevede oko in uho ne dojam, vendarle znanilci kakih pomembnih sprememb ali obratov v sovjetskem vodstvu. Tudi številni sovjetski bralci in ne samo tuji dopisniki so se navadili brati med vrsticami.

Zdaj je spet nastopilo tako obdobje v Moskvi, ker je znamenj le nekoliko preveč, da bi jih ljudje, ki se poklicno ukvarjajo s politiko, prezrli. Skoraj vsi politični opazovalci se strinjajo, da je okupacija Češkoslovaške in dogodki po njej povzročila v sovjetskem vodstvu hude pritisk in da je zato predsedstvo CK oslabiljeno v korist centralnega komiteja in pokrajinskih partijskih voditeljev in sveda tudi armade, ki zahteva čedalje večjo besedo pri odločanju.

Precej snovi za razmišljanje nudi članek v najnovejši številki dvomesečne revije »Partijnaja žizn« (Partijsko življenje) z naslovom »Kolektivnost pri delu«. Marsikdo vidi v tem članku izraženo nezadovoljstvo članov CK nad odločitvami in načinom dela 11-članskega sovjetskega politbiroja. Članek opozarja na to, da mora imeti CK vsa pooblastila. Ne samo pravice, da svetuje in prepričuje, ampak da v resnici dirigira orkestru. Po mnenju revije je premalo partijskih sestankov. (Sklep o napadu na ČSSR je bil sprejet na »razširjenem« politbiroju 17.—18. avgusta in sestanek CK je bil šele novembra.) Pravi centralizem, men' revija, nima nič skupnega z njegovim povzdigovanjem do absolutnega kakor na Kitajskem. Pomembna je tudi »osebna odgovornost« partijskih voditeljev, ki bi morali biti med drugim v osebnih stikih z množicami in

redno obiskovati delovne kolektive. (Hruščov je zadnji to delal.) Hkrati pa revija opozarja voditelje, da je najvišja oblast v partiji partijski kongres. (Po statutu sovjetske partije bi moral biti 24. kongres najkasneje do marca 1970. Doslej ni bilo nobenega namiga, kdaj bi utegnil biti sklican.)

Poleg takih »ptičjih letov«, kakor je članek v partijski reviji, so še druga nenavadna dejstva. Poleg Kosiginu ni bil v zadnjih dveh mesecih niti enkrat omenjen član politbiroja in sekretar CK Kirilenko, sekretar CK za kmetijstvo Kulakov ni bil menda že tri mesece na nobenem partijskem sestanku. In prav

Moskovske uganke

nazadnje: uradno sporočilo ob obisku delegacije narodne fronte ČSSR v Moskvi ne omenja, da je generalni sekretar Brežnev sprejel delegacijo. Ker ni več avgurov, bomo morali pač počakati, da bi videli, kaj pomenijo ta »naravna znamenja«.

Odnosi med člani koalicije v bonkski vladi — krščanski demokrati in socialisti — so se v zadnjih dneh spet »skisali« ob vprašanju: ali podpisati sporazum o prepovedi širjenja atomskega orožja ali ne. Zunanji minister Willy Brandt, ki je socialni demokrat, je previdno, a vendarle dovolj jasno izjavil, da bi morala Zvezna republika ta sporazum podpisati. Komaj je to znilo, sta se oglasila veleposlanika Grewe in Schnippenkötter — torej dva Brandtova uslužbenca — ki sta v bistvu dejala, da ZR Nemčija ne bi smela podpisati tega sporazuma v sedanjih obliki. Brandtov predstavnik jima je nato vladno, a vendarle razločno povedal, naj odselej držita jezik za zobji.

V taboru krščanskih demokratov je izbruhnilo ogorčenje, kakor da zunanji minister ne bi smel dati navodila svojim podrejenim. Nekd poslanec je označil prepoved dajanja izjav »natikanje nagobčnikov« veleposlanikom. In celo kancler Kiesinger je vzel v zaščito oboje veleposlanika, ko je v televizijskem intervjuju dejal, da se bo odločil o podpisu sporazuma, ko bo razčistil nekatera vprašanja s predsednikom Nixonom. (Ta bo v kratkem prišel na obisk.)

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

KANDIDIRANJE — Te dni se končujejo kandidacijske konference in krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Na teh zborih so predlagali in sprejemali kandidature za občinske odbornike, prav tako pa so predlagali možne kandidature za republiške in zvezne poslance. Hkrati so izvolili delegate za občinske kandidacijske konference.

Po doslej zbranih podatkih predlogi za kandidature še manj upoštevajo ženske, mladino ter neposredne proizvajalce, kot pri prejšnjih volitvah. Sorazmerno veliko je med kandidati za poslance direktorjev in drugih vodilnih ljudi. Prevladuje namreč prepričanje, da bo občina največ imela od poslance, ki je na vodilnem položaju ter ima ugled in je rutiniran. Prav je seveda, da so v skupščinah tudi direktorji, predsedniki občinskih skupščin in drugi vodilni ljudje, toda ne v prevelikem številu. Interes neposrednih proizvajalcev, prav tako pa tudi mladine in žensk bolj prizadeto čutijo in ga laže uveljavljajo odborniki in poslanci iz teh plasti, ne pa njihovi »predstavniki«.

Več pa je to pot kandidatov iz kmetijstva, tudi zasebnih kmetov. Prav tako je med kandidati zdaj prvič tudi nekaj študentov.

NARAVANJE CEN — Janu- arja so se precej povečale nekatere cene. Živiljenjski stroški so se v

omenjenem mesecu povečali povprečno za 2,2 odst. To je največja podražitev nekaterih vrst industrijskega blaga po maju 1967; toda to podražitev bomo bolj čutili šele čez kak mesec, ko bo to blago prišlo iz tovarn v trgovine. Še dodatno pa se utegnejo povečati nekatere cene, če bo res prišlo tudi po podražitve prevozov na železnih, ki je

Še manj upoštevane ženske, mladina in proizvajalci?

napovedana za marec. Spričo vsega tega so pristojni organi napovedali več ukrepov za zaščito potrošnikov (uvoz nekaterih vrst blaga, strožja kontrola cen itd.).

STOLETNICA SLOVENSKEGA GASILSTVA — V Metliki bo 17. avgusta letos osrednja republiška proslava stoletnice slovenskega gasilstva. Na proslavi se bodo zbrali predstavniki 1320 gasilskih društev iz Slovenije, ki imajo kakih 70.000 članov. Metličani so namreč prvi v Sloveniji pred sto leti ustanovili

skupino prostovoljnih gasilcev. Proslave bodo tudi v Laškem, v Ptuj in v Ljubljani oziroma povsod tam, kjer so pred sto leti ustanovili prve gasilske čete. Zaključna proslava pa bo 20. septembra v Ljubljani. Pokrovitelj teh proslav je Stane Kavčič, predsednik republiškega izvršnega sveta.

NOVA LETALIŠČA — Pred letošnjo turistično sezono bodo že zgrajena oziroma modernizirana tudi letališča v Sarajevu in Zadru. Na otoku Krku gradijo letališče za Reko (v okolici Reke namreč ni primerne prostora). V kratkem bodo začeli graditi tudi turistično letališče Zlatibor v Zahodni Srbiji. Ob morju oziroma v njegovi bližini bomo torej kmalu imeli sedem sodobnih letališč: Pulj, Dubrovnik, Split, Tivat, Titograd, Zadar in Krk. V notranjosti države pa imamo sodobna letališča le v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mostarju, Skopju in Ohridu (letos) ter »travnate« v Lescah, v Zabljaku, Prištini in Ivangradu.

OD 70.000 NA 183.000 AVTOMOBILOV — V kragujevski tovarni »Crvena zastava« predvidevajo nove investicije, v znesku 900 milijonov din, ki naj bi omogočile, da bi povečali letno proizvodnjo avtomobilov od sedanjih 70.000 letno na 183.000. Izdelovali naj bi vozila »fiat 750«, »fiat 130« ter nov tip vozila »fiat«.

Moderno pojmovanje, sloneče na znanosti in tehnično-znanstvenem napredku, obravnava prosveto, znanost in kulturo kot sestavni, v sodobni družbi še posebej nepogrešljivi del združenega dela, ne pa zgolj kot potrošnja. To stališče se mora izraziti tudi v praktičnih odnosih:

- v dolgoročnih razvojnih načrtih;
- v izenačevanju družbenoekonomskega položaja delavcev teh področij;
- v oblikovanju sistema, ki bo zagotavljal rast teh dejavnosti skladno z razvojem družbe na drugih področjih in z dolgoročnim načrtom razvoja Slovenije. Prosveta, kultura in znanost naj se v rasti deleža v narodnem dohodku v štirih letih približajo razmerju, ki je veljavno za razvite evropske države.

»Sto šol ob stoletnici slovenskega šolstva«

Pred očmi moramo imeti še posebej naslednje naloge:

■ V naši prosvetni politiki si bomo prizadevali nenehno dvigati stopnjo izobrazbe vsega prebivalstva, v prvi vrsti pa mladine.

■ Postopno urejanje materialnega položaja izobraževanja postavlja na dnevni red njegova notranja vprašanja: kvaliteta, nagrajevanje po delu, odpravljanje vseh vzrokov, ki zmanjšujejo uspehe pri učenju.

■ Šolstvo moramo modernizirati tudi v vsebini pouka. Učni proces bo treba demokratizirati tako, da se bosta lahko uspešno uveljavljali tudi dijaška in študentska samouprava. Šolstvo na vseh stopnjah, od osnovnega do visokega, bomo tesno povezovali s tekočimi in perspektivnimi potrebami družbe.

PRIPRAVE NA APRILSKÉ VOLITVE

Koga bomo predlagali?

(Iz programskih izhodišč SZDL Slovenije za kandidiranje odbornikov in poslancev)

dentska samouprava. Šolstvo na vseh stopnjah, od osnovnega do visokega, bomo tesno povezovali s tekočimi in perspektivnimi potrebami družbe.

■ S štipendijsko in kreditno politiko bomo omogočili, da bodo nadarjeni dijaki in študentje ne glede na socialne razlike lahko v študiju in delu razvili vse svoje ustvarjalne sposobnosti, spreminjali bomo socialno strukturo študirajočih v korist delavske in kmečke mladine z vseh področij Slovenije. S tem namenom bomo skrbeli za ustrezno omrežje študentskih in dijaških domov, internatov, menz itd.

■ Odpravili bomo osnovne vrzeli v omrežju osnovnih šol. Zavzeli se bomo, da bomo z družbenimi sredstvi in s samoprispevki občanov in delovnih organizacij uresničili akcijo: »Sto šol ob stoletnici slovenskega šolstva.«

Predvsem: zdravstveno varstvo otrok in mladine!

Zdravstveno varstvo naj se razvija v skladu s potrebami ljudi, razvojem znanosti in gnotno sposobnostjo zavarovalnih skupnosti. Doseženi rezultati omogočajo in terjajo uresničanje funkcionalne integracije v zdravstveni službi.

Posebno skrb bomo posvečali zdravstvenemu varstvu otrok in mladine. Postopno bomo odpravljali razlike med zdravstvenim zavarovanjem delavcev in kmetov ter se tako približali enotnemu, splošnemu nacionalnemu zavarovanju. Zdravstveni delavci naj dobijo vse možnosti, da bodo lahko odgovorni za obseg in kakovost svojega dela; uspehom svojega dela ustrezno naj bodo tudi nagrajevani.

Zbor zadružnikov in kooperantov

bo sredi februarja za vso Slovenijo v Ljubljani – Delegate so izvolili za družni sveti in sveti kooperantov – Kdo bo zastopal neorganizirane kmete?

Odbor za zadružništvo pri gospodarski zbornici Slovenije pripravlja vse potrebno, da bo lahko že sredi februarja republiški zbor zadružnikov in kooperantov. Pri zvezni gospodarski zbornici pa bodo kmalu ustanovili zvezo kmetijskih zadrug Jugoslavije, ki bo imela enake pristojnosti kot sveti za posamezne gospodarske dejavnosti, npr. za industrijo, gozdarstvo in drugi. Pripravljajo tudi novi zakon o kmetijskih zadrugah. Ta naj omogoči kmetom, da se bodo lažje združevali v svojih stanovskih organizacijah.

Delegate za zbor zadružnikov in kooperantov so izvolili zadržni sveti in sveti kooperantov pri kmetijskih kombinatih in gozdnih gospodarstvih. Povsod so se skrbno pripravljali. Le dve organizaciji nista poslali do določenega časa poročila o izvolitvi delegatov. Hkrati so predlagali 68 kandidatov za 21-članski odbor, ki ga bo izvolil zbor. Kandidati so sami kmetje. Med njimi je precej takih, ki se pripravljajo

tudi z gozdarstvom. Skoraj vsi predlagani kandidati so znani delavci iz raznih organizacij za pravice kmetov, npr. iz zdravstvenega zavarovanja, Socialistične zveze, bivših kmetijskih zadrug in drugi. Med njimi je precej kmetijskih tehnikov in celo en agronom, ki tudi gospodari na svoji kmetiji.

Od takih kandidatov lahko kmetje precej pričakujejo. Tudi tisti, ki zaradi neugodnih razmer – ne po lastni krivdi – zdaj niso zadružniki, ne kooperanti. Naloga novega odbora namreč bo, da bo skrbel za širjenje zadružništva in kooperacije kmetov, da bi napredovalo vse kmetijstvo, ne le na družbenih posestvih. To bo njegova glavna naloga, saj bodo družbena posestva še naprej imela pri zbornici svet za kmetijstvo. Večina predlaganih kandidatov za odbor je že doslej podpirala priprave za ustreznejši zakon o kmetijskih zadrugah, kot ga imamo zdaj.

Po predlogu pripravljavcev zbora zadružnikov in

kooperantov bo v odboru med 21 člani 16 kmetov. Deset naj bi bilo takih, ki se preživljajo le s kmetijsko dejavnostjo. Šest pa takih, ki imajo precej dohodkov iz gozdarstva. Drugih pet članov odbora naj bi izbrali med kmetijskimi strokovnjaki, ki niso kmetje, njihovo delo pa je povezano s kmeti. Tak odbor bo torej lahko pravi zastopnik kmetov.

Odbor zveze kmetijskih zadrug Jugoslavije pa bo po sedanjih predlogih sestavljen iz 15 članov. V vsaki republiki bi izvolili po dva, v treh največjih republikah pa še po enega zraven. Izvoli jih lahko zbor zadružnikov in kooperantov ali na tem zboru izvoljeni odbor.

Organizacijske priprave za izboljšanje razmer v zasebnem kmetijstvu so dobro stekle. Do uresničitve želja pa bo treba premostiti še veliko ovir. Akcija se šele začne. Zato naj kmetije ne mislijo, da bo naprej šlo brez težav in truda.

JOŽE PETEK

Tretjina nezaposlenih ima diplome

Po najnovejših podatkih zveznega urada za zaposlovanje je bilo novembra lani prijavljenih v SFRJ uradno 314.000 nezaposlenih. Povprečno je bilo lani nezaposlenih 309.000 ljudi, leto dni prej pa 270.000. V tujini se je lani zaposlilo kakih 70.000 Jugoslovancev, kar je več kot katerikoli leto poprej. Največ jih dela v Zah. Nemčiji. Prvič po uveljavljanju reforme pa se je lani ustavil padeč zaposlenosti v družbenem sektorju. Žal so generacije mladih, ki so lani končali srednje šole in fakultete, spet povečalo število nezaposlenih z diplomami. Teh je zdaj že kar ena tretjina vseh nezaposlenih, kar prav gotovo ni v redu – ko nam pa strokovnjakov na vseh koncih tako zelo manjka!

Slovinci hitimo naprej

Ugledna britanska revija »The Economist« je pred kratkim objavila daljši zapis o slovenskem gospodarstvu, iz katerega spoznamo enega izmed odstavkov:

»Med šestimi jugoslovanskimi republikami je Slovenija daleč najbolj bogata in razvita, z narodnim dohodkom na prebivalca, ki je višji kot v Italiji in ki bo kmalu presegel avstrijskega. Milijon 700 tisoč Slovencev predstavlja 8 odstotkov jugoslovanskega prebivalstva, k družbenemu brutoproduktu pa prispevajo 16 odstotkov. Če vzamemo motorizacijo kot kazalec blagostanja, potem je Slovenija z avtomobilom na 18 prebivalcev daleč pred vsemi socialističnimi deželami...«

Italija je za financiranje naših cest

Italijanska podjetja so pripravljena prispevati denar za kreditiranje modernizacije naših cest. Pripravljenost je posledica ugotovitve, da so sodobnejše ceste na naši strani pomembne za razvoj našega in italijanskega turizma.

S. P.

Avtomatska izključitev iz delovne organizacije - da ali ne?

Bo obveljala predlagana sprememba v zakonu o delovnih odnosih, po kateri bi lahko delavca, ki bi naredil najhujši prekršek, takoj izključili iz delovne organizacije? – Poslanci in sindikati proti, mnoge delovne organizacije pa za sprejem spremembe

Med petdesetimi spremembami, ki so predložene, da bi jih vnesli v zakon o delovnih odnosih, je posebno zanimanje poslancev v januarski razpravi vzbudil predlog, da se ta zakon dopolni z novo odredbo, ki dovoljuje, da bi bil delavec avtomatsko izključen iz kolektiva, če naredi najhujši prekršek svoje službene dolžnosti.

Ceprav ima ta predlog veliko pristašev, ker izvirja, kot pravijo, neposredno iz delovnih kolektivov, pa v dosedanjih skupščinskih razpravah vendar prevladuje mnenje, da za tak ukrep v tem zakonu ni prostora. Večina poslancev je namreč odločno zavzela stališče, da predlagana avtomatska izključitev ni sprejemljiva ne s pravne ne s načelne plati. Avtomatizmu se je odločno uprli tudi sindikat.

NAJHUJŠI PREKRŠEK V SLUŽBI JE KAZNIVO DEJANJE

Predlagana odredba pravzaprav zahteva, da bodi v statutu vsakega podjetja natančno določeno: če delavec stori najhujši službeni prekršek, kot so ogrožanje življenja in zdravja ljudi, ogrožanje obrambne sposobnosti dežele in družbene lastnine večjega obsega, ga lahko delovna organizacija odpusti brez slehernega dokaznega postopka.

Nesporno je, da naštetih prekrškov pri delu res predstavljajo najhujšo obliko kršitve delovne discipline. Vendar pa preganjanje takih prekrškov ne sodi v delovno, temveč v kazensko zakonodajo, ki za storilce takih prekrškov že tako predvideva ustrezne sankcije. Za te prekrške v službi gre storilec na sodišče in če je krivda dokazana, se storilcu odvzame svoboda. S tem je delavec sam sebe izključil iz delovne organizacije, pa bodi to zapisano ali

ne v zakonu o delovnih odnosih.

DOKAZNI POSTOPEK JE OBVEZEN

Stališče sindikata in večine poslancev je, da je treba delavcu omogočiti v sleherni priložnosti, da se brani. Če je storil prekršek, zaradi katerega bi lahko izgubil svoje delovno mesto, je nedovoljen vsak avtomatizem, ki bi delavca kar sam po sebi izključil. V vsakem stvarnem primeru je treba ugotoviti stopnjo krivde in okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen. To se pravi, da mora biti v statutu delovne organizacije natanko določen postopek, ki bo dokončno ugotovil resnico oziroma dokazal, ali je bil prekršek res storjen ali ne.

So pa tudi resni ugovori, zlasti v delovnih organizacijah, da je tak postopek drag, da traja predolgo, dela zmedo pri delu in škoduje koristim kolektiva. Zagovorniki avtomatske izključitve pravijo, da hudih nesreč v prometu, na železnici, požarov in drugih nezgod, ki so posledica nepazljivosti in malomarnosti na delovnem mestu, ni mogoče učinkovito preprečiti z ohlapnimi predpisi in neskončnimi procesi. Zato je treba predpise zaostri in s krivci hujših prekrškov takoj obračunati.

PREDHODNE KAZNI IN OPOMINI

Nasprotniki avtomatske izključitve pa poudarjajo, da se kolektiv že tudi po dosedanjih predpisih lahko učinkovito bori proti takim pojavom. Po tekstu zakona o delovnih odnosih lahko sama delovna organizacija tudi sedaj izreče nekatere kazni zaradi kršitve službene dolžnosti: opomin, javni opomin in zadnji opomin, vse do izključitve iz delovne organizacije, kadar gre za zelo hude prekrške. Za vse te primere določa zakon normal-

ni dokazni postopek in ni potrebe, da bi se glede tega kaj spreminjalo.

Ali bo ta paragraf o avtomatski izključitvi vnešen v zakon o delovnih odnosih, bomo videli šele čez dva, tri mesece, ko bo končana skupščinska debata o predloženih spremembah tega zveznega zakona.

S. P.

Kmetijski nasveti

Pred nakupom strojev

V Sloveniji je pri zasebnikih že več traktorjev kot na družbenih posestvih. Še hitreje narašča število tako imenovane drobne kmetijske mehanizacije. Ker pa je pri nas že prevladalo spoznanje, da kmetovo osebno delo z zasebnimi sredstvi družbeni ureditvi vendarle ni nevarno, je pravi pohod kmetijske mehanizacije šele pred nami.

Industrija kmetijskih strojev in naprav tako kot vsaka druga ponuja vse mogoče izdelke z edinim namenom: spraviti jih v denar. Kmetovalci se v poplavi težke znanje, celo strokovnjaki si niso povsem edini, kaj je resnično najboljša za naše razmere, ker je jasno, da bomo še lep čas vezani v veliki meri na uvoz iz drugih dežel.

■ Da ne bi nasedali prekanim trgovcem in njihovi mamljivi reklami, je vredno upoštevati strokovno mnenje. Kmetijski inštitut Slovenije je po mnogih primerjavah in spremljanju različnih novosti izdelal nekatera priporočila in ni odveč, če jih ponovimo za tiste, ki nameravajo kupiti ta ali oni stroj in si olajšati svoje delo.

Zlasti eno je gotovo: sodobna kmetijska mehanizacija je tako draga reč, da je naše premajhne kmetije same niso sposobne vzdrževati in so kmetovalci prisiljeni sodelovati. Kako, niti ni najvažnejše vprašanje: lahko v za drugi ali strojni skupnosti ali v skupini sosedov, ki si pomagajo in skupno uporabljajo nekatere sezonske stroje.

■ Zelo pomembno je izbrati pravi traktor. Naše kmetije niso primerne za igrakanje z enosnimi traktorji, pa vendar jih zaradi zmote ljudje še vedno kupujejo. Dokazano je, da so primerni in uporabljivi le traktorji, ki imajo od 18 do 25 KM, tritočkovni sistem priklopljanja in dobro izbiro priključkov. Taka traktorja sta Zetor 2011 in Steyr 86 in 86 e, ki imata vgrajen odgon za koso.

Izmed drugih kmetijskih strojev priporoča inštitut kosilnico BCS, za bolj strme lege kosilnico Moty in Heuwiesel. Predlaga tudi uvedbo enobrazdnih obračalnih plugov, za predsetveno obdelavo zemljišča skupino orodij Rau-Kombi, za spravilo sena zelo uporabljiv tračni zgrabljalik Heublitz, trosilnik gnoja Reform ter Alfa Laval molzne stroje.

Inž. M. L.

- Zaradi česa si pa ti tukaj?
- Zapravi sem tovarno. Družbeno. Pa ti?
- Ustanovil sem tovarno. Privatno...

— Vidiš ga, delo si na dom jemlje...

(Karikatura iz JEZA)

»STO LET - STO ŠOL«

Več kot 100 let smo šli glede tradicije in organizacije osnovnega šolstva v korak z najrazvitejšimi evropskimi narodi, v zadnjem času pa smo počasnejši in marsikje že zaostajamo – Kaj predvideva 47 slovenskih občin in kako bomo zagotovili pomembno nalogo, da naj redno konča osemletno šolanje vsaj 90 odst. normalno razvitih učencev? – Pred republiko in občinami, kot pred vsemi prosvetnimi delavci in šolo kot celoto je kup nadvse odgovornih, pomembnih in težkih nalog

DR. VLADIMIR BRAČIČ

Člana izvršnega sveta skupščine SRS tovariša dr. Vladimira Bračića smo prosili, da je za bralce našega tednika odgovoril na spodnja vprašanja, ki v tem hipu prav gotovo zelo zanimajo veliko večino naših naročnikov, zlasti pa vse starše kot druge občane, ki sta jim vzgoja in bodočnost mladega rodu nadvse pri srcu.

1

Načrt oz. petletni investicijski program graditve osnovnošolskega prostora v Sloveniji v obdobju 1969–1973 je dobil v zadnjem času popularno ime »Sto let – sto šol«. Prosim Vas, povejte nam o tem velikopoteznem načrtu kaj več, saj to vprašanje živo zanima številne bralce zlasti v podeželskih krajih, kjer vprašanje šolskih prostorov čedalje bolj stopa v ospredje.

Stoletnica zakonitve splošne osemletne šolske obveznosti, ki jo letos praznujemo, pomeni kulturno zgodovinski dogodek, na katerega smo lahko resnično ponosni. To še posebej ob dejstvu, da so mnoge naše osnovne šole tudi na podeželju začele z rednim delom že ob koncu 18. stol. in da imajo torej že 150 in celo 200-letno tradicijo. Zato se lahko po tradiciji in organizaciji osnovnega šolstva uvrščamo med najrazvitejše evropske narode. Polno stoletje in več smo držali z njimi korak. Radost in ponos ob tej ugotovitvi pa nas tudi obvezujeta za bodočnost, kajti žal moramo ugotoviti, da postaja v zadnjem času naš korak počasnejši, začeli smo zaostajati. To zaostajanje se kaže v več smereh:

a) v manjšem odstotku v predšolske vzgojno varstvene ustanove zajetih otrok;

b) v neznatnem številu šolskih otrok, ki smo jim omogočili celodnevno bivanje v šoli;

c) v pomanjkanju in slabši kvalifikacijski strukturi učnega kadra, saj imamo na Dolenjskem in v severovzhodni Sloveniji za nekatere predmete – npr. matematika, slovenščina in tuji jezik – le od 12–20 odst. predmetnih učiteljev. Pedagoške akademije so v večini evropskih držav že tri in celo štiriletno visoke šole;

d) v pomanjkanju učnega prostora, kar izsiljuje večizmenski pouk, in še posebej v pomanjkanju ustrezno opremljenih posebnih učilnic, delavnic in laboratorijev.

Vse te pomanjkljivosti se odražajo v slabših učnih uspehih, ki so jih nekateri ocenili za grozljive, saj nam v osmih letih uspešno konča osnovno šolo le okrog 63 odst. učencev, v nekaterih občinah in posameznih šolah pa celo komaj nekaj nad 50 odst. Tudi znanje učencev je marsikje zelo šibko, kar je čisto objektivno pogojeno, saj ne kvalificirani učitelj, opremljen samo s tablo in kredo, res ne more učiti drugače kot verbalno in pomanjkljivo.

Ob ugotovitvi, da je poleg kvalitativnega učnega kadra ustrezni šolski prostor temeljni pogoj za uspešno uresničevanje osnovnega šolanja, smo se dogovorili, da pripravi republiški sekretariat za prosveto in kulturo program

za izgradnjo osnovnošolskega prostora. Tak predlog petletnega programa (1969–1973) je sedaj pred nami. Narejen je na osnovi popolnih podatkov 40 in nepopolnih podatkov 7 občin. Torej samo 13 občin ni poslalo podatkov. Predlog programa torej ni kabinetno delo, temveč v osnovi zbir široko prediskutiranih ter na zborih volivcev in v občinskih skupščinah sprejetih programov izgradnje in obnove osnovnošolskega prostora. Občine so pri sestavljanju in sprejemanju teh programov upoštevale zlasti potrebo po odpravi večizmenskega pouka in ustvarjanja možnosti celodnevnega bivanja (izgradnja in opremljanje novih učilnic, prostorov za svobodne dejavnosti, bivalnih prostorov za vozače, kuhinj, jedilnic in pionirskih sob), modernizacijo pouka (specialno opremljene učilnice, kabineti in delavnice), izgradnjo manjkajočih telovadnic in gradnjo novih ter povečevanje obstoječih zgradb v krajih, kjer število prebivalstva narašča. Iz teh podrobnih programov občin, odseva velika prizadetost in skrb naših občanov in staršev za boljše pogoje šolanja mlade generacije. Če smo prej omenili 13 občin, ki niso poslale podatkov, s tem nečemo trditi, da tam nič ne delajo; narobe, obveščeni smo, da se trudijo, kot n. pr. v Mariboru, kjer referendum sicer ni uspel, pa zato na občini niso vrgli puške v koruzo. Prav ta velika pripravljenost terena je navdihnila zamisel akcije in njeno ime »sto let – sto šol«.

2

Kaj nameravamo doseči v SR Sloveniji s tem programom?

Kakšni so njegovi glavni nameni?

Osnovni namen in cilj akcije sta nazkazana že v prejšnjem odgovoru – z izboljšanjem pogojev šolanja doseči v doglednem času kvalitetnejše znanje in boljše učne uspehe, tako da bi redno končalo osemletno šolanje najmanj 90 odst. normalno razvitih učencev. Predlog programa predvideva izgradnjo novih šolskih zgradb, dograditev manjkajočih telovadnic, dozidave ter adaptacije; skupno zajema okrog 300 objektov. Razumljivo je, da k uresničitvi tega cilja ne more pripomoči samo nov šolski prostor, temveč v harmoničnem soglasju tudi drugi dejavniki, o čemer pa bo beseda v zadnjem odgovoru.

3

In potrebna sredstva za dosego tako pomembne zamisli?

Za uresničitev tega sicer velikopoteznega, a nesporno nujnega programa

bo v petih letih potrebno zagotoviti nekaj nad 400 milijonov Ndin. Velika številka, ki pa se je ne smemo ustrašiti. Precejšen del teh sredstev je že zagotovljen s sprejetimi programi, ki so tudi finančno podprti. V mnogih občinah so sprejeli sklepe o samourispevnih občanov, prispevnih delovnih organov in konkretnih obveznostih občinskih proračunov. Po dogovoru izvršnega sveta s predstavniki bank je možno realno pričakovati tudi nekaj deset milijonov bančnih kreditov. Seveda pa tudi republika pri tej akciji ne bo mogla stati ob strani. Kot je bilo že objavljeno, je izvršni svet v načelu sprejel in podprl predloženi program in se bo potrudil, da bo republika v okviru danih možnosti prispevala ustrezni delež sredstev v obliki dolgoročnih kreditov (20 let in 2 odst. obresti). Sicer pa bo izvršni svet o tem sprejel v prihodnjih dneh konkretno stališče ter ga skupno s predlogom programa poslal skupščini, ki bo o prispevku republike dokončno odločila. Ob spoznanju, da bo realizacija programa v veliki meri odvisna tudi od višine republiških intervencijskih sredstev, sem v tem pogledu optimist, saj prihajajo zadnje čase za šolstvo ugodnejše sapice.

4

Kako bodo posamezne občinske skupščine lahko dobivale kredite za gradnjo novih šol in za obnovo tistih šol, ki so nujno potrebne velikih popravil in obnove? Kolikšna bo obvezna soudeležba občinskih skupščin in kakšen je pri tem delež naših bank?

Republiška intervencijska sredstva bo dobila republiška izobraževalna skupnost, ki bo izdelala posebne kriterije za njihovo dodeljevanje. Do sedaj uporabljeni pogoji bodo izpopolnjeni in nato objavljeni. Ker jih bo sprejela skupščina republiške izobraževalne skupnosti, bodo imele temeljne izobraževalne skupnosti možnost prispevati, da bodo pogoji kar se da ustrezni. Predvideno je, da bi morala znašati soudeležba občinskih skupščin praviloma 65 odst. in več, vendar dano je že bilo, da so banke pripravnikakor ne manj kot 50 odst. Poveljene prispevati ustrezni delež.

5

Kaj štejete trenutno za najvažnejše naloge na področju šolstva v Sloveniji?

Med trenutno najvažnejše naloge na področju šolstva smo že postavili realizacijo predloženega programa izgradnje osnovnošolskega prostora. K tej nalogi bi dodal skrb za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šole kot celote, vrnitev ustreznega družbenega ugleda šol in šolnikom, sistematično organizirane oblike obveznega strokovnega in idejnopolitičnega izpopolnjevanja učnih kadrov,

večja družbena skrb za kvaliteten vzgojo učnega podmladka, revizija predmetnika in učnega načrta ter učbenikov, sistematična vzgoja upraviteljev kot pedagoških vodij šol in izboljšanje dela prosvetno pedagoške službe. Kot vidimo, gre za cel kup ne prav lahkih in enostavnih nalog, ki so vse dolgoročnejšega značaja. Pri tem želim povedati, da smo se že lotili reševanja nekaterih izmed navedenih nalog. Znana je pobuda izvršnega sveta in tudi že realizacija prve etape sanacijskega načrta za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šol. Izvršni svet bo vztrajal tudi pri dosledni izvedbi druge etape v letu 1970, ko je predvideno poleg nadaljnje povišanja osebnih dohodkov, ki naj dosežejo ustrezno stopnjo vsklajenosti z drugimi, občutnejše izboljšanje sredstev za režijske in funkcionalne izdatke.

Za 1969 so že predlagani okvirni programi ter zagotovljena tudi sredstva za izvedbo prvih obveznih seminarjev za strokovno in idejnopolitično izpopolnjevanje prosvetnih delavcev. V prihodnjih letih bo šlo skozi takšne seminarje po okrog 2000 šolnikov in vsa ki dve leti vsi upravitelji. Menim, da bi morali prevzeti osnovno skrb za izbor bodočih učiteljev sami učni kolektivi. Ti naj bi usmerili tiste, ki imajo ustrezne intelektualne sposobnosti in druge dispozicije v ta družbeno zahtevni, a pri tem lep poklic. Širša družbena skupnost (TIS in RIS) pa bo zagotovila vsem materialne pomoči potrebnim sredstva v obliki stipendij in posojil. Že letos imamo zagotovljenih toliko finančnih sredstev, da lahko materialno podpremo vsakega nadarjenega mladca, ki se želi posvetiti učiteljskemu poklicu, pa nima materialnih sredstev za študij. Naša skrb je posvečena tudi pedagoškim akademijam in izboljšanju njihovega delovanja.

Izvršene so že prve priprave za pro učitev ustreznosti sedaj veljavnega predmetnika in učnega načrta. Trudili se bomo, da bi prišel tokrat odločujoče do veljave glas naših praktikov, ki naj povedo, kaj je prav in kaj terja spremembo. Pri tem se bomo nedvomno morali spoprijeti tudi z idealno zamišljenim konceptom tkim. enotne osnovne šole in povedati o njem svoje mnenje. Sedaj se namreč ta enotnost žal odraža skoraj izključno v zakonem predpisanim enotnem predmetniku, učnih načrtih in učbenikih, sicer pa vlada velika neenotnost, ki je pogojena z objektivnimi in s subjektivnimi elementi od prostora in njegove opremljenosti, usposobljenosti učnega kadra do socialnih prilik, v katerih šola deluje in drugih dejavnikov.

K izboljšanju dela in uspehov bo nedvomno pripomogla sprememba 39. člena zakona o osnovni šoli, ki odpravlja napredovanje z negativno oceno v višjih razredih in reorganizacija prosvetno pedagoške službe. Največ pa bo k večji uspešnosti in kvaliteti šole pripomoglo kvaliteten vzgojno izobraževalno delo tisočev naših šolnikov, ki bodo ob ustreznem družbenem vrednotenju njihovega nenadomestljivega dela in ob vrnitvi potrebnega miru v šolo nedvomno vložili v to mnogo truda, osebne zavzetosti in ljubezni. Pri tem delu jim želim lepih uspehov.

Dr. VLADIMIR BRAČIČ

Zakaj novi zakoni?

(Nadaljevanje s 1. strani)

volilnih enot za volitve republiških poslancev.

Republiški zbor šteje po sprejeti ustavni spremembi 90 poslancev, in sicer tako, da se en poslanec voli na približno enako število prebivalcev, da so volitve neprosredne, da se v vsaki volilni enoti izvoli po en poslanec in da ima vsaka občina najmanj po enega poslanca. Tako so Slovenijo razdelili na 90 volilnih enot po ključu, da se po en poslanec voli na 18.896 prebivalcev. Ostale mandate pa so razdelili na načelu največjega ostanka, in sicer ob upoštevanju še drugega načela, da mora vsaka občina dobiti najmanj po en mandat.

To načelo so sprejeli, ker je republiški zbor odposlancev občanov in je prav, da ima vsaka občina svojega odposlanca v njem. To pa je seveda povzročilo precejšnje razlike, saj bo imela npr. Metlika enega poslanca na 7.173 prebivalcev, Slovenska Bistrica pa na 30.291 prav tako enega. Račun pa je kljub temu pravičen, ker imajo npr. Domžale za 102 prebivalca večji ostanek kot Slovenska Bistrica in dobe en mandat še na ta večji ostanek.

Dosti težje pa je bilo razdeliti mandate za zbornice delovnih skupnosti. Gospodarski zbor bo štel 75 poslancev, socialnozdravstveni in prosvetno-kulturni pa po 60. Pri razdelitvi mandatov pa so uporabili mešano načelo, se pravi po številu prebivalcev in po številu delovnih ljudi. Vse občine, ki imajo več kot po 20.000 prebivalcev, so dobile po en mandat v vsakem

zboru. Ostanek poslanskih mest so razdelili po številu delovnih ljudi na posameznem področju združenega dela, pri oblikovanju volilnih enot pa so upoštevali meje zveznih volilnih enot, da volilnega postopka ne bi preveč zamotali. Seveda je bilo treba oblikovati večje volilne enote in bosta po dve ali več občin skupaj volile svoje poslance.

Taka razdelitev je povzročila precej negotovanja, saj si v vsaki občini žele, da bi bila predstavljena v vsakem zboru delovnih skupnosti. To pa ni mogoče, ker je poslanskih mest premalo. Soglasna je bila namreč odločitev, da je treba število poslancev republiške skupščine občutno zmanjšati. Razen tega so to zbori delovnih skupnosti, ki naj zastopajo in izražajo interese združenega dela. Naposled so našli rešitev v tem, da so obe načeli (po številu prebivalstva in po številu delovnih ljudi) kombinirali.

Med najpomembnejšimi spremembami v volilnih zakonih je prav gotovo tista o razširitvi pasivne volilne pravice za zasebne kmete in študente. Doslej so imeli kmetje sicer že pasivno volilno pravico, le da je bila z dosedanjim volilnim zakonom vezana na kooperantske odnose z zadrugo in na njen statut. V zakonu so to zdaj spremenili in dopustili široko možnost kandidiranja za poslanske mesta tudi zasebnim kmetom. Študentje pa doslej niso imeli aktivne niti pasivne volilne pravice v zbornicah delovnih skupnosti. Zdaj bodo lahko volili svoje predstavnike skupaj s profesorji.

V. J.

Kandidati za poslance

Udeleženci shoda občinskih vodstev družbeno-političnih organizacij in predsedstva občinske skupščine v Sevnici so bili prejšnji teden seznanjeni tudi z evidentiranimi kandidati za zvezne in republiške poslance. Kandidati so naslednji:

Zvezni družbeno-politični zbor: Jože Borštnar, Franci Kolar, dr. Mara Bešter, Franc Setinec, Jože Marolt, Zoran Zagar, Miloš Poljanšek; zvezni gospodarski zbor: Vinko Božič, inž. Jože Bučar, Alojz

Zokaj in Bojan Ginovski; zvezni kulturno-prosvetni zbor: Boris Lipužič, Stane Kranjc, Janez Pešec, Lojze Stih in inž. Tkalec; za socialno zdravstveni zbor pa sta evidentirana Lojze Libnik in Milan Loštrk. Predlogi so usklajeni z vsemi 6 občinami te volilne enote.

Za poslanca v republiškem zboru je evidentiran Bogo Gorjan, za gospodarski zbor republike skupščine pa: Franc Ogorevc, Vlado Senčar, Voljo Dvojmoč, Vinko Božič, Maks Bile in Franc Starič za socialnozdravstveni zbor: dr. Terezija Žnidaršič in Viktor Auer; prosvetno-kulturni zbor: Jože Bogovič, Jože Bavec in Janjo Rebernik.

Frutella

Vikendi obdavčeni

Osnutek občinskega odloka o prispevkih in davkih občanov določa v 23. členu, da se davek od stavb plačuje tudi od stanovanjskih prostorov, ki se občansko uporabljajo za počitek in oddih. Ker je v občini več vrst takšnih stavb in prostorov, lastniki pa jih imenujejo z zelo različnimi imeni, je bilo na sestanku kluba odbornikov dogovorjeno tudi to, kako ugotoviti, od katerih stavb in prostorov, namenjenih za oddih, naj plačajo lastniki davek. O tem bo odločala uprava za dohodke skupaj s predstavnikom krajevne skupnosti na katere območju so takšna stavanja ozir. stanovanjski prostori. Od po odloku izračunane stavnarine se odbije 60 odst. za vzdrževanje in upravljanje stavbe, od ostanka pa plača lastnik 40-ost. davek.

Večina konferenc je mimo

V soboto in nedeljo je bil opravljen večji del kandidacijskih konferenc v brežiški občini. Nedeljo so si izbrali v Sentenartu, v Bukošku, Cerkljah, Globokem, Skopljah, Mrzavi vasi in Sromljah. Visok sneg je marsikoga iz oddaljenih vasi in zaselnikov zadržal doma. V ponedeljek so bile konference sklicane v Arčičah, na Bizeljškem, na Čatežu, v Dobovi, Kapelah, Krški vasi, Pečicah, Piščah in na Veliki Dolini.

Dovolj kandidatov za odbornike

V torek dopoldne smo zvedeli, da je občinsko vodstvo konference SZDL zelo zadovoljno s potekom kandidacijskih konferenc. Iz zapisnikov, ki so jih do tega dne prejeli v Brežicah, je razvidno, da so bile konference kljub visokemu snegu dobro obiskane. Skoraj pravilo je postalo, da po krajevnih volilnih enotah določajo po dva in več kandidatov za odbornike. Pri kandidiranju so občani popolnoma samostojni in niti eni volilni enoti niso vsilili nobene predloga od zunaj.

ZA 11 MILIJONOV NOVIH STROJEV — V tekstilni tovarni NOVOTEKS so lani za nove stroje dali 11 milijonov dinarjev. Temu primerno se je dvignila vrednost proizvodnje, ki bo letos znašala že 100 milijonov dinarjev. Lani so izdelali 1.479.051 tekočih metrov blaga, letos pa bodo stikali že 1.750.000 metrov. Na gornji sliki je stara tkalnica, na spodnji pa najmoderneje opremljena tkalnica z dvanaestimi najodobnejšimi avtomatskimi tkalskimi stroji švicarske firme SULZER; dvanaest takih strojev lahko upravlja en sam tkalec. Proti koncu leta, ko bo steklo še preostalih 12 strojev te firme, bodo dnevno izdelali blizu 8.000 tekočih metrov blaga. (Foto: S. Dokl)

EVIDENTIRANJE POSLANSKIH KANDIDATOV V KOČEVSKI OBČINI

Vsakemu le eno pomembno funkcijo

Kateri so evidentirani možni kandidati za poslance zvezne in republiške skupščine v kočevski občini — Nekateri nočejo kandidirati

Razni občinski in republiški organi, organizacije in društva so doslej evidentirali kot možne kandidate za poslance v zvezno in republiško skupščino za kočevsko občino naslednje:

Za zvezno skupščino so evidentirani: Ludvik Zajc, Savo Vovk, Jože Košir, Drago Benčina, Miro Hegler in Miha Petrovič.

Za republiško skupščino so evidentirani: Miro Hegler, Nace Karničnik, Miha Briški, Tone Kovačič, Franc Korelc, Franc Volč, Drago Benčina, Stane Letonja, Janez Žužek, Miha Petrovič, Stane Ocepek, Zdravko Šaubah, Janez Merhar, Matija Cetinski, Jože Benčina, Marija Miklič in Franc Galič.

Za nekatere je že predvideno, v kateri zbor naj bi kandidirali, za druge pa še ni.

Zvedeli smo tudi, da so ne-

kateri izmed naštetih že odločili, da bi kandidirali, drugi so pristali, z nekaterimi pa še niso imeli razgovorov. Predlaganih je bilo še več kandidatov, a so nekateri že na sestankih izjavili, da nočejo kandidirati.

Zvedeli smo tudi, da bo z liste možnih kandidatov odpadel kdo se zato, ker so družbeno-politične organizacije zavzele odločno stališče, da ima vsak občan razen svojega rednega dela lahko še eno pomembno družbeno funkcijo. Med možnimi kandidati so namreč tudi še taki, ki pomembno funkcijo že imajo.

Med bo po zmernih cenah

Tako so sklenili kočevski čebelarji

Pred kratkim je bil v Kočevju občni zbor Čebelarkega društva, ki se ga je udeležil tudi predsednik Zveze čebelarstvih društev iz Ljubljane tovarš Benedičič.

Kočevsko čebelarstvo društvo dela šele od leta 1963. V svojem dosedanjem delu je poskrbelo za izobraževanje čebelarjev tudi z več predavanji. Za pa čebelarji pri svojih prizadevanjih za napredok čebelarstva niso bili deležni pomembnejše družbe-

ne pomoči.

V nekaj letih obstoja je število članov neprestano naraščalo. Prvo leto je štelo društvo le 15 članov, v začetku tega leta pa že 52. Pričakujejo, da bo število tudi letos porastlo.

Na nedavnem občnem zboru so sklenili, da bodo nudili prebivalcem med po zmernih cenah. Upamo, da bodo sklep uresničili in tako prijetno presenetili občane.

Zakaj omejitev pri izvozu?

Na željo odbornikov je občinska skupščina Krško naslovila na zvezne organe vprašanje o nelogičnih predpisih za uvoz in izvoz celuloze. Zvezna administracija dopušča namreč neomejen uvoz, pri izvozu pa predpisuje omejitve. Zaradi tega tovarna papirja v Krškem ne more izvažati, kolikor bi hotela. Predpis jo utesnjujejo in ji onemogočajo, da bi se še bolj uveljavila na zunanjem tržišču.

J. T.

Novomeščani podprli predlog Trebanjcev

V torek zjutraj sta se sestala izvršni odbor občinske konference SZDL in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Novo mesto ter razpravljala o predlogu zakona, ki doboča volilne enote za volitve poslancev republiške skupščine, ter ga je pripravil republiški sekretariat za pravosodje in občo upravo.

Družbeno-politični delavci iz Trebnjega pa so pripravili nov predlog, ki dosledno upošteva stališče, izoblikovano v ustavni razpravi.

Novomeški družbeno-politični delavci so o predlogu razpravljali in podprli predlog Trebanjcev. Pripomnili so, če bo prišlo še do kakšnih sprememb pri določanju poslanskih mandatov, naj te odvezemajo ljubljanskim oziroma mariborskim občinam, ki imajo po obeh predlogih veliko poslanskih mest.

Jutri o splošnem sporazumu

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Novem mestu bo jutri na dopoldanski seji, ki se bo začela ob 9. uri v dvorani KZSZ na Kidričevem trgu, sklepala o zaključnem računu sklada za leto 1968, obravnavala denarni načrt sklada za leto 1969 ter razpravljala o načelih za sklenitev splošnega sporazuma z regionalnim zdravstvenim centrom in o smernicah za pogodbe z zdravstvenimi zavodi. Na dnevnem redu bodo tudi tokrat vprašanja in odgovori.

Pomembni uspehi Dolenjske banke in hranilnice

Včeraj dopoldne je bil v Novem mestu V. redni zbor Dolenjske banke in hranilnice, na katerem so pooblaščenca ustanovitelj banke poslušali poročila o poslovanju banke v lanskem letu in sklepali o potrditvi zaključnega računa ter delitvi dohodka banke za leto 1968. Sklepali so tudi o poslovni politiki DBH v letošnjem letu in o pravilniku o obrestnih merah ter bančni tarifi, kakor tudi o načrtu dohodkov in izdatkov banke za leto 1969. Več bomo o zanimivem zboru domače področne banke poročali prihodnji teden.

Sejmišča

Novo mesto: malo kupčij

Na novomeškem sejmišču je bilo 10. februarja naprodaj 377 prašičev, prodali pa so jih le 77. Do dveh mesecev stari so bili po 130 do 200 din, od 3 do 6 mesecev stari pa po 210 do 300 din. Kupci so bili le iz novomeške občine. Cene se kljub manjšemu povpraševanju ni- so spremenile.

Brežice: največ mladih pujskov

V Brežicah je bilo 8. februarja naprodaj 545 prašičev, prodali pa so jih 384. Največ je bilo do 3 mesece starih pujskov, prodajali pa so jih po 10 din kilogram žive teže. Več kot 3 mesece stari pa so bili po 5,9 do 6,2 din kilogram.

Ta teden v republiški skupščini

Ta teden se bo sestalo več odborov republiške skupščine. Odbori bodo med drugim obravnavali informacijo o socialno-varstveni dejavnosti v SR Sloveniji, predlog o izdaji zakona za ponovno ustanovitev sklada za socialne zavode ter dva predloga zveznih zakonov o ratifikaciji sporazuma o socialnem zavarovanju med SFRJ in Zvezo republiko Nemčijo ter kraljevino Švedsko. Sporazuma zagotavljata predvsem pravice naših delavcev tako v Zvezni republiki Nemčiji kot v kraljevini Švedski oziroma pravice njihovih družin v Jugoslaviji glede na zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nesrečo pri delu, za invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter družinske dodatke za naše delavce, zaposlene v omenjenih državah.

Dva odbora pa bosta obravnavala osnutek zveznega splošnega zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva. Po tem zakonu bi bile zavarovanim osebam v okviru skupnosti zdravstvenega zavarovanja zagotovljene kot minimum tele obvezne oblike zdravstvene varstva:

— odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje nalezljivih bolezni, ki jih je treba obvezno prijavljati;

— odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje tuberkuloze in veneričnih bolezni;

— nega in zdravljenje tistih duševnih bolnikov, ki zaradi narave in stanja bolezni utegnejo ogroziti svoje življenje in življenje drugih ljudi ali poškodovati materialne dobrine okolice;

— zdravstveno varstvo žensk v zvezi z nosečnostjo in materinstvom;

— popolno zdravstveno varstvo novorojenčkov, dojenčkov in otrok do določene starosti;

— zdravstveno varstvo šolskih otrok, šolske mladine in rednih študentov do določene starosti, predvsem s sistematičnimi pregledi, varstvom in zdravljenjem preprečevanjem, zatiranjem in zdravljenjem revmatične mrzlice, protetičnimi in rehabilitacijskimi ukrepi, varstvom vida, sluha in oseb z ortopedskimi anomalijami in deformacijami;

— organizirano delo za zgodnje odkrivanje malignih obolenj (rak, levkemija itd.) in diabetesa (sladkorne bolezni) ter njihovo zdravljenje izven bolnišnic;

— aktivnost za zdravstveno vzgojo prebivalstva.

Pristojni odbori s prosvetno-kulturnega področja bodo poleg obravnave osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prosvetno-pedagoški službi med drugim razpravljali tudi o glasbeni kulturi na Slovenskem. Razprava ima namen osvetliti podobo slovenskega glasbenega življenja kot dela nacionalne kulture. Opozoriti želijo na vlogo glasbe pri dviglu splošne kulturne ravni in podprtati pomanjkljivosti, ki ovirajo uspešnejši razvoj glasbene kulture na Slovenskem.

Med ostalimi pomembnejšimi razpravami bo tudi razprava o konceptu dolgoročnega ekonomsko-političnega razvoja SR Slovenije, ki ga je pripravil inštitut za ekonomska raziskovanja.

20. marca bo izšla knjiga
dr. Vladimira Dedičera

IZGUBLJENI BOJ JOSIFA VISARIONOVIČA-STALINA 1948-53

Podlistek, ki ga je objavljalo »DELO« in ki so ga za »DELOM« začeli objavljati tudi drugi jugoslovanski listi, je doma in v tujini vzbudil izredno veliko zanimanje. O tem pričajo: Dedičev intervju z znano nemško revijo »Spiegel«, njegov intervju z italijansko televizijo, številna pisma iz Jugoslavije in tujine, kakor tudi izjava britanskega filozofa Bertranda Russella, da bi v tujini knjigo založil iz svojega sklada in jo natisnil v angleškem, francoskem in nemškem jeziku.

Knjigo bo izdalo CGP »DELO« v celem platnu, s tribarvnim ščitnim ovitkom in z 32 stranski prilog na umetniškem papirju.

Knjiga stane v prednaročilu 29,00 din, v prodaji pa bo njena cena znatno višja.

Zagotovite si to zanimivo delo že v prednaročilu tako, da izrežete objavljeno naročilnico in jo pravilno izpolnjeno in podpisano pošljete v pismu ali nalepljeno na dopisnici na naš naslov:

CGP »DELO«, prodaja, Ljubljana, Titova c. 57, p. p. 29

Prednaročila zbira tudi vse knjigarne in podružnice CGP »DELO«.

NAROČILNICA

Podpisani: _____

naslov: _____

zaposlen: _____

s to naročilnico nepreključno naročam knjigo Vladimira Dedičera »Izgubljeni boj Josifa Visarionoviča Stalina 1948-53«.

Kupnino 29,00 din bom poravnal takoj po prejemu položnice najkasneje pa do 15. 3. 1969.

Podpis: _____

(Izrezano naročilnico pošljite v pismu ali nalepljeno na dopisnici na naslov: CGP »DELO«, prodaja, Ljubljana, Titova 57, p. p. 29)

DL

CIGANSKO VPRAŠANJE JE VSE BOLJ PEREČE

Bodo šli tudi ti mali Cigančki po stopinjah svojih staršev? (Foto: Marjan Legan)

Cigani so ostali Cigani — nenehni povratniki

Kazniva dejanja in prekrški Ciganov se naglo množijo — Bomo poslej res samo še registratorji teh dejanj in prekrškov ali pa bo naposled kaj več denarja za reševanje ciganskega vprašanja na Dolenjskem?

Nasitili smo se govorov, stališč in predlogov za reševanje ciganskega vprašanja.

Prešli smo sode črnila za referate in odločbe — uspeha pa ni.

Cigani so ostali Cigani, nomadi, razgrajči, tatovi, obiskovalci sodišč, nenehni povratniki.

Ostali so ciganski Cigani, bi rekli po domače.

Problem s tem nečiviliziranim delom dolenjskega prebivalstva je hudo star. Že Trdina je vedel, da živi ta del prebivalstva ločeno od drugih naseljenecv, da nima obstanka, odgovornost za vse, kar počneja, pa pripisuje nagonu.

Janez Trdina je poznal Cigane v dno duše. Kar je mislil, rekel in zapisal o njem, velja še prav tako danes — za vseh 950 Ciganov, kolikor jih je v gozdovih in barakah v štirih dolenjskih občinah.

Značilno za Cigane je, da se preživljajo s prosjačenjem in tatvinami. Hrano pridobivajo predvsem ženske. Moški se dela otepajo. Na Dolenjskem so jih že več zaposlili, vendar so le redki vzdržali na delovnem mestu. Prirojeno miselnost prenašajo Cigani na otroke, zato je

tudi šola za večino še vedno deveta skrb.

Ker Cigani niso vzgojeni tako, kot je pri civiliziranem prebivalstvu v navadi, in ker se njihov način življenja toliko razlikuje od življenja drugih občanov, so trd oreh za tiste, ki imajo z njimi opraviti.

Pri Ciganih je močno poudarjen kriminalni faktor, se pravi, da so nagnjeni k prekrškom. Zaradi tega imajo delavci uprave javne varnosti z njimi več dela kot z drugimi občani, ki se pregreše.

Služba javne varnosti je do zdaj čisto ukrepala proti Ciganom, ki so zagrešili kazniva dejanja in prekrške. Tudi sodišča so izrekli kazni. Vsi ti ukrepi pa so bili čisto neuspešni. Precej dolg seznam je o dejanjih, ki so jih zagrešili Cigani, kmalu

po tem, ko so se vrnili iz zapora.

Komaj so zapustili zapore ...

Nekaj primerov:
■ Milan Brajdič je slabe tri mesece in pol za tem, ko so ga pustili iz zapora, oropal Jožeta Smoleta v Cegelnici;

■ večkrat obsojena Milan Brajdič in Anton Hrvojič sta INISU ukradla 50.000 din;

■ Edvard Brajdič, ki je z bratom Dečkom sodeloval pri uboju Bogdana Kreseta pred petimi leti, je pred dnevi z vojaško puško streljal na Janka Brajdiča;

■ Marjan Brajdič se je 4. januarja letos vrnil s prestane kazni in z lovsko puško obstrelil Adolfa Brajdiča.

Okradeni občani se zatekajo po pomoč k upravnim, političnim in drugim organom in hkrati zahtevajo učinkovitejšo reševanje ciganske problematike. Njihovo negotovanje je upravičeno.

Za dokaz naslednji podatki:

■ Lani so Cigani storili tale (dokazana) kazniva dejanja: 11 tatvin v stanovanjih, 4 vlome v hleve in košnje, 5 vlomov v druge objekte, 17 tatvin v gospodarskih poslopih, 2 ropa, 12 dejanj zoper življenje, in vrsto drugih, vsega 94 kaznivih dejanj. Javnemu tožilstvu so ogradili 187 Ciganov.

Kaznivih dejanj je bilo

več, kot je razvidno iz vseh teh podatkov. Mnogih dejanj občani sploh niso prijavili, ker so prepričani, da s kaznimi ne moremo zmanjšati kaznivih dejanj.

Podeželsko prebivalstvo vznemirjajo tudi nenehne tatvine v gozdovih, poseki, kraja poljskih pridelkov in podobno. Kjer so Cigani do zdaj taborili, so spremeniili gozd v planjavo tako v Srebrničah, Zabjeku, Smihelu, Podgori in drugod. Na njivah so čisto kradi vprico lastnikov. Kamor so prišli, so kradi denar, živila, kokoši, zajce, pse, prašiče, obleko in kurjavo, za svoje osle pa seno.

Tudi miličnikom grozijo ...

Nasleje ciganskih družin v Zabjeku pri Novem mestu je postalo eno samo smetišče in mrhovino. Kradejo tudi mrhovino v bližnji konjarni. Delavci, ki pazijo na red na mestnem smetišču so že večkrat napadli, ker jim ni dovolil odnašati odpadkov.

Prekrški zoper javni red in mir so pri Ciganih hudo pogostni. Lani so jih naredili 138, predlanskim 163.

Držno vedenje, pretepi, piranje in kričanje, vdanje potepuštvu in neupravičeno nošenje orožja so najpogostejši in najštevilnejši prekrški Ciganov zoper javni red in mir.

Povečalo se je predvsem število hudih prekrškov (npr. držno vedenje).

Tudi takele prekrške so registrirali:

■ 17. januarja 1968 so se v Bršlinu pretepali na cesti Marjan, Ignac, Milan, Janez, Bojan in Ivan Brajdič.

Ustavljali so pešce in vozniške. Sebe na zahtevo miličnikov so se razšli.

■ 30. maja 1968 sta Darko in Zvonko Hudorovac ustavila kolesarja in ga pretepla. Miličniku, ki je prišel kolesarju na pomoč, sta grozila, da ga bosta napadla.

■ 2. junija 1968 se je Stefan Brajdič pijan, peljal na vlak iz Crnomlja v Novo mesto in streljal s pištolo. Potnikov, ki so zahtevali, naj da mir ni poslušal.

Brez denarja povsem brez moči?

To je kratka, dveletna bilanca (seveda nepopolna) prekrškov in kaznivih dejanj, ki se množijo tem bolj, čim manj rešujemo cigansko vprašanje.

Gotovo bi bilo odveč ponavljati, kaj bi morali rešiti, da je treba začeti pri otrocih in podobno, ker smo o tem že pisali.

Tudi odgovorni predstavniki občin in služb, ki naj bi se ukvarjale s ciganskim vprašanjem, vedo, kaj je treba in kako je treba. Toda brez denarja tudi oni ne morejo nič. Proračuni dajejo za te reči premalo. Koliko denarja bo letos? Kolikor ga bo, ga bo premalo, da bi rešili, kar je potrebno rešiti.

Ali nam tudi poslej ne bo preostalo drugega, kot občasno prešteti kazniva dejanja in prekrške Ciganov?

Ali bomo morali (po vsem tem) še nadalje učiti svoje otroke takihle pesmic:

»Bežimo, tecimo, Cigani gredo, v rjavih bisagah otroke nesol«

IVAN ZORAN

Napačno obvestilo ali kaj?

V 4. številki Dolenjskega lista je bilo objavljeno obvestilo o pložitvi napovedi za odmero prispevka od skupnega dohodka občanov za leto 1968, ki med drugim pravi tudi tole: »...zavezanec za prispevek iz skupnega dohodka občanov je vsakdo, ki je v letu 1968 dosegel po odbitku prispevkov in davkov nad 20.000 din čistega dohodka...«

Zaradi te objave se je oče zgledil pri uslužbencu oddelka za gospodarstvo in finance na občinski upravi v Trebnju, da bi pozvedel, če pride tudi on v poštev, ker ima oddan prostor za trgovino. Na njegovo presenečenje mu je uslužbenec odgovoril, da on v primeru, ki ga navaja članek, ne pride v poštev, in da plača prispevek iz skupnega dohodka, kljub temu da je imel na leto le 5.100 din dohodka (najemnine).

Sedaj ne vem, ali je bilo obvestilo v listu napačno ali smatra občina Trebnje ta prispevek kot davek na najemnino, kar je popolnoma drugo od prispevka na dohodek, ali pa ima vsaka občina svoja pravila?

To se je zgodilo že drugič. Poudariti moram, da sta oče in mama sama in brez kakih drugih dohodkov. Če občina Trebnje razume najemnino lokala v višini 425 dinarjev kot redni osebni dohodek, se zelo moti.

MIMI SINKOVEC
Ljubljana,
Slovenska 32

POJASNILO. Mirko Vertot, uslužbenec na davčni upravi v Trebnju, nam je dal naslednje pojasnilo:

V skupni dohodek občanov šteje tudi najemnina. V zgornjem primeru pa ne gre za prispevek od skupnega dohodka, ker se zdaleč ne dosega 20.000 din, temveč za davek na dohodek od stavb. Po občinskem odloku je ta davek obračunan tako, da je 60 odst. od najemnine zaradi stroškov amortizacije in vzdrževanja neobdavnice, 40 odst. pa ostane za obdavčitev. Od tako dobljenega zneska je treba plačati 40 odst. davka na dohodek od stavb.

Ljubiteljem ansambla Berger!

Gramofonske plošče ansambla BERGER, na katerih poje punčka Melita Aysenak s Senovega, že lahko dobite v vseh prodajalnih plošč. Lahko jih po povzetju naročite tudi na naslov: Franjo Berger, Krško, p. p. 24 (Cesta 4. julija št. 52, Krško).

Tako kot povsod je povzročil novi sneg tudi delavcem Cestnega podjetja v Kočevju obilico dela. V zadovoljstvo prebivalcev pa so svoje naloge z rednim pluzenjem mestnih ulic in ceste od Kočevja proti Ribnici dobro opravljali. Na sliki: pluzenje snega 4. februarja ob 23. uri. (Foto: F. Brus, Kočevje)

O pustovanju v Kostanjevici

Kakor vsako leto bo tudi letos pravo pustovanje v Kostanjevici na Krki, ki bo trajalo ves teden.

Podobni veselji običaji so razširjeni po vsem svetu, toda v različnih krajih jih ljudje praznujejo na različne načine. Pri nas sta znana predvsem litijski karneval in ptujsko kurentovanje. Tu pa se je ohranilo le še malo izvirnega pustovanja in kurentovanja; vse bolj se je spreminilo v organizirane karnevale, ki želijo privabiti kar največ turistov, od česar imajo zlasti gosti, trgovine, promet in drugi. Pravo kurentovanje je marsikje že izgubilo svoj prvotni namen. Ostala sta le še — spomin in folklorna zanimivost.

V Kostanjevici na Krki se je pustovanje ohranilo v prvotni originalni obliki in ga tudi ne spreminjajo v karnevalsko prireditev. Ohranilo se je z vsemi narodnimi običaji, ki sodijo k pravemu pustovanju. Dobra volja in razpoloženost sta dodala praznovanju še nekaj točk, ki pa pravega bistva tega ljudskega praznika ne spreminjajo niti ne kazijo. Prej bi lahko dejali, da celo boga-

tijo pustni spored, ki želi nuditi ljudem kar največ dobre volje. Zanimivo pri vsem tem je, da prireditve pravzaprav nihče načrtno ne vodi. Vse naredijo ljudje prostovoljno, z lastnimi sredstvi in s prispevki domačinov, ki ljubosumno čuvajo svoj običaj, na katerega so hkrati zelo ponosni.

Če takole mimogrede vprašam posameznika v Kostanjevici, koliko ga je stalo pustovanje, se bo nasmešnil in dejal: »Ne vem!«. Kdor pa pozna stroške in izdatke, ve, da je treba kar precej denarja, da se nasmeje celo mesto in še številni gostje... Kaže, da se v Kostanjevici vsi dobro zavedajo, da so izvirni narodni običaji te cene tudi vredni.

Kaj pravzaprav pomeni pustovanje? Pregon zime in vsega zla, ki je mučilo človeka v pradednih časih. Pregonjanje »hudičarstva« in vzrokov za nevoljo lahko v Kostanjevici prav lepo vidimo. Treba si je pustovanje le podrobneje ogledati in se vanj malce poglobiti, pa vam spored hitro pokaže pravo vrednost običaja. Original je skrit v bakladi, v petju in kričanju pesmi, v pregonu medveda, oranju in sejanju z vsemi značilnostmi kmečkega delavca in v vrsti drugih stvari, ki si jih je vredno ogledati. Prave ljudske običaje je treba gojiti in za-

to se mi zdi čudno, da Kostanjevčanov nihče tudi finančno ne podpre, ko gojijo te običaje in skrbijo zanje iz leta v leto.

Pridite prihodnje dni v Kostanjevico na Krko — nasmejali in nagledali se boste veselih prizorov in uživali v ljudski zabavi, ki zajame vse mesto in njegovo bližnjo ter daljnjo okolico!

TINE KUJAR
Ljubljana
R. d. c. IX, št. 3 a

Pismo iz Rodin

Vaščani Rodin se lepo zahvaljujemo podjetju Elektro in občinski skupščini Črnomelj za pomoč pri elektrifikaciji vasi. Sami smo dali droge, izklopili jame, pomagali pri postavljanju omrežja in plačali napeljava toka v hiše.

Na podoben način pa bi radi še popravili ceste, ki je zdaj tako slaba, da ne more v vas niti rešilni avtomobil z zdravnikom ali veterinar. Ker pa sami ne zmoremo narediti 6 km dolge poti, čeprav smo pripravljene pri delu pomagati, prosimo občinsko skupščino za ponovno sodelovanje in pomoč.

V IMENU
VASČANOV RODIN
ALBIN GIMPELJ

Oproščen davka

Na območju ribniške občine so se številni izdelovalci suhe robe modernizirali. Nabavili so stroje in začeli izdelovati izdelke serijsko. Z večjo proizvodnjo je narasel tudi zaslužek. Do tu je vse lepo in prav, ni pa prav, da nekateri izdelovalci nočejo prispevati družbi tistega, kar ji gre. Tako je neki izdelovalec kuhinjskega priblora, ki je bil drugače upokojenec, izdelal lani za 28.000 din kuhinjskega priblora, davka pa ni nič plačal. Pavšalna obdavčitev se je glasila na 300 din, pa je možak napravil prošnjo za odpis davkov, ki je bila uspešno rešena. Seveda bi bila obdavčitev drugačna, če bi davčni organi prej vedeli, koliko izdelovalec proizvaja. Podobnih primerov, ko davek ostane v žepih izdelovalcev, je precej, kar kaže, da bo morala davčna služba še poostriiti svoje delo.

UGODEN
NAKUP

konservirane vrtnine
in kompoti

- fižol v stročju »vitaminka« 3,20
- kumarice v kislu »nektar« 3,60
- slive »bosanka« 2,50
- breskve »grocka« 3,80
- marelice »grocka« 4,30

v vseh prodajalnah

Niko Marc je umrl

Konec lanskega leta je v nesreči v bližini Logatca preminul Niko Marc, znani partizan in organizator, ki se ga dobro spominjajo mnogi naši ljudje iz Topliške doline. Rodil se je na Primorskem pri Vipavi, odkoder je 1928 pobegnil pred fašističnim preganjanjem v Jugoslavijo. Novi dom si je ustvaril v Sevnici. Poleti 1941 se je povezal z organizatorji upora v Zasavju, Kolmanom, Dolencom, Reparjem, Doberškom in Mavrovičem. Ker so mu nemški policisti prišli na sled, se je konec avgusta 1941 umaknil na Dolenjsko v Podturn. Tu je takoj nadaljeval z delom za NOB. Zbiral je orožje in vojaško opremo, oktobra 1941 odšel v Sevnico po Kolmana in Dolence in ju pripeljal na Dolenjsko, pozimi 1941/42 je oskrboval prve partizane na Rogu in vzdrževal zveze. Aprila 1942 se je preselil v Poljane, kjer je bila v njegovi hiši janka za zbiranje novih borcev. V roški ofenzivi so ga Italijani ujeli in odpeljali na Rab. Po kapitulaciji Italije se je z Rabsko brigado vrnil in je do osvoboditve še naprej deloval v Poljanah. Odgovarjal je za prevoze in oskrbo partizanskih enot.

Niko je bil ponosen, zavezanec svojega naroda. Ljubil je svobodo in pravičnost, bil je delaven kot malokdo, zato ga bomo še dolgo ohranili v naših srcih.

KAREL OBLAK
DOL. TOPLICE

Cestarji, preberite, prosim!

Spoštovani!

Srce mi ne da miru, moram vam napisati nekaj vrstic glede snega in predvsem glede malih otrok, ki hodijo te dni v šole. Videla sem, kako se revčki umikajo, pa se nimajo kam, ko pripeljejo avtomobili po cestah, na katerih je večidel prostora povsod samo za tovorna vozila. Zakaj ne bi cestarji na vsakih 20 metrov naredili z lopatami nekaj prostora v spluzenem snegu, da se lahko pešec in šolar na cesti tja umakne pred motornimi in drugimi vozili? Nekateri otroci so tako majhni, da se človek boji, da se bodo v snegu kar zgubili, ko se stiskajo k spluzenim snežnim stenam. Od avtomobilistov pa pričakujemo vsi zlasti v teh tednih kar največ srčne kulture, da bodo na cestah skrajno obzirni! Cestarje prosimo starši in drugi uporabniki cest, naj zlasti na poteh, ki vodijo k šolam, upoštevajo naše želje. Hvaležni jim bomo!

M. K., Trebnje

Pretepači v Kočevju odkriti

Glavni povzročitelji pretepa na mladinskem plesu v dvorani družbenih organizacij v Kočevju, ki je bil prvega februarja zvečer, so odkriti. To so Slavko Seljak, Slavko Romih, Milenko Pandurovič, Jan Radosavljevič in Ivan Pšenica. Vsi so prišli na ples vinjani in so okoli 22.30 zaželi pretepati dva mladince iz krškega ansambla, ki je na tem plesu igral. Pandurovič se je znesel še nad nekaterimi, ki so ga skušali miriti.

Miličniki so posredovali in do izteznitve priprli Slavka Romiha, ki ga na drug način ni bilo mogoče pomiriti.

M. M.

Novi veliki
Audi 100
komfortno
poslovno
vozilo

AUDI 100	AUDI 100 S	AUDI 100 LS
1760 ccm	1760 ccm	1760 ccm
80 KM	90 KM	100 KM
0—100 km/h v 13,5 sek	0—100 km/h v 12,2 sek	0—100 km/h v 11,9 sek
potovalna hitrost 156 km/h	potovalna hitrost 165 km/h	potovalna hitrost 170 km/h
8,9 l na 100 km navadni bencin	8,9 l na 100 km super bencin	8,9 l na 100 km super bencin
serijska oprema	specialna oprema	luksuzna oprema
DM 6.750.— Ndin 19.275.45	DM 7.150.— Ndin 20.419.75	DM 7.550.— Ndin 21.479.75

VSE INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI

AUTOCOMMERCE

LJUBLJANA, TRDINOVA 4

in pri predstavništvih Autocommerce: Beograd — Kataničeva 18; Zagreb — Varšavska 4; Sarajevo — Kralja Tomislava 19; Novi Sad — Bul. M. Tita 9; Skopje — Orce Nikolov 29; Rijeka — Račkog 28; Split — Ulica Prvoboraca 101; Koper — V. dijeva 2.

Kdor hitro da, dvakrat pomaga

Ob nedavni tragični smrti Marije Žugelj iz Rošainic, matere štirih nepreskrbljenih otrok, je upravni odbor metliške tovarne BETI sprejel sklep, da prevzame patronat nad njenim 7-letnim sinčkom. Določili so mu 90 din mesečne podpore za časa šolanja v osemletki, potem pa ga bo tovarna šolala naprej in mu pomagala do polica.

Ob dandanašnji splošni brezbriznosti do sočloveka je tovarna BETI med redkimi izjemami. S hitrim ukrepanjem je dala lep vzgled vsem belokranjskim in dolenjskim kolektivom.

Področni odbor za informiranje

Občinski sindikalni svet Novo mesto prireja 26. februarja v Novem mestu za podjetja v občinah Trebnje, Črnomelj, Metlika, Krško in Novo mesto posvetovanje o službi obveščanja v delovnih organizacijah in o tovarniškem tisku. Predavatelji bodo udeležence seznanili z ustavnim načelom javnosti dela in obveščanjem kot pogojem za samoupravljanje, z zgodovinskim pregledom razvoja tiska, z vsebinskim konceptom lista, z nastankom vesti in njeno potjo do objave ter s tem, kako list načrtujemo. Na posvetu bodo ustanovili področni odbor, ki se bo ukvarjal s problemi obveščanja in tovarniškega tiska. V odboru bodo predstavniki iz vseh naštetih občin.

Hočejo tudi bika

Na zboru volivcev v Zapotoku pri Sodražici so razpravljali o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo vso občino: o socialnem skrbstvu, zavarovanju kmetov itd. Posebno je bila živahna razprava o krajevnih zadevah. Predlagali so, naj bo osemenjavna služba bolj urejena. Živina naj bi ne čakala osemenjavca na mrazu, ampak v zaprtem prostoru. Občani so predlagali tudi, da bi dobili za širše osemenjavno območje bika, ki bi ga uporabili tam, kjer umetno osemenje ne odpoje. Razpravljali so tudi o drugih vprašanjih. Na zboru v Zapotoku so bili tudi volivci iz sosednje vasi Vinice, ki skupno z vasio Zapotok sestavljajo eno volilno enoto. Za kandidata za bližnje občinske volitve v splošni zbor sta bila predlagana Slavko Klun in Anton Govže. Prvi je iz Vinic, drugi pa iz Zapotoka.

60 let GD Sušje

Prostovoljno gasilsko društvo Sušje, ki združuje vasi Sušje, Slatnik in Zlebič, bo letos slavilo 60-letnico ustanovitve. To društvo štejemo med delavne, saj je že pred leti s svojimi sredstvi nabavilo motorno brizgalno. Na nedavnem občnem zboru so pregledali dosedanje delo in se pogovorili o bodočih nalogah.

Vikendi na Travnici gori

Turistično društvo Sodražica je dalo urbanistični načrt za pozidavo Travnice gore, kjer naj bi gradili predvsem vikende. Načrt bo na-rejen do spomladi. Turistično društvo bo tudi zaprosilo, da bi dobilo del pašnikov, s katerimi zdaj upravlja kmetijska zadruga Ribnica. Vikendi naj bi namreč stali na teh pašnikih. Društvo je do-bilo od posameznikov, posebno iz Ljubljane, precej vlog za zazidavo vikendov na območju Travnice gore.

NOVOMEŠKI SVET ZA URBANIZEM DAJE V JAVNO RAZPRAVO PREDLOG:

Avtomobilsko mesto in 120 novih lokacij!

Predlagani rezervat za IMV zavzema večjo površino kot nekdanje celo mesto! — Preizkusna steza in industrijski tir na gotenskem polju — V soseski VII. dovolj prostora za vse želje individualnih graditeljev — Nova cesta bo šla pod bolnišnico

Novomeški svet za urbanizem je na torkovi seji obravnaval predlog zazidalnega načrta za tovarniški predel IMV in spremembe urbanističnega načrta Novega mesta ter predlog zazidalnega načrta stanovanjske soseske Irča vas — Brod.

Pred leti sprejeti urbanistični načrt Novega mesta namreč ni v zadostni meri upošteval perspektivnega razvoja IMV. Podjetje DOMINVEST je predlagalo, naj se urbanistični načrt Novega mesta spremeni tako, da bo ves predel med potokom Težka voda, kmetijsko šolo na Grmu, pobočjem vzpetine z glavnim novomeškim vodovodnim rezervoarjem, Kotarjevo ulico, Zagrebško cesto in bodočo cesto prvega reda Ločna — Zabja vas — Gotna vas — Metlika na razpolago IMV. Spremenjeni proizvodni program (avtomobili in turistične priklole) zahteva večje proizvodne površine, kot so bile predvidene doslej: predlog za zazidalnega načrta zajema površino na gotenskem polju za proizvodne objekte, preizkusno stezo, skladiščne prostore in adjutate. V trikotniku med sedanjo in bodočo Karlovsko cesto ter glavno cesto proti Sentjerneju bodo upravni prostori s tehničnim in komercialnim oddelkom ter parkirišča. Sedanja Karlovska cesta bi postala notranja komunikacija za potrebe tovarne.

Predviden je železniški industrijski tir od kandijske postaje mimo Šmihela do objektov na gotenskem polju. Razvoj OPREMALESA bo omejen na površini 15.000 kvadratnih metrov, kmetijska šola na Grmu pa bi po prvi fazi širjenja IMV (po približno treh letih) začela izgubljati obdelovalne površine za praktični pouk na Grmu; nadomestila naj bi jih sporazumno skmetijsko zadrugo Novo mesto na območju Srebrnič, Zaloga in Poganc. Trdinova cesta ostane, na njej bodo urejeni podyozi in nadvozi za križanja z notranjimi tovarniškimi cestami. Gubčevo cesto bodo na vzhodnem koncu zaprli, njen zahodni konec pa združili s Kotarjevo ulico ter povezali s Trdinovo cesto in Zagrebško cesto.

V naslednjih treh letih naj bi porušili tudi vse objekte med bodočo lakirnico in presernico, v drugi fazi pa objekte ob Karlovski, Trdinovi in v trikotniku med Karlovsko in Sentjernejsko cesto.

Površina predlaganega rezervata je približno 65 hektarov, to je več kot zavzema ves stari del Novega mesta!

Sprejeti urbanistični načrt Novega mesta obravnava tudi območje med Volčičevo ulico, Drsko, Irčo vasjo in Brodom — kot zaokroženo stanovanjsko sosesko VII. Ker je stanovanjsko vprašanje v Novem mestu še vedno pereče, so pripravili predlog zazidalnega načrta za površino 29 hektarov, na katerih naj bi stali stolpiči, atrijske hiše, vrstne in individualne stanovanjske hiše ter komunalni objekti. Trasa nove ceste Novo mesto — Dolenjske Toplice bi šla na pilotih nad Krko pod internim oddelkom splošne služnice, pod železniško progo, čez hrbet pred Portovaldom ter se pri Brodu spet pridružila stari cesti.

V novi soseski bo na raz-

Sprejem za kulturne delavce

Po končani akademiji in slovesni podelitvi letošnjih Prešernovih nagrad je priredil predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher v skupščinskih prostorih sprejem za kulturne delavce iz vse Slovenije. Z Dolenjskega sta bila na sprejemu tudi direktor novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost Lojze Kastelic in ravnatelj kostanjeviške šole Lado Smrekar.

polago najmanj 120 lokacij za individualno gradnjo. Predvidena gostota po dograditvi bo približno 100 ljudi na hektar. Med predvidenimi objekti dnevne preskrbe so samopostrežna trgovina, bife, kioski, gospodinjiski uslužnostni servisi, za družbene namene pa pa je namenjena dvorana in objekti otroškega varstva.

Center nove soseske je od šmihelske šole oddaljen približno 500 metrov.

Cestna mreža v novi soseski upošteva načelo ločenega motornega in peš prometa, poleg tega pa se navezuje na obstoječe ceste, tako na novo hitrejšo cesto proti Dolenjskim Toplicam kot na predvideni novi most čez Krko pri Čegelnici. Komunalna opremljenost soseske je možna, nujno pa bo nekatere starejše objekte obnoviti ali pa celo rušiti.

Oba predloga daje svet za urbanizem v javno razpravo, potem pa bo na podlagi pri-pomb občanov o njih sklepala občinska skupščina.

M. MOSKON

Nerentabilno

Odkar ima sevnisko stanovanjsko podjetje novega računovodjo in sekretarja, je črno na belem ugotovljeno, da brivnica v Smarju ni več toliko donosna, da bi lahko primerno plačali ljudi, ki delajo v njej. Vprašanje je tudi, kako bo v prihodnje z »odjemalci« brivskih uslug, saj so stene lokala preplejene s papirjem, nič nemogočega pa tudi ni, če dobite s stropa kapljo na glavo.

Ko smo nekaj Sevnice nov vprašali, kako je ob razmeroma dovolj visokih cenah to mogoče, so se muzali, češ nekje je potrebno zaslužiti denar za upravo!

Na črnomaljskem področju ni težjih rib

Za lansko leto je pri upravi za dohodke v Črnomlju 64 občanov prijavilo dohodek nad 20 tisoč din, v letu 1967 pa je bilo 56 prijavljenih. Med letošnjimi milijonarji je največ zaposlenih v gospodarstvu na vodilnih delovnih mestih, vendar pa ugotavljajo, da bo po odbitku olajšav zelo malo plačnikov davka. Težjih rib, ki bi se lahko ujele v davčne mreže, ni, saj je med prijavljenimi samo 1 z zaslužkom okoli 40 tisoč din, vsi drugi pa so imeli precej manj dohodkov.

Odborniku ni vedno lahko

Odborniku je lažje delati, če ima razumevanje v svojem kolektivu — Včasih so volilci do svojih odbornikov preveč zahtevni

Jožica Osolinik, odbornica v zboru delovnih skupnosti občinske skupščine Novo mesto, zaposlena pri PIONIRJU, je povedala svoje vtise iz časa 4-letnega dela v občinski skupščini.

— Kakšni so vaši vtisi iz občinske skupščine?

»Velikokrat sem se počutila zelo neprijetno. Imela sem občutek, da nisem naredila dovolj. Obstaja namreč nekakšna razlika med moškimi in ženskami, ki je tudi v skupščinskem delu zelo opazna. Menim, da se ženske dosti težje uveljavljamo kot moški, zlasti zato, ker v skupščini manj govorimo.«

— Ali ste imeli občutek osamljenosti pri delu?

»Dobro oporo sem imela v direktorju našega podjetja, ki je republiški poslanec. Vsakemu odborniku, zlasti iz delovne organizacije, je lažje delati, če najde razumevanje pri vodilnih kadrih podjetja.«

— Kakšen občutek ste imeli, ko ste razpravljali?

»Občutek ni bil preveč prijeten. Človek se vedno boji, da bo povedal preveč po domače. V skupščini le prerad prevladuje jezik, ki je premalo domać, da ne rečem uradniški. Zato se nekateri odborniki bojijo oglasiti k besedi. Strah jih je, da ne bi dovolj dobro povedali.«

— Ali imate občutek, da skupščina dela kot telo?

»Kadar smo se dobili prej v klubih odbornikov, je naše delo bilo res kolektivno. Drugače pa smo le preradi vlekli vsak na svojo stran in se razhajali

zaradi osebnih razlogov.«

— Kaj menite o uveljavitvi žensk v družbenem delu?

»Dokler bo ženska vezana na delo doma, v skupščini od nje ne moremo pričakovati veliko. Lažje je seveda tistim, ki so na odgovornih delovnih mestih in ki imajo urejene družinske razmere. To so velike prednosti.«

— Kaj hočejo volivci od odbornika?

»Trdim, da so volivci včasih do svojih odbornikov preveč zahtevni! Odbornik je le sestavni del skupščine in se mora prilagoditi splošnim družbenim ciljem, ki jih navadno skupščina zagovarja. Pri takem delu pa morajo stopiti lokalne težnje v ozadje.«

— Kaj vas najbolj pekl v občinski skupščini?

»Dnevni redi, če so predolgi, in nerešeno cigan-sko vprašanje!«

— Ali volivci v delovni organizaciji čutijo svojega odbornika?

»Menim, da volivci premalo vedo za svojega odbornika. Drugače je to pri odbornikih občinskega zbora. Ker teče v delovnih organizacijah delo po ustaljeni praksi s pomočjo samoupravnih in strokovnih organov, proizvajalci ne čutijo potrebo po sodelovanju z odbornikom.«

— Kaj priporočate bodočim odbornikom?

»Pogumno naj se lotijo dela v občinski skupščini in pomagajo urediti nekatera vprašanja, za katera nimajo vsi posebnega po-slušha.«

S. DOKL

Bo v Ribnici še SDK ali ne?

Občinska skupščina ne pusti ukiniti ekspoziture v Ribnici — Predsednik ni izjavil, naj bo centrala na Jasnici

Zvedeli smo za govorice, da bo ekspozitura Službe družbenega knjigovodstva (SDK) v Ribnici morda v kratkem ukinjena. Pri predsedniku občinske skupščine Bogu Abrahamsbergu smo se pozanimali, kakšno je stališče občinske skupščine do tega vprašanja.

Zvedeli smo, da so se razširile prve take govorice že junija lani, pred kratkim pa so ponovno oživele. V razgovoru med predstavniki občinske skupščine in SDK je bilo ugotovljeno, da nekatere pomembna delovna mesta v podružnici SDK v Kočevju niso zasedena, ekspozitura v Ribnici pa ne ustvarja toliko dohodka, da bi krila stroške svojega poslovanja.

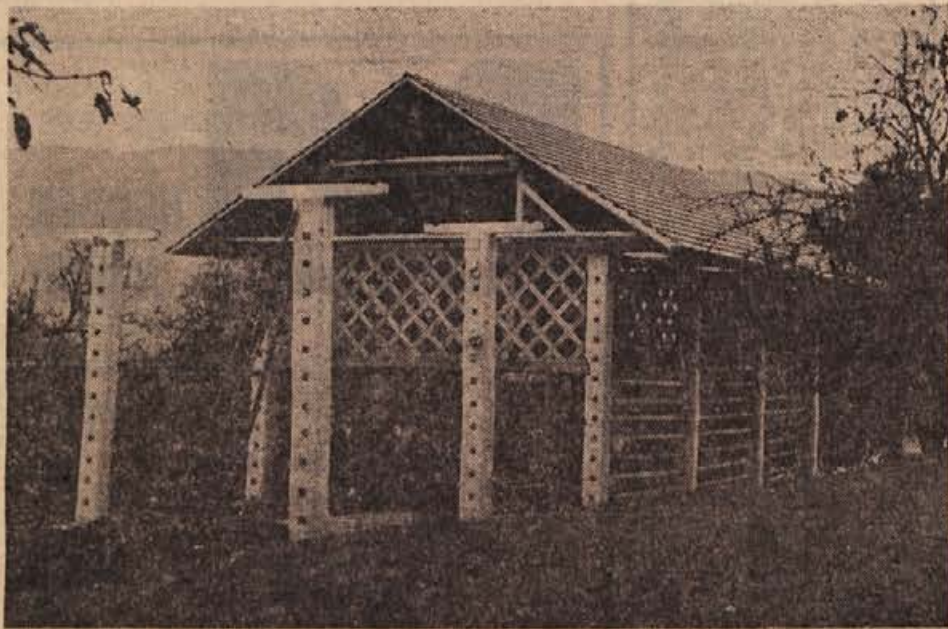
Občinska skupščina Ribnica

je na seji že junija lani sprejela stališče, da nasprotuje ukinitvi ekspoziture v Ribnici. Tega stališča doslej še ni spremenila.

V javnosti pa so se razširile govorice, da je predsednik občinske skupščine »vseeno, kje je ta služba, pa čeprav na Jasnici«. Predsednik pa nam je izrecno poudaril, da take izjave ni nikoli nikjer dal. Zavzel pa se je res

za to, da je Ribnici in Kočevju potrebna učinkovita SDK, se pravi taka, ki bo sposobna pravočasno odkrivati nepravilnosti pri porabi družbenega denarja. Prav zato je napotil predstavnike SDK, naj obiščejo podjetja in nato na podlagi stališč podjetij, občinske skupščine in SDK ugotovijo, kaj je treba narediti, da bo ta služba čim bolj organizirana in učinkovita.

(Predlagamo, naj se v razpravi o SDK oglasijo tudi drugi, mi pa bomo tudi še skušali dobiti izjave odgovornih predstavnikov SDK in podjetij).

V lanskem juliju je, kot smo poročali, damači otrok pri igri z vžgalicami zažgal kozolec dvojnik na 10 oken, poln pšenice, last Franca Stepca iz Studenca pri Trebnjem. V pol leta je na istem mestu zrastel nov kozolec z betonskimi stebri. (Foto: Pavlin)

SKLEPI SNOS: RDEČA NIT NAŠE LASTNE POTI

19. in 20. februarja letos bo minilo že 25 let, odkar se je v Črnomlju na prvem zasedanju zbral Slovenski narodnoosvobodilni svet, ki ga je sestavljalo 120 članov, izvoljenih na Kočevskem zboru odposlancev. Razen teh pa so prišle na zasedanje še delegacije federacije in drugih republik. Sprejetih je bilo 14 pomembnih sklepov

Od 120 izvoljenih članov v SNOS se je 1. zasedanja v Črnomlju udeležilo le 85 članov, medtem ko so nekateri od izvolitve na Kočevskem zboru že padli ali zaradi vojnih razmer tedaj niso mogli v Črnomelj. Na zasedanju so bili tudi predsednik AVNOJ dr. Ivan Ribar, član OK KPJ Moša Pijade, podpredsednik NKOJ in IO OF Edvard Kardelj, član AVNOJ Vlada Zečević, sekretar AVNOJ Rodoljub Čolaković, šef britanske vojaške misije pri glavnem štabu NOV in PO Slovenije major William Jones ter številne druge ugledne osebnosti naše revolucije.

Zal so se originalni dokumenti s tega zasedanja izgubili deloma v vojni vihr, deloma v povojnem času, vendar pa o pomembnih dvodnevni dogodkih v Črnomlju povzemamo misli iz že objavljenih spominov prisotnih.

Uresničene tisočletne sanje o svobodi in neodvisnosti

Prvo zasedanje SNOS je ustvarilo temelje naše slovenske državnosti in ljudske oblasti v okviru demokratične Jugoslavije. Medtem ko je Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda oktobra 1943 pretresal predvsem še splošna politična vprašanja, je zasedanje SNOS pomenilo velik korak naprej. Začelo je reševati vprašanja, ki so jih nakazovali sklepi AVNOJ. To so bila predvsem vprašanja graditve ljudske oblasti in naše slovenske državnosti, gospodarstva, prosvetne in kulturne vprašanja itd. Že to, prvo zasedanje slovenskega ljudskega parlamenta, je vsebovalo osnovne elemente našega kasnejšega razvoja in pokazalo nekatere značilnosti, ki so bile tudi kasneje vseskozi rdeča nit iskanja naših lastnih poti.

SNOS je v prvi točki dnevnega reda obravnaval poslovnik dela, kar kaže, da tudi tedaj ni šlo le za partizansko improvizacijo, temveč za ostvareitev parlamentarnega telesa, ki so mu hoteli dati tudi s formalne strani prvine točnega poslovanja. Sprejetih je bilo 14 sklepov, zasedanje je sprejelo 3 temeljne odlo-

ke, razen tega pa so z referatami nastopili štirje govorniki.

Edvard Kardelj je poročal o delu slovenske delegacije na II. zasedanju AVNOJ v Jajcu, Boris Kidrič je izčrpno govoril o graditvi narodne oblasti, dr. Marjan Brečelj o gospodarsko-financijskih zadevah in o razvoju zdravstva, Franc Lubej pa je osvetlil vprašanja s področja prosvete in kulture.

Pred zaključkom zasedanja so udeleženci poslali pozdravno brzojavko maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu, ki se je končala z besedami, da se SNOS zaveva, »da bo pod Vašim vodstvom ustvarjena nova Jugoslavija in da se bodo v njej uresničile tisočletne sanje slovenskega naroda o svobodi in neodvisnosti«.

Posebej velja omeniti tri temeljne odloke, ki so jih na prvem zasedanju SNOS v dvorani črnomljskega Sokolskega doma še posebno

burno pozdravili. To je bila deklaracija o vzpostavitvi Nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije, deklaracija o pravicah in dolžnostih slovenskega ljudstva ter odlok o razpisu volitev v narodnoosvobodilne odbore.

Črnomelj je po tem zasedanju postal najpomembnejše središče našega osvobodilnega gibanja in je nudil gostoljubje številnim ustanovam SNOS, v bližnji okolici mesta pa je bil tudi sedež predsedstva SNOS.

Med prebivalci Bele krajine, zlasti Črnomlja, je še živ spomin na tiste slavne, a težke dni iz NOB, ko so lahko v svoji sredi pozdravljali najuglednejše osebnosti iz tedanjega vojaškega, oblastnega in kulturnega življenja.

Tudi med nami so še člani SNOS

Iz spiska preživelih udeležencev zgodovinskega zasedanja SNOS v Črnomlju smo

razbrali, da je tudi na področju Dolenjske in Bele krajine še nekaj snosovcev, a morda nanje včasih nehoti pozabljamo. V črnomljski občini živi Anton Dvojmoč, današnji predsednik občinske skupščine, in Žan Škrinjar, kmet na Črešnjevcu.

V ribniški občini, v Petrinčih 17 pri Sodražici, živi Ivan Čičeva mama. V kočevski občini, v Dolgi vasi 57, je doma Franc Kordiš, zdaj upokojenec. Med prebivalci novomeške občine pa imamo Jožeta Kralja, upokojenca z Verduna pri Uršnih selih, in v Novem mestu narodnega heroja Staneta Semiča-Dakija, ki sta bila prav tako člana našega prvega parlamenta.

Spomini posameznikov iz Črnomlja

Predsednik občinske skupščine Črnomelj Anton Dvojmoč, ki bo letos udeležencem jubilejne proslave SNOS priredil sprejem, je bil na Kočevskem zboru odposlancev

Boris Kidrič je imel na I. zasedanju SNOS v Črnomlju referat o graditvi naše narodne oblasti. Udeleženci zasedanja se še spominjajo, da se tedaj burno odobravanje dolgo ni poleglo. Njegove takrat izrečene misli so še danes vredne pozornosti.

izvoljen v SNOS, vendar se prvega zasedanja ni mogel udeležiti. Takole pravi:

— Bil sem upravičeno odsojen. Medtem ko me je iskalo obvestilo o sklicu prvega zasedanja SNOS, sem šel kot

član oblastnega komiteja s 14. divizijo na Bohor. V Črnomelj sem se vrnil šele novembra 1944 in iz pripovedovanja drugih izvedel, kako je bilo na zasedanju. Še po nekaj mescih so ljudje govorili samo o tem. Čutili so se počasi, da so za mesto zasedanja izbrali prav Črnomelj.

Rade Kordiš, sedanjí tajnik občinskega odbora ZZB NOV v Črnomlju, pa se je zasedanja udeležil po naključju. Kakor je povedal, je bilo tako:

— Še sanjalo se mi ni, da bom prisostvoval zasedanju SNOS. V Črnomlju smo slutili, da bo naše mesto prizorišče pomembnega dogodka, ker smo nekaj dni prej srečevali na cestah znane osebnosti, a nihče ni uganil, kaj bo. Dan pred zasedanjem so mi rekli, naj pridem naslednjega dne kot član OO OF za Belo krajino v Sokolski dom, vendar mi niso povedali, čemu.

Na slavnostni dan je bilo vse mesto v zastavah. Ko sem prišel v dvorano, sem med prisotnimi spoznal precej odposlancev s Kočevskega zbora. Kaj vse smo takrat videli in slišali, se danes ne spominjam več. Vem pa, da smo z neverjetnim navdušenjem burno ploskali tovarišu Kidriču in da smo prav tako z dolgim aplavzom pozdravljali vsak sprejeti odlok. Zasedanje se je nadaljevalo še drugi dan, gostje pa so se šele čez nekaj dni razšli. Mi aktivisti pa smo morali potem po vaseh pripovedovati ljudem o zasedanju in jim pojasnjevati sprejete sklepe.

Letošnja jubilejna proslava I. zasedanja SNOS se bo odvijala na isti dan in v isti dvorani kot pred 25 leti. Dvorano so medtem preuredili v eno najlepših ne samo v Beli krajini, temveč v širši dolenjski pokrajini. (Foto: R. Bačer)

Od naroda hlapcev – do naroda borcev!

Iz govora Borisa Kidriča ob prvem zasedanju SNOS, objavljenega v njegovih Zbranih delih

Prvo zasedanje SNOS, ki je bilo dne 19. in 20. februarja 1944, je brez dvoma mejnik v razvoju slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja. Če so vsa naša večja zborovanja — tudi kočevski Zbor odposlancev slovenskega naroda — doslej pretresala predvsem taka politična vprašanja, ki so značilna za množično gibanje, je prvo zasedanje SNOS neposredno in ustvarjalno razpravljalo zlasti o graditvi narodne oblasti in slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije, o graditvi naše ljudske demokracije, o gospodarskih vprašanjih naše ljudske demokracije, o gospodarskih vprašanjih, o prosvetnih in kulturnih problemih. Odloki, ki jih je sprejelo prvo zasedanje SNOS, niso več samo odloki, kakršni so doslej spremljali bolj ali manj samorastli, iz neposredne narodnoosvobodilne borbe izvirajoči in neposred-

nim potrebam narodnoosvobodilnega gibanja ustrezni pohod slovenske narodne oblasti, temveč so že neprimerno več. So temelji naše narodne oblasti in ljudske demokracije v — svobodni bodočnosti.

Osnovni dokaz za tako trditev so deklaracija o vzpostavitvi Nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije, deklaracija o pravicah in dolžnostih slovenskega ljudstva ter odlok o razpisu volitev v narodnoosvobodilne odbore.

Deklaracija o vzpostavitvi Nacionalnega komiteja osvoboditve Slovenije nudi jasen obris narodne oblasti in slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije. Deklaracija o pravicah in dolžnostih slovenskega ljudstva, zlasti pa odlok o volitvah v narodnoosvobodilne odbore, jasno podaja osnove pristne ljudske demokra-

cije, zgrajene na zakonitosti ter najbolj demokratičnih načelih o istočasnosti zakonodajne in izvršne oblasti, o samoupravi, o rasti višjih samoupravnih organov na temelju nižjih, o odgovornosti navzgor in navzdol, o defanskem jamstvu za ljudsko kontrolo nad delom ljudskih predstavnikov in predstavništva.

Skozi prizmo teh treh dokumentov je treba razmotrivati tudi druge odloke, sprejete na prvem zasedanju SNOS. V tej zvezi naj zlasti naglasim odlok o ukinitvi varnostne obveščevalne službe kot posebne, izredne organizacije s posebnimi, izrednimi pooblastili ter odlok o vzpostavitvi verske komisije, ki predstavlja ponovno zakonsko jamstvo za svobodo vesti, veroizpovedi in bogočastja.

Nikakor ni slučajno, da se je prvo zasedanje SNOS vršilo po zgodovinskem drugem zasedanju AVNOJ. Če je Kočevski zbor skupno s podobnimi zbori pri drugih narodnih Jugoslavije sodil med te-

meljne pogoje za drugo zasedanje AVNOJ, pa je drugo zasedanje AVNOJ nujna osnova za sistematično graditev resnične narodne oblasti tako pri slovenskem kakor pri drugih jugoslovanskih narodih. Tudi iz tega je razvidna neizpodbitna resnica, da sta graditev močne Jugoslavije in graditev demokratične oblasti jugoslovanskih narodov isti, popolnoma isti proces, pri katerem se ne moremo odreči prve strani, ne da bi se hkrati odrekli druge in obratno.

Narodnoosvobodilno gibanje je pod genialnim političnim in vojaškim Titovim vodstvom doseglo že svojo višjo stopnjo. Če se je naša politika doslej predvsem ukvarjala z združevanjem vsega pozitivnega, kar narod premore, nosi sedaj pečat smotrne, načrtné, v perspektivo usmerjene graditve demokracije in narodne oblasti. Če je torej imela naša politika doslej predvsem pečat političnega gibanja, nosi sedaj že tudi državniški pečat. To pa hkrati pomeni, da je naša osvobodilna slovenska

in jugoslovanska politika, ki jo je v svojem referatu na prvem zasedanju SNOS tako izčrpno — s pogledom v preteklost in ustvarjalno bodočnost — analiziral podpredsednik NKOJ in IOOF, naš vodilni tovariš Edvard Kardelj, že pričela roditi sadove, ki jih narod od nje pričakuje — ne le za svojo osvoboditev, temveč tudi za svojo srečno bodočnost.

Včasih smo Slovenci sami sebe imenovali narod hlapcev. Osvobodilna borba nas je preoblikovala v narod borcev.

V sedanjem razdobju osvobodilnega boja rastemo hkrati kot — državni narod, ki gradi svojo ožjo slovensko in skupno jugoslovansko narodno oblast v nerazdružljivi povezanosti z enako državnimi narodi federativne, bratske in prav zato močne Jugoslavije.

To poslednje dejstvo se je kar najprisrčneje zrcalilo na prvem zasedanju — prvega slovenskega parlamenta.

Šmarjeta: „Pošte pa ne damo!“

Ogorčenje Šmarjetčanov in okoliških prebivalcev ob govoricah, da se bo pošta preselila iz Šmarjete v Šmarješke Toplice

Glaskovi o tem, da bodo pošto iz Šmarjete preselili v Šmarješke Toplice, so že la- ni povzročili vznemirjenje v Šmarjeti in okolici. Ker so izvedeli, da bo pošta prese- ljena letos marca, so o tem zelo prizadeto razpravljali na nedavni kandidacijski konfe- renci. Predstavniki krajevne skupnosti so povedali, da so bili v razgovoru s predstavi- niški PTT podjetja Novo me- sto seznanjeni z nameravano preselitvijo pošte, češ da je potrebna iz ekonomskih vzro- kov.

Volivci so na zboru ostro protestirali. Poudarili so, da bi kraj in okoliš s preselit- vijo pošte veliko izgubila. Vsi prebivalci bi morali ho- diti 2 km dlje na pošto; tu nastane vprašanje plačevanja davkov, ki jih ljudje nakazu- jejo po pošti, in še marsikaj. Razen tega traja sezona v Šmarjeških Toplicah tri me- sece na leto, prebivalci, kate- rim je pošta predvsem na- menjena, pa živijo v kraju in uporabljajo pošto vse leto. Če je zaradi turizma po- trebna pošta v Šmarjeških

Toplicah, naj jo uredi zdra- vilišče skupaj s PTT podjet- jem samo, nikakor pa naj ne rešuje te zadeve na račun prebivalcev in celo brez nji- hove vednosti. Kolikor je preselitev potrebna zaradi no- ve telefonske centrale, se za to centralo prebivalci ne po- tegujejo in ne nasprotujejo temu, da bi bila centrala na- meščena v Šmarjeških Top- licah.

Prebivalci so protestirali tudi proti sedanjemu načinu dostave pošte: nemogoče je, tako so ugotavljali, da pošta pušča dospelje pošiljke v trgovini, kjer jih nato na pulitu prebirajo šolarji in pre- bivalci ter razmašajo po do- movih. Na konferenci so sklenili, da pošte ne pušče iz Šmarjete za nobeno ceno.

V nedeljo, 9. februarja, je šahovski klub Ribnica organiziral šahovsko simultanko na kateri se je mojstrski kandidat Rudi Osterman iz Kočevja spoprijel z dvajse- timi ribniškimi šahisti. Po triurni borbi je Osterman 19 partij dobil in eno re- miziral — s Hermanom Kamškom. (Foto: Drago Mohar)

sedaj sta brez skrbi

ODKAR STA ZAUPALA POPRAVILO AVTOMOBILA

AVTOSERVISU „PIONIR“

V NOvem MESTU

- ki opravlja servisne preglede in garancijska popravila na vo- zilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska avtoličarska in druga dela

Posebno priporočamo:

- optični pregled podvozja — posebno karamboliranih vozil in tistih ki imajo nenormalno obrabo gum
- uravnoteženje koles
- preizkus delovanja motorja in agregatov z najmodernejšo elektronsko napravo MOTOTESTERJEM

Ponekod ga je vrglo meter na debelo

ZIMA, KI-NAM JE Z ZADNJO SOBOTO vred vrgla nekaj nad 80 cm snega, je podobna zimam iz pravljic, ko »... je bilo snega do vratu in čez in ko je bilo mrzlo, da je drevje pokalo...«. V ponedeljek zjutraj je spet pritisnil mraz, toda vse glavne ceste in zveze proti Ljubljani in Zagrebu so bile odprte za ves promet že v nedeljo dopoldne. Cestnemu podjetju v Novem mestu in komunalnim službam v posameznih krajih gre zahvala, da tokrat skoraj nikjer ni bilo zastoja. V Novem mestu so očistili del Glavnega trga v nedeljo dopoldne tudi z novim »puhal- nikom« (na sliki zgoraj, foto: T. Gošnik)

Toliko snega kot letos že zlepa ni bilo v Novem mestu, pospravljen pa je bil zelo hitro. K temu je pripomoglo dobro organizirano delo in sodelovanje. Razen delav- cev Komunalnega podjetja so že v nedeljo zjutraj pomagali vojniki prostovoljci iz vojašnice Milana Majcna. V veliko pomoč so bili stroji: dva nakladalnika (1 od Kom. podjetja in 1 od Cestnega podjetja), novi puhalnik Cestnega podjetja ter tovornjaki delovnih organizacij, ki so sneg odvažali. Glavne ulice in trgi so bili že v ponedeljek očisti. Na sliki: vojniki pomagajo čistiti sneg na Glavnem trgu. (Foto: M. Jakopčec)

TUDI PO DEZELICI TRUBARJA, Levstika in Stritarja je v zadnjih dneh naneso- tolko snega, da ga ljudje že dolgo ne pomnijo. V Velikih Laščah je moral reševati kočevsko cesto pred zameti tudi takle orjak. Za njim so se varno peljali številni izletniki od blizu in daleč, ki jim je ta košček Slovenije zaradi prikupnosti že dolgo pri srcu. (Foto: France Modic)

*Ali ste kdaj pomislili
zakaj ima prav vaš list naklado
32.115*izvodov?*

*Mi smo o tem res veliko
razmišljali in ugotovili, da zato:*

- ☒ ker poroča o vsem, kar se v vašem kraju zanimivega zgodi;
- ☒ ker piše preprosto, razumljivo in kratko;
- ☒ ker daje vsem svojim bralcem možnost, da v njem sodelujejo;
- ☒ ker je glede na obseg med vsemi podobnimi časopisi najcenejši!

*

DOLENJSKI LIST

ima najvišjo naklado med 63 jugoslovanskimi pokrajinskimi listi

Dva koncerta mladinskega kluba

Novoustanovljeni mladinski klub v Novem mestu je priredil 5. februarja v Domu kulture dva koncerta zabavne glasbe. Ob spremljavi vojaškega orkestra so peli: Tatjana Gros, Vlasta Lampret, Vasja Sterle, Vlado Baričič, Bojan Fabič in Ante Vučo. Popoldne je bila prireditev za mladino, zvečer pa za odrasle. Čisti izkupiček bodo namenili za gradnjo mladinskih prostorov v Novem mestu.

Razstava v Slove-njem Gradcu

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v slovenjegraškem umetnostnem paviljonu 8. februarja odprli razstavo likovnih del Jožeta Tisuljarja, Radeta Nikolića in Alojza Zavolova. Slovensnjegraška galerija, ki slovi po razstavah znanih tujih mojstrov, je za Prešernov dan izbrala dela likovnih domačinov.

V Stockholmu tudi Magyar

Med številnimi deli pripadnikov naivne smeri v slikarstvu na razstavi v Stockholmu so tudi dela Viktorja Magyarja s Cateža pri Trebnjem. Magyarja je galerija povabila k sodelovanju v začetku prejšnjega meseca.

Prešernovi nagrajenci

V dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani so 7. februarja zvečer podelili zašluznim slovenskim javnim delavcem Prešernove nagrade za leto 1969. Prejeli so jih: kipar Lojze Dolinar, literarni zgodovinar in gledališki kritik dr. France Koblar, igralca Elvira Kraljeva, arhitekt Edo Mihevc in skladatelj Karel Pahor.

Podelili so tudi nagrade Prešernovega sklada, ki so jih dobili: arhitekti Ilija Arnaudovič, Aleksander Peršin in Janez Vovk, kipar Peter Černe, prevajalec Janez Gračnik, režiser Miran Herceg, pisatelj Lojze Kovačič, slikar Nikolaj Omersa, pisatelj Alojz Rebula, oblikovalec Mirko Romih in inž. Branko Uršič, filmski režiser Mako Sajko, violinist Vladimir Škerlak, igralec Arnold Tovornik, scenograf inž. Uroš Vagaja in režiser Franc Žižek.

Letošnji Prešernovi nagrajenci so v naših razgledih odgovorili na vprašanje o ustvarjalni dilemi.

Tudi na ljubljanski univerzi so podelili Prešernove nagrade študentom za njihova posebej opazna dela.

V Kranju, kjer je pred 120 leti umrl pesnik dr. France Prešeren, so podelili priznanje nekaterim gledališkim delavcem.

V vsej Sloveniji so s slavnostnimi akademijami in drugimi kulturnimi prireditvami proslavili Prešernov dan — 8. februar.

Mali kulturni barometer

■ POSMRTNA RAZSTAVA — V ljubljanski Moderni galeriji so odprli razstavo slik, graficnih listov, gvašev in tapiserij Marjane Preglja, umetnika, ki je umrl 1967. Retrospektiva obsega tridesetletno Pregljevo ustvarjanje.

■ PREŠERNOVO DOPRSJE — V Prešernovem gaju v Kranju, kjer je pokopan pesnik dr. France Prešeren, so odkrili pesnikovo doprje. Kip je izdelal letošnji Prešernov nagajenec Lojze Dolinar.

■ KNJIGA RIMSKE LIRIKE — Zasluzni presajevalec literarnih umetnin iz antičnih jezikov Kaja Gantar je pripravil izbor rimske lirike, ki je nedavno izšla pod istim imenom na našem knjižnem trgu. Večino pesni je prevedel sam Gantar, v izbor pa so vključeni tudi pesniški prevodi slovenskih literatov.

■ SHAKESPEARE — III — Pri DZS je izšla tretja knjiga sbranih del Williama Shakespe-

NA TRI VPRAŠANJA O KULTURI ODGOVARJA TOV. BOGO KOMELJ

Premalo delavcev in kmetov

Medtem ko je Novo mesto še kar bogato kulturnih prireditev, podeželje nima skoraj nič — Predlog za potujočo pionirsko knjižnico propadel

Upravniku Studijske knjižnice Mirana Jarca, članu sveta ZKPO in članu sveta za prosveto in kulturo Bogu Komelju smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Kaj menite o kulturnih prireditvah v Novem mestu in novomeški občini?
2. Kaj štejete za uspeh in kaj za neuspeh v dosedanjem reševanju kulturnih vprašanj?
3. Kaj predlagate, da bi se izboljšalo stanje na področju kulturnih dejavnosti?

1. S prireditvami v Novem mestu sem zadovoljen predvsem zadnje leto, kar je urejeno gostovanje poklicnih gledaliških družin od drugod Pomembno in veliko delo sta opravili tudi Dolenjska galerija in koncertna poslovalnica.

2. Kultura je po mojem mnenju namenjena vsem nam, bojim pa se, da se ni prodrla tja, kamor si vsi želimo. Sam bi v gledališču, na slikarskih in knjižnih razstavah rad videl tudi delavce in kmete. Občutek imam, da vse te prireditve obiskujejo zdaj zgolj ljudje, ki bi bili pripravljeni potovati tudi na kulturne prireditve v Ljubljano, ko bi jih v Novem mestu ne imeli. Lahko bi celo rekli, da so nekatere prireditve hudo predrage in marsikomu prav iz tega razloga manj dostopne ali pa sploh ne.

3. Prej omenjene kulturne prireditve so, kot sem rekel, predvsem v Novem mestu, medtem ko je podeželje pu-sto in prazno, saj nima raz-en nekaj ljudskih knjižnic in pešice gledaliških predstav skoraj nič. Vzel včasih zamaši potujoči kino, pa ne

opravi vselej želenega poslanstva. Pa vendar je to, kar je, boljše kot nič! Zato bi bilo še kako prav, da bi del delarja, ki gre zdaj kot soudeležba za gostovanje poklicnih gledališč v Novem mestu, dali domačim amaterskim gledališkim družinam, te pa bi morale obljubiti, da bodo imele predstave povsod, kjer jih je možno prirediti.

Omenil sem ljudske knjižnice. Te delajo v večjih krajih občine. V kratkem bosta odprti knjižnici v Otočcu in Žužemberku. Večina krajev nima nič. V krajih z osemletkami bo študijska knjižnica organizirala potujočo knjižnico. Mislim sem, da bi

bilo tam, kjer so nepopolne šole, dobro organizirati potujočo pionirsko knjižnico. Bil sem prepričan, da bo ta predlog temeljna izobraževalna skupnost z veseljem sprejela in jo pomagala uresničiti. Moram pa reči, da za zdaj še nič ne kaže računati na njeno pomoč, pa čeprav gre za dejavnost, namenjeno otrokom osnovnih šol.

IVAN ZORAN

POPRAVEK

V članek »PREŠERNOV KRANJ« se je pretekli četrtek na 4. strani Dol. lista vrnila, že v uvodne besede napaka, ki kvari smisel spisa. Drugi stavek uvodnega odlomka se mora pravilno glasi-ti takole: »V Kranju je dogorela sveča Prešernovega življenja...« in ne »... dozo-rela sveča...«, kot je bilo po pomoti tiskano. O sreči v pesnikovem življenju sko-raj ne moremo govoriti.

C. Z.

Boris Kobe razstavlja v galeriji v petek, 14. februarja 1969

Kot smo že v prejšnji številki našega lista objavili, bo otvoritev razstave del slikarja Borisa Kobeta v petek, 14. t. m., ob 17. uri v Dolenjski galeriji. Razstava bi si-cer morala biti odprta na

predvečer slovenskega kulturnega praznika pretekli petek, pa smo morali otvoritev zaradi nepredvidenih in nepremostljivih ovir preložiti za teden dni.

Na razstavi, ki bo odprta do 10. marca, se bo pred obiskovalcem razgrnila cela vrsta dolenjskih motivov, ki vsak po svoje razodeva intimo lepote naših dolenjskih zatišij, gričkov in krajskih vedut. V Kobetovih barvah Dolenjska poje! Zato vabimo na otvoritev in obisk razstave vse, ki imajo radi umetnost in našo Dolenjsko v njeni upodobitvi.

Galerija je ogrevana.

Dolenjska velikemu pesniku

Z jutrišnjo Kobetovo razstavo v Dolenjski galeriji se bo v Novem mestu končal Prešernov teden

Novo mesto je z vrsto prireditve počastilo Prešernov dan — slovenski kulturni praznik. 5. februarja je priredil mladinski klub koncert zabavne glasbe, 7. februarja zvečer pa je bil v Domu kulture večer umetniške besede, na katerem so člani Odra mladih predstavili občinstvu pesmi in odlomek iz župančičeve »Veronike Deseniške«, učenci osemletke Katja Rupena pa pod vodstvom Mire Glonar župančičeve »Me-hurčke«. Prireditve so naslednji dan ponovili za šole. 11. februarja je nastopila na dveh predstavah kranjska baletna šola z baletno pravljico »Peggy na dvoru« (dve pred-stavi), popoldne pa je Novomeško amatersko gledališče ponovilo »Razvalino življenja« za vojake. V študijski knjižnici Mirana Jarca so odprli razstavo »Valentin Vodnik — ob 150-letnici pesnikove smrti«. Prešernov dan so z večeri umetniške besede počastili tudi drugod po Dolenjskem. Interne proslave so imele tudi šole. V počastitev kulturnega praznika bodo jutri

ob 17. uri odprli v Dolenjski galeriji razstavo slikarskih del Borisa Kobeta. I. Z.

OB 120-LETNICI SMRTI FRANCETA PREŠERNA

„Spominj bo imel v sercu vsačiga praviča Slovenca“

Kako je list »Slovenec« naznanil smrt našega največjega pesnika in za kaj se je zavzel?

Leta 1849 je začel izhajati v Ljubljani slovenski tednik »Pravi Slovenec«. Dopolnilnik Malovašič je v sedmi številki, ki je izšla v »ponedeljek, 12. Svečana 1849«, objavil naslednje »Zalostno novice«:

»Pervak slovenskih pesnikov Dr. France Prešerin je v četrtek jutraj ob osmih v Kranju u-meril! Britkost življenja, ki ga je tolikokrat goj-falo, zguba toliko nar-ljubših prijateljev in stole-ru druge zopernosti so mu v cvetočih letih rane v serec vsekale, ktere so njegovo drago življenje končale. Koliko je kakor pravdoznanec in koliko kakor pevec veljal, je sploh znano. Spominj bo imel v sercu vsačiga pravega Slovenca, dokler se bodo slovenske pesmi pe-le...«

V osmi številki, ki je izšla v »ponedeljek 19. svečana«, pa je »Pravi Slo-venec« prinesel sestavek »Nekaj v spomin Dr. Prešerna«, v katerem je pi-salo:

»Navada je, možem, ki

so si za domovino velike zasluge pridobili, tak ali tak spominj postaviti. Go-tovo ga ni Slovenca da-našnji čas, ki bi v tem ozeru z rajncim Prešer-nom se skusiti zmogel. Posvetujejo se, mu spo-minj postaviti. Pravi Slo-venec nepremožen, k te-mu drugače pripomoči, nasvetje Slovensk spome-njik (Album), h kterim bi se vsi domorodni pes-niki in drugi pisavci svo-je izdelke prinesli povabi-li. Spomenjik bi se dal po prenumeracij v natis in na svitlo, mnoge slo-venske družstva ne bi skerbele za prejemnike, Ljubljansko — slovensko društvo pa ne bi prevze-lo vredništvo tega spome-njika. Kar bi čez stroške za natis ostalo, ne bi bi-le za prihodnji spominj, ki se mu ima postaviti. Tako se bo dvojni spo-minj postavil možu, ki je bil Slovenec z dušo in telesom, in ki bo gotovo še mar...merimu mladen-ču edini izgled praviha slovenskiga pesništva.«

Podatke zbral: Polde Miklič

DR. BRATKO KREFT:

Cankar in socializem

(5. nadaljevanje)

S tem so vsa sumničenja in vsi dvomi, češ prišel je med socialne demokrate zgolj po naključju, ker pač druge primernejše stranke, ki bi se ji lahko priključil, ni bi-lo. Z zgornjo, za vsakogar dovolj jasno izjavo se je brez pridržka in odločno razglasil pred vso javnostjo za socia-lista, kar je potrdil znova še šest let pozneje — poleti leta 1913 — ko je napisal avtobiografsko izpoved »Kako sem postal socialist«. Zato je trditve Izidorja Cankarja: »So-cialist je bil Ivan Cankar do konca, pravoveren marxist nikoli, tudi tedaj ne, kadar je misli, da je...« tvegana in celo tendenčna. Izhaja iz njegovega (vsaj takrat konser-vativnega, celo klerikalnega) stališča. Njemu in še mar-sikomu takrat (leta 1907) in pozneje do nas je nerodno, da je tako pomemben pisatelj, kakor je Cankar, bil socia-list in da je znal misliti markistično, ker je bilo to v naših razmerah nezaslišano, nerodno pa je za marsikoga še danes, kakor je neprijetno, da je bil Prešeren frajgajst in celo ateist.

Pripomba Izidorja Cankarja, da ni bil Ivan Cankar nikoli »pravoveren marxist, tudi tedaj, kadar je misli, da je...«, pa je več kakor tendenčna. Priča, da si tudi tako razgledan duh, kakor je bil Izidor Cankar, vsaj takrat, ko je napisal zgornje, ni bil docela na jasnem, kaj je bila socia-alna demokracija in kaj pravoverni marksizem. Čeprav svojega pojmovanja »pravovernega marksizma« Izidor Can-kar ni razložil, je očitno, da mu gre predvsem za vpraša-nje dialektičnega in historičnega materializma, za vpraša-nje vere. Spregledal je, da je imela socialna demokracija vprašanje vere za zasebno oziroma da je prepuščala vsa-kemu članu, da se o njej svobodno odloči. Iz tega stranka ni delala političnega sli svetovno-nazorskega vprašanja. V tem smislu je v razmerju do klasičnega, »pravovernega« marksizma bila in je res reformistična. In če je tako, po-tlej je bil Cankar kljub svojemu religioznemu čustvova-nju, ki pa še zaradi tega ni ne konfesionalno ne cerkve-no, pravoveren socialni demokrat in marksist v smislu načel II. internacionale.

To pa seveda še ne izključuje kritičnosti do delovanja stranke same. Zaradi tega pa je bil Cankar kljub temu so-cialist in celo marksist vsaj v smislu socialne demokracije in II. internacionale, kakor je bil pisatelj Fran S. Finžgar ne samo katolik in kristjan, marveč celo katoliški duhov-nik, čeprav se je med drugo vojno priključil OF, ki naj bi bila po mnenju kolaboracionističnega klerikalizma in liberalizma zgolj komunistična. Nekatere misli in trditve, ki jih je Cankar izpovedal v svojih predavanjih in člankih, od predavanja »Slovensko ljudstvo in slovenska kultura« iz leta 1907 tja do »Očiščenja in pomlajenja« iz zadnjega leta svojega življenja (1918), pričajo, da je znal misliti v nekaterih vprašanjih celo bolj in globlje markistično kakor vodstvo v takratni slovenski socialni demokraciji.

Z eno izmed svojih trditve pa je preroško segel celo v naš čas tako, kakor je v svojem prvem volilnem govoru 1. aprila 1907 strnjeno in precizno formuliral svoj socialistični politični in hkrati tudi svetovni nazor, ki mora biti tudi nazor slovenske socialne demokracije. Ker je veroval v socializem, je stopil v njene vrste ne samo kot njen na-vadni član, marveč je kot državnozborski kandidat po svoji volji in svobodni odločitvi postal celo njen aktivist v najpozitivnejšem smislu te besede.

6

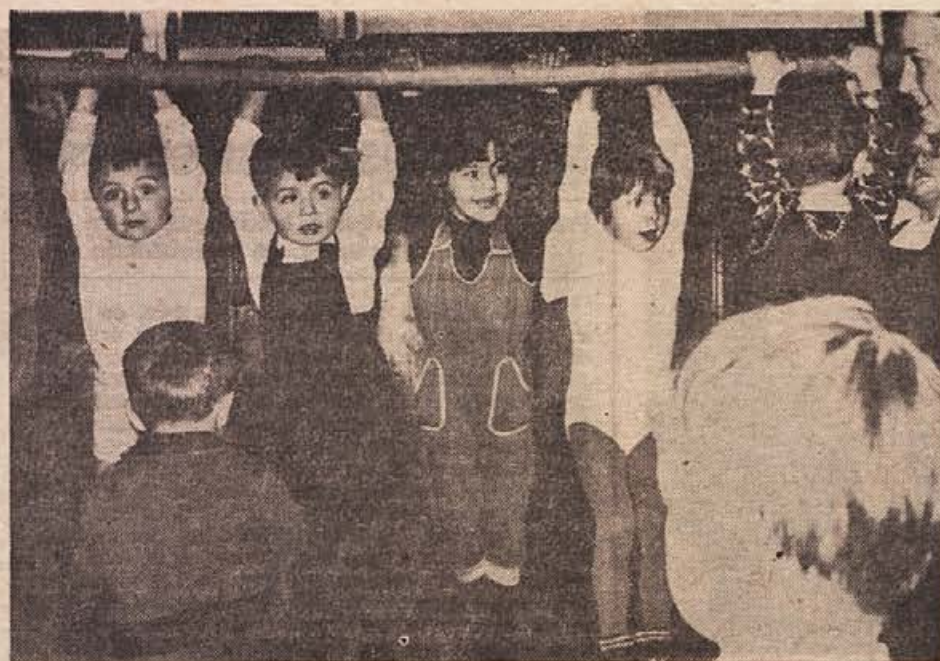
V svojem govoru se je lotil Cankar tudi dveh osred-njih vprašanj, na kateri je moral dati javen odgovor, ker sta bili v bistvu globoko načelni za stranko, za volilni boj — še več: za vse naše kulturno in politično življenje takrat in v prihodnje. To sta vprašanje narodnosti in vprašanje vere.

Pri narodnostnem vprašanju se je Cankar skliceval na brniski program socialne demokracije. Trdil je, da je edino socialnodemokratska stranka edina, ki zahteva zedinjeno Slovenijo, ker sta obe meščanski stranki (klerikalna in liberalna) na to zahtevo in program že »davno pozabili.« Te trditve niso bile le volilna vaba, marveč dej-stvo: obe slovenski meščanski stranki sta se v svojem avstrofiliškem političnem taktiziranju in drobtinčarstvu od-daljevali od programa »Zedinjene Slovenije« — proces, ki pa se je začel že v času taborov. Zato mora po Cankar-jevem pojmovanju socialna demokracija prevzeti to nalo-go in se biti tudi za zedinjeno Slovenijo — more in mora, saj je to v skladu tudi z načeli brnskega programa. To je bil vsekakor eden izmed kategoričnih imperativov Can-karjevega političnega nazora, kateremu je ostal zvest do svoje smrti, ki pa je neločljiv od njihovih socialnopolitič-nih spoznanj in načel.

Na narodnost so se sklicevali predvsem liberalci ali naprednjaki, kakor so jih tudi radi imenovali takrat in še pozneje. Med voditelji liberalne stranke je bil dr. Ivan Tavčar, ki je imel svoj ugled še kot pisatelj. Tako sta si stala ob bistvenih političnih vprašanjih nasproti tudi dva ugledna slovenska pisatelja — Cankar in Tavčar — ter si ostala nasprotnika vse življenje. Kakor pa je Cankar kot umet-nik nad Tavčarjem, tako je visoko nad njim tudi kot po-litični mislec oziroma kot mislec sploh.

Nedvomno je bilo nacionalno vprašanje poleg socia-lnega eno izmed osnovnih slovenskih političnih vprašanj, mimo katerega ni mogla niti socialna demokracija.

Nič manj pomembno in celo kočljivo politično vprašanje v volilnem boju pa je bilo vprašanje vere, saj so klerikalci takrat in pozneje v svoji politiki nenehno po-udarjali, da so oranilci vere in njeni zastopniki v politiki, kakor je katoliška cerkev s papežem in njegovimi name-stniki — od škofov tja do kaplanov — edina in sama pra-va zastopnica Boga in tako najvišja njegova namestnica.

Pred Partizanovim občnim zborom — Malčki na sliki, ki obiskujejo telovadbo Partizana Novo mesto, ne bodo prišli na občni zbor društva v petek, prišli pa bodo njihovi starši (Foto: S. Dokl)

SINDIKALNE, SMUČARSKÉ TEKME

Nastopilo je kar 60 smučarjev

V Črmošnjicah so bili najboljši Novomeščani — Medobčinsko sindikalno smučarsko prvenstvo postaja vedno bolj privlačno

V težkih tekmovalnih pogojih se je preteklo nedeljo v Črmošnjicah zbralo več kot 60 smučarjev iz 4

BRUNO KOPRIVNIK (Novotek) je na občinskih tekmah v Črmošnjicah zasedel drugo mesto za PETROM TURKOM (Elektro) (Foto: S. Dokl)

dolenjskih občin na medobčinskem prvenstvu. Na startu so se prijavili tekmovalci iz Brezice, Črnomlja, Krškega in Novega mesta. Tekmovalci so se pomerili v veleslalomu na progi, dolgi okoli 350 m. Največ uspeha so imeli tekmovalci iz Novega mesta, ki so bili številčno najbolj zastopani. Razveseljivo veliko število smučarjev je prišlo tudi iz Črnomlja. Organizator tekmovalništva, občinski sindikalni svet iz Novega mesta je istosčasno izvedel tudi občinsko sindikalno prvenstvo, ravno tako tudi občinski sindikalni svet Črnomlja. Najbolje uvrščene ekipe pa so prejele prehodne pokale.

Rezultati: generalna uvrstitev — 1. P. Turk (N. m.) 29,0, 2. Koprivnik (N. m.) 29,4, 3. Henčič (N. m.) 29,5, 4. J. Turk (N. m.) 29,5, 5. Avsec (N. m.) 30,3, 6. Rebernik (N. m.) 30,5, 7. Kreutz (Krško) 31,2, 8. Brudar (N. m.) 32,0, 9. Pretnar (N. m.) 32,3, 10. Rozman (Črnomelj) 32,3. Ekipo — 1. Novo mesto (Turk, Koprivnik) 57,4, 2. Krško (Kreutz, Zibert) 64,3, 3. Črnomelj (Rozman, Knez) 71,4, 4. Brežice (Avšič, Bajde) 85,5. Novomeščani so prejeli medobčinski pokal.

Občinsko prvenstvo novomeške občine: 1. P. Turk (Elektro) 29,0, 2. Koprivnik (Novotek) 29,4, 3. Henčič (Krka) 29,5, 4. J. Turk (IMV) 29,5, 5. Avsec (Elektro) 30,3, 6. Rebernik (Novotek) 30,5, 7. Brudar (Novotek) 32,0, 8. Pretnar (Krka) 32,3, 9. Šonc (Krka) 33,1, 10. Kraiger (Krka) 33,4. Ekipo — 1. Elektro (Turk, Avsec) 58,3, 2. Novotek (Koprivnik, Brudar) 61,4, 3. Krka (Henčič, Pretnar) 61,8, 4. IMV (Turk, Golob) 72,8, 5. Pionir (Zupanc, Lapajne) 85,6, 6. Gorjanci (Šušteršič, Svačnik) 90,5, 7. Novotek (Rebernik, AS) 2,05:7.

Občinsko prvenstvo črnomljske občine: 1. Rozman (Rudnik Kantarica) 32,3, 2. Knez (GO Črmošnjice) 39,3, 3. Lipar (Iskra) 46,1, 4. Škodelj (Belt) 51,3, 5. Sešec (GO Črmošnjice) 58,2, 6. Sešec (Belt) 1,06:0, 7. Kristan (Belt) 1,30:5, 8. Vidmar (Iskra)

1,32:3, 9. Lavrin (Iskra) 1,32:3; ekipo — 1. GO Črmošnjice (Knez, Sešec) 97,5, 2. Belt (Škodelj, Pišec) 1,57:3 in 3. Iskra (Lipar, Vidmar) 2,18:4.

Tekmovalci iz brežičke in krške občine so dosegli naslednje rezultate: Krško — Kreutz 31,2, prof. Zibert 33,1; Brežice — Bajde 35,0, Avšič 50,5, Rovar 1,04:2 in Ošina 1,12:0. S. D.

Smučarski skoki v Šentjerneju

V organizaciji Športnega društva Šentjernej so priredili smučarske skoke na skakalnici v Kaludaruju. V prvi seriji je bil najboljši Janez Selak, ki pa je zaradi neuspešnega drugega skoka moral prepušiti prvo mesto Bojani Prudiču.

Rezultati: mlajši pionirji (7) — 1. B. Prudič 114 točk (11 in 12), 2. S. Sluga 122,7 (9,5 in 10), 3. I. Plut 117 (11,5 in 10,5); starejši pionirji (11) — 1. B. Prudič 210,8 (15,5, 16,5), 2. M. Barjoli 168,8 (15,5 p. 13,5), 3. S. Vinšek 160,3 (12,5, 13); mladinci (8) — 1. J. Selak 194,4 (16,5, 14,5), 2. J. Šinkovec 193,3 (14,5, 15,5), 3. J. Zaletež 177,2 (14,5, 14,5); člani — (3) — 1. J. Knežlj 162,4 (16, 14,5 p.), 2. A. Barjoli 175,2 (17,5 p. 17 p.), 3. F. Pave 164,4 (16 p. 16 p.).

Tudi v nedeljo, 16. februarja, organizira SD Šentjernej ob 10.30 smučarske skoke na skakalnici v Kaludaruju. Smučarski delavci valjajo na tekmovalce tudi druge skakalce iz Dolenjske. A. BUCAR

Krčani plavali v Zagrebu

Ob koncu smokriha priprav so imeli krški plavalci v zagrebškem zimskem bazenu preizkusni stoping. Med dvobojem pionirskih moštev Tuzle in Zagreba so v vmesnih točkah nastopili izven konkurence tudi plavalci in plavalke Celulozarja. Krčani so dosegli presenetljivo dobre rezultate. Nekaj najpomembnejših rezultatov: Franc Čarj je dosegel na 100 m prosto čas 60 sekund, Igor Turk pa 1:11,8 (kar je njegov osebni rekord). Močja Novak pa 1:23,1, 100 m delfin je Turk plaval 1:22,5, Jenkoletova pa 1:29,8. Posebno pozornost je vzbudil najmlajši član Celulozarja 8-letni Andrej Skafar, ki je progo 50 m prosto preplaval v času 41,4.

Športni novinarji v Kočevju

Združenje slovenskih športnih novinarjev prireja vsako leto svečano razglasitev najboljših slovenskih športnikov. Letos bo ta prireditev z bogatim sporedom v Kočevju, in sicer v četrtek, 27. februarja, v Domu Jožeta Štefca. Pokrovitelj prireditve je tovarna Rašica, ki bo med odmorom priredila modno revijo svojih izdelkov. Organizacija prireditve je zaupana Partizanu Kočevje. Na prireditvi bodo nastopili tudi znani ansambli in pevc Ljubljana. A. ARKO

NAŠ POGOVOR

Za smučanje je zanimanje

Z znanim trebanjskim telesno-vzgojnim delavcem Nacetom Bukovcem sva se srečala v Črmošnjicah. Zato je beseda tekla o našem elementu.

— Ali tudi vi čutite v trebanjski občini razgibano športno dejavnost?

»Res je takol. Razen za odbojko se je v zadnjem času povečalo zanimanje tudi za košarko, nogomet in podobno. Poleg tega je precejšnje zanimanje za zimski šport. O tem govori oživljena smučarska dejavnost v Trebnju in na Mirni. Mirenčani so s svojimi prireditvami na 40-metrski skakalnici že prodrli v ospredje in se tem vsako leto zberejo kvalitetni smučarski skakalci. Letos nam je uspelo oživiti debeljši veleslalom, ki bo postal tradicionalen. V Trebnju smo uspešno organizirali tudi smučarske tečaje za najmlajše.«

— Ste glede nadaljnjega razvoja zimskega športa v občini optimisti?

Tudi v Trebnju imamo pogoje za razvoj zimskega športa. Razen Mirne in Trebnja je kažeta zanimanje tudi Mokronog in Sentrupert. Ko bomo načrtno organizirali smučarske tečaje za mladino še v drugih krajih, bomo spet prišli do dobrih tekmovalcev, ki bodo lahko nastopili na zahtevnejših smučarskih prireditvah.

— Kdo podpira zimski šport?

»Za zdaj je še v rokah posameznikov, ki so zagreli za razvoj tega športa. Pričakujemo, da se bo zanimanje zlasti pri starejših povečalo. Iz njihovih vrst bomo dobili smučarske organizatorje.«

— Ste zadovoljni z letošnjim nastopom vaših smučarjev?

»Najbolj so nas razveselili mirenški skakalci z Veljkom Kolencem na čelu, pri ženskah pa je med najboljšimi Boža Rus. Med mladimi je vrsta obetajočih smučarjev.«

S. DOKL

Občni zbor „Celulozarja“

4. februarja se je zbralo okrog 50 članov nogometnega kluba na letni skupščini. Analizirali so delo v pretekli sezoni in ugotovili, da je moštvo uspelo napraviti takšen napredek, zaradi izredne volje, rednega obiska treningov, poštovitosti in discipline. Ob koncu jesenskega dela prvenstva so pristali na odličnem drugem mestu. Za najboljšega strelca so proglasili Boška Klajčiča, ki je dosegel kar 40 zadetkov. Razen odlične uvrstitve na prvenstvu so osvojili tudi dva pokala.

Zaprosili bodo ObZTK, naj jim odstopi letošnja sredstva od športne napovedi; porabili bi jih za popravilo igrišča, ki je v slabem stanju, razen tega želijo urediti tudi garderobe in sanitarije.

Do pričetka spomladanskega prvenstva, ki bo 23. marca, bodo imeli trikrat tedensko vadbo pod vodstvom trenerja Ladija. V vadbo bodo razen igralcev prvega moštva vključili tudi 16 mladincev in okrog 30 pionirjev.

Zaradi težkega finančnega stanja v klubu bodo zaprosili nekatera podjetja, naj jim pomagajo pri nakupu opreme. Ti bi jim za uslužno reklamirali njihove izdelke na športnih rekvizitih. Pri nabiranju sredstev si bodo pomagali tudi z oglasi na plakatih.

Ob koncu so izvolili nov, 11-članski upravni odbor, nadzorni odbor in disciplinsko komisijo in vsem

izvoljenim zaželeli čimveč delovnih uspehov v novi mandatni dobi. V novem upravnem odboru so: ISTENIC, PAVLIHA, VRHOVEC, SERNE, KAVČIČ, NEDOH, KIC, VODOPIVEC, PIRC, RABIC in KARABAŠ.

L. HARTMAN

V nedeljo belokranjsko prvenstvo

Črnomljski smučarji so že pripravili 25-metrski skakalnice na Dunajcu med Črnomljem in Vranovci ter začeli skakati. V soboto in nedeljo so imeli poizkusne skoke. Najdlje sta v soboto skočila Jože Gladek in Andrej Svajgar (22 m). V nedeljo pa so bili skoki nekoliko krajši: Gladek in Marjerle sta skočila 21,5 in 21 m. Po dolžinah skokov so se odlikovali: Svajgar, Grahek, Vriščaj, Fabjan, Kralj in Zajc.

V nedeljo bo v Črnomlju belokranjsko prvenstvo v smučarskih skokih in otvoritev skakalnice. Tekmovanje bo ob 14. uri, če bo vreme ugodno.

Razveseljivo je, da je na treningih bilo veliko mladine, ki veliko obeta. Njihov trener je skakalec ože Gladek. Ta je povedal naslednje: »Na nedeljskem tekmovanju se bom potrudil, da bom popravil uvrstitev v Mirne, kjer sem zasedel 15. mesto.«

Prireditev smučarjem se bodo Belokranjci oddolžili na ta način, da bodo obiskali njihovo prireditev v nedeljo popoldne.

A. LATERNER

Občni zbor Partizana

Jutri, 14. februarja, bo v sejni dvorani občinske skupščine Novo mesto občni zbor TVD Partizan Novo mesto. Vse aktivne člane in starše vabimo, da se udeležijo občnega zbora, na katerem bodo sprejeli program dela in izvolili novo vodstvo.

Avto-moto društvo za sodelovanje

V Čateških Toplicah je bila minuli teden medobčinska konferenca spodnjeposavskih avto-moto društev. Obiskala sta jo tudi predsednik in sekretar Avto-moto zveze Alojz Zokali in Vlado Koščiček. Obravnavali so vzgojo voznikov in možnosti za medobčinsko sodelovanje v Posavju. Predlagali so, da bi poenotili cene za teoretični pouk in praktične vožnje. V Brežicah so te sedaj precej nižje kot v sosednjih občinah. To pa zaradi tega, ker morajo biti konkurenčni zasebnikom. Spodnjeposavska društva bodo letos priredila dva skupna izleta, prvega po Jugoslaviji in drugega v München.

NOVO MESTO — Pretekli teden se je sestel zletni odbor X. jubilejnega zleta bratstva in enotnosti, ki bo junija v Bihacu. Pogovorili so se o pripravah na zlet in nalogah, ki čakajo organizatorje. Ocenili so tudi dosedanje priprave in ugotovili, da je pripravljavni odbor uspešno razgibal dejavnost. Na sejanju so imenovali 5 komisij, obenem pa predlagali nekateri dolenjske športne delavce, ki že vrsto let uspešno delajo v zletnih odborih, za odlikovanja. N. N.

šport

Od tu in tam

NOVO MESTO — V četrtem in petem kolu občinske kegljaške lige so bili doseženi naslednji izidi: Pionir — Partizan (2bk.) 430:463, Zeleničar — Iskra 457:396, Luknja — Stari devet 414:373, Vseh devet — Krka 450:444, Iskra — Luknja 402:432, Dolenjski gozdar — Zeleničar 400:464, Vseh devet — Iskra 453:417. Po nepopolnem petem kolu so v vodstvu Zeleničar, Vseh devet in Luknja s 8 točkami, pred Partizanom (2bk.), Krškimi s 4 točkami itd.

J. M.

KRSKO — 5. februarja so vaterpolisti Celulozarja odigrali v Zagrebu drugo trening tekmo v mladim moštvom Mladosti. V Zagreb in nazaj so se peljali v najhujšem snežnem metožu. Rezultat je bil 4:0 za Mladost. Naslednje srečanje bo v soboto, 22. februarja.

L. H.

KRMELJ — Na rednem tedenskem hitropotesnem šahovskem turnirju je med 8 udeležencev zmagal Stribar s 7 točkami. Sledijo Debelak 6, I. Perhaj 3,5, F. Kos in D. Perhaj 3 itd. Odslej bodo igrali redne mesečne hitropotesne šahovske turnirje, kjer bo zmagovalce osvojili prehodni pokali.

B. D.

KOČEVJE — Šolsko športno društvo na gimnaziji je priredilo mednarodno tekmovalje v košarki. Tekmovanje se bo igralo v treh kolih. Igrala bodo vsa moštva med seboj. Prvo kolo je bilo odigrano preteklo nedeljo, ostali dve koli pa bosta odigrani prihodnjo nedeljo. Rezultati prvega kola: III. a — I. 35:8, III. b — IV. 35:19, II. — III. a 31:14, III. b — I. 30:11. Po prvem kolu je vrstni red naslednji: 1. III. b 4 točke, 2. II. 2, 3. III. a 2, 4. IV. 0 točk, 5. I. razred 0 točk. Vodja turnirja tovariš Ožura se je pritoževal nad disciplino. Nekateri dijaki bodo morali upoštevati raspored tekmovalja. Sami rezultati kažejo, da so igralci iz nekaterih razredov tekmovalje vzeli resno, drugi pa kot razvedrilo.

A. A.

BREŽICE — Rokometna ekipa Brežic, ki sodeluje v zimski rokometni ligi, so v nedeljo dosegle dve lepi zmagi in tako pobrale ves izkupicek. V prvi tekmi so premagale ekipo Murske Sobote s 9:8, nato pa še ljubljansko Olimpijo s 8:6.

P. R.

KRSKO — Pretekli četrtek je karate klub Krško organiziral uspešno demonstracijo novega športa. Domačini in gostje iz Zagreba so prikazali gledalcem metode vadb. Demonstrirali so tudi športni boj ter ob koncu prikazali moč udarcev z rokami in nogami. Od domačih tekmovalcev je bil najboljši izkazal Stanko Iskra, nosilec tretjega šolskega pasu in edini instruktor karateja v Sloveniji. Demonstracija je v celoti komentiral dr. Emin Topič, nosilec drugega mojstrskega pasu, ki je istosčasno predsednik komisije za podeljevanje pasov v SR Sloveniji.

L. H.

NOVO MESTO — Tekmovanje kegljaških parov je pripeljalo že do prvega finalista; to je par Vencelj — Mrzaki, ki je porazil dvojico Mesarič — Bahič s 3:1. Druga finalista bosta zbrala izmed sebe par Romih — Turk, ki je premagal dvojico Mazovec — Štor, in Bratož II, ki je premagal par Milinarič — Štalc s 3:0.

J. M.

DOLENJSKE TOPLICE — V prvem tednu semestralnega počitnice sta OS Dolenjske Toplice in SSD Rog organizirala 6-dnevne smučarske tečaje v Dol. Toplicah, Podturnu in Črmošnjicah. Tečaj je obiskovalo 70 tečajnikov pod vodstvom vodnikov Kavčiča, prof. Črnskega, Kušerja, Felka in Mohorčiča. Nekateri od tečajnikov so na pionirskem konskem in medobčinskem prvenstvu osnovnih šol v veleslalomu dokazali, da so se že precej naučili. Na tem mestu želimo izreči javno zahvalo osnovni šoli, ki je omogočila prevoz tečajnikov v Črmošnjice, komisiji za izvenredno vzgojo pri OS Novo mesto in SSD Rog za razumevanje pri uporabljanju vlečnice.

P. M.

BREŽICE — Sneg, ki je v zadnjem tednu tako presenetil, zvižbja vsak dan mladino in tudi starejša na bližnja pobočja. Sankaci se najraje zadržujejo na Marofu in v parku, smučarji pa pridno obiskujejo strmine na Čatežu. Še posebno so pridni učenci osnovne šole bratov Ribar, ki vestno vadijo veleslalom in skoke. V soboto, 15. febr., imajo namreč prvenstvo osnovnih šol iz občin Sevnica, Krško in Brežice. Prvenstvo bo na terenih Čreteža nad Krškimi. Širši izbor ekip je za izvršen, dokončno pa bosta ekipi sestavljeni pred tekmovaljem, to je po zadnji izbirni tekmi.

P. R.

KRSKO — Smučarska sekcija, podobor za skoke pri TVD Partizan Krško, bo organizirala v nedeljo, 16. februarja, ob 13.30 skoke na 35-metrski skakalnici v Rohar. Na tekmovalju bodo razen domačinov nastopili tudi člani Partizana s Senovega ter iz Sevnice.

L. H.

MEDOBČINSKO ŠOLSKO SMUČARSKO PRVENSTVO

Tekmovanje v snežnem metežu

Kljub metežu mladi smučarji zdržali

V soboto popoldne se je v hudem snežnem metežu več kot 1000 mladih smučarjev potegovalo v Dolenjskih Toplicah za naslove medobčinskih prvakov. Učenci in dijaki so tekmovali v veleslalomu. Proga in tekmovalni pogoji so bili zaradi novozapadlega snega skoraj nemogoči. Vendar so mladi tekmovalci vztrajali do konca in pokazali veliko poštovitost. Najbolje uvrščeni pri učencih in srednjihšolah so dobili priznanja od medobčinskega Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Novo mesto, ki je bil tudi prireditelj tega tekmovanja. Zmagovalci bodo šli na republiško prvenstvo za šolarje, ki bo v kratkem v Kranjski gori.

Če bi bile snežne razmere ugodne, bi bilo to tekmovalje lahko po udeležbi eno najbolj množičnih na Dolenjskem.

Rezultati: srednjšolci — 1. Verbič (gimnazija N. m.) 27,2, 2. Zupancič (gimn. N. m.) 27,3, 3. Bukovec (gimn. N. m.) 27,5, 4. Legan in Sarman (gimn. N. m.) 27,9, 5. Kušer (ESS) 28,7, 6. Sveti (gimn. N. m.) 28,8, 7. Fur-

an (gimn.) 29,0, 8. Felka (poklicna šola) 29,7, 9. Virant (ESS) 29,5, 10. Verbič (ESS) 29,9, 11. Pekolj (gimn.) 33,3, 12. Jazbec (gimn.) 40,0, 13. Kavčič (gimn.) 41,0, 14. Kosce (gimn.) 42,5; ekipo — 1. gimnazija (N. m.) (Verbič, Zupancič, Bukovec, 2. ESS (Kušer, Virant, Verbič); — srednjšolke: 1. Kramarič (gimn.) 48,8, 2. Hacin (gimn.) 51,5, 3. Zagorec (gimn.) 2,54:2; ekipo — 1. gimnazija (N. m.) (Zagorec, Hacin, Kramarič); učanke — 1. Saje (N. m.) 24,2, 2. Turk (Dol. Toplice) 26,8, 3. Lovke (N. m.) 26,8, 4. Serini (N. m.) 29,8, 5. Sešehar (Dol. Toplice) 33,4; ekipo — 1. Novo mesto (Saje, Lovko, Serini); učenci — 1. Črnič (Dol. Toplice) 36,0, 2. Murn (Dol. Toplice) 36,2, 2. Medie (Dol. Toplice) 39,4, 4. Ogrin (Mokronog) 39,5, 5. Thorevski (N. m.) 41,8; ekipo — 1. Dolenjske Toplice (Črnič, Murn, Medie). Mlajši pionirji: 1. in 2. Jazbec (Dol. Toplice) in Perhaj (Brusnice) 27,7, 3. do 4. Blažič (Smarjeta in Mirak (Brusnice) 27,8, 5. Kramarič (Dol. Toplice) 28,3; ekipo — 1. Brusnice. Sd

Za glave je nevarno!

Na strehah je veliko snega, ki se v soncu topi in počasi polzi proti robu streh. Zaradi hudega mraza se na žlebovih že delajo ledene sveče. Lastniki hiš naj skrbijo, da ne bo sneg s streh padal po mimoidočih, pa tudi ledene sveče, ki se odtrgajo z žlebov, so lahko nevarne. Upoštevajmo to, da ne bomo nepotrebnega izgubljanja! Letošnja zima je muhasta: veliko snega je zapadlo, podnevi je toplo, ponoči pa hud mraz, to pa so najboljše pogoji za plazove s streh in za ledene sveče!

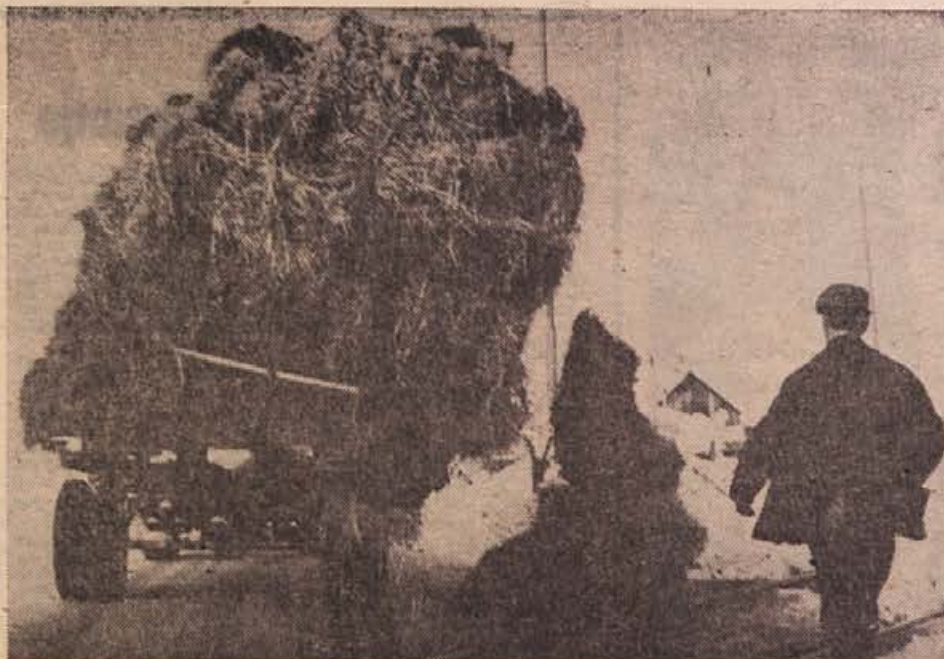
V Otočcu so spet oživel

Pred nedavnimi so na pobudo krajevne konference SZDL obiskali Otočec vojaki iz enote polkovnika Jožeta Nagodeta. Z glasbenim ansamblom so prišli tudi vojaki pevi in Tatjana Gros ter zaigrali in zapeli občinstvu, ki je napolnilo dvorano, marsikatero lepo vižo. Gostom vojakom so domačini pripravili po njihovem nastopu pogostitev, nato pa so se zavrtili še na plesu. Večer je pomenil za kraj, v katerem so podobne prireditve redke, prijetno spremembo. Krajevna konferenca SZDL bo nekaj podobnega priredila tudi za 8. marec, dan žena.

J. Prosinečki

»Žarnica komaj da sveti!«

Na predkandidacijskem zboru v Soteski so krajevni predstavniki družbenih organizacij govorili tudi o elektriki. Tok, ki ga dobivajo iz majhne centrale na žagi v Soteski, je tako slab, da žarnice komajda svetijo. Tudi zunanja električna napeljava je že zelo dotrajala, saj ni vzdrževana tako, kot bi morala biti. Menili so, da bi morali tudi Sotesko priključiti na javno električno omrežje. Zdaj, ko so elektrifikirane že najbolj oddaljene vasi in zaselki, je prišel čas, ko bi morala Soteska le dobiti pravo električno napeljava in dober tok.

Novinar mora biti vedno pripravljen. Ta pijano naložena prikolica se je zadnjič v Bršlinu znašla pred objektivom prav v trenutku, ko se je začela prevračati. (Foto: S. Dokl)

SESTANEK KLUBA ODBORNIKOV O GRADIVU ZA ZBORE VOLIVCEV

Pri kmečkih davkih se je zataknilo

Čeprav so z odlokom določene skoraj najnižje mogoče stopnje prispevka od kmetijstva, so kmetijski odborniki močno nasprotovali

5. februarja se je v Novem mestu sestal klub odbornikov občinske skupščine Novo mesto. Odborniki so se na tem sestanku seznanili z osnutki občinskih odlokov in proračuna za leto 1969, o katerih bodo govorili občanom na zborih volivcev v februarju, ter z volilnim programom SZDL in z volilnim postopkom. Večji del časa na 6 ur trajajočem sestanku so porabili za razpravo o prispevkih od kmetijstva, ki jih določa občinski odlok o prispevkih in davkih občanov. Končno so osnutke odlokov in proračuna osvojili in jih sklenili zagovarjati na zborih.

Osnutek občinskega odloka o prispevkih in davkih občanov nima nekaterih lanskih določil, ker so ta vnesena v republiški zakon, občinski skupščina pa je letos prepustila določanje stopenj prispevkov in davkov ter olajšav in oprostitev.

Odlok vsebuje glede prispevka od kmetijstva (razprava o tem se je vlekla 4 ure!) te novosti: katastrske občine so razvrščene v 3 skupine, za katere so predpisane različne stopnje prispevka. Zakon določa 4 skupine, vendar spadajo zemljišča v

naši občini samo v 2., 3. in 4. skupino. 3. in 4. skupina imata vsaka še po dve podskupini. Lani je veljala za vse kmetijstvo v občini 13-odst. stopnja občinskega prispevka, letos pa je v 2. skupini 18-odst., v 3. a skupini 15-odst., v 3. b skupini 12-odst., v 4. a skupini 8-odst. in v 4. b skupini 4-odst. občinski prispevek.

Kmetovalci na dveh tretjinah zemljišč v občini bodo plačevali letos za 5 do 9 odst. nižjo stopnjo, kmetovalci z ene tretjine zemljišč pa za 2 do 5 odst. višjo stopnjo pri-

spevka od kmetijstva. V klubu so predlagali, naj denar, zbran s povzemanjem, razdeli stalna konferenca krajevnih skupnosti med krajevne skupnosti glede na to, koliko krajevnega samoprispevka bodo zbrale. Denar bo porabljen za ceste IV. reda in pomembnejše poti.

Oprostitev prispevka bodo deležni kmetovalci višinskih krajev, če njihov katastrski dohodek od negozdnih zemljišč ni večji od 2000 din, olajšav pa bodo deležni kmetovalci, ki bodo vložili v turistične namene najmanj 2000 din. Še vedno velja olajšava za borce, vse druge olajšave pa določa republiški zakon.

Občinski prispevek iz dohodka od delovnega razmerja ima letos stopnjo 4,63 in je za 0,11 odst. nižji od lanskega. Občinski prispevek od obrti je za 5 odst. nižji od lanskega. Pismenega sporazuma o obdavčenju v obrti letos ni več.

Pri drugih prispevkih in davkih ni bistvenih sprememb, republika pa je svoj del nekaterih v celoti odstopila občanom. V krajši razpravi so se odborniki ustavili še ob volilnem programu SZDL in bili seznanjeni z volilnim postopkom, skoraj brez besed pa so se strinjali tudi z osnutkom odloka o prometnem davku in z osnutkom proračuna.

Sodelujte tudi vi na kandidacijskih konferencah!

Pregled kandidacijskih konferenc, ki so sklicane v času od 12. do 19. februarja

NOVO MESTO: Novo mesto I. 14. febr. ob 19. uri v gimnaziji, Novo mesto II. 14. febr. ob 19. uri na sošči, Novo mesto III. 14. febr. ob 19. uri v sindikalni dvorani, Kandija I. 12. febr. ob 19. uri v dvorani družb. org., Kandija II. 13. febr. ob 19. uri v dvorani družb. org., Bršljin 13. febr. ob 19. uri v Samskem domu PIONIR, Mali Slatnik 12. febr. ob 19. uri v osn. šoli, Podgrad 13. febr. ob 19. uri v osn. šoli, Gabrje 13. febr. ob 19. uri v osn. šoli, Sentjerne 12. febr. ob 19. uri v kino dvorani, Mirna peč 16. febr. ob 7.30 v zadrugi, domu, Prečna 16. febr. ob 7.30 v prosvetnem domu, Otočec 16. febr. ob 7.30 v osn. šoli, Orehovica 16. febr. ob 9. uri v osn. šoli, Skočjan 16. febr. ob 7.30 v osn. šoli, Bela cerkev 16. febr. ob 7.30 v prosv. domu, Dol. Toplice 17. febr. ob 19. uri v prosvetnem domu, Prevoles 13. febr. ob 18. uri v osn. šoli, Žužemberk 17. febr. ob 19. uri v kino dvorani, Dvor 17. febr. ob 19. uri v gasilskem domu, Ajdovec 17. febr. ob 19. uri v osn. šoli, Smihel pri Zbk. 16. febr. ob 7.30 v osn. šoli, Poljane 18. febr. ob 19. uri v osn. šoli, Podhosta 16. febr. ob 8. uri v prosvetni dvorani, Uršna sela 16. febr. ob 14. uri v zadrugi, domu, Dol. Straža 18. febr. ob 19. uri v gasilskem domu, Ločna 18. febr. ob 19. uri v gostilni Kos, Gotna vas 18. febr. ob 19. uri v gostilni Drenik in Smihel pri N.m. 19. febr. ob 19. uri v osnovni šoli.

PREDVOLILNA DEJAVNOST SE JE ŽE ZAČELA 113 kandidatov za odbornike

Razen o pripravi na volitve so veliko govorili o komunalnem urejanju krajev

Januarja je bilo na krajevnih konferencah SZDL 39 predkandidacijskih zborov. Na njih so sodelovali predstavniki vseh družbenih organizacij, ki delujejo na območju krajevnih konferenc SZDL.

Na zborih so govorili o programih krajevnih skupnosti, o delu organizacij ter tudi o kandidacijskih konferencah, ki jih bo kmalu začela sklicovati SZDL. Seznanjeni so bili z volilnim postopkom ter z vlozi Socialistične zveze pri volitvah skupščinskih predstavniških teles.

Na predkandidacijskih zborih v krajevnih konferencah SZDL je bilo predlaganih 81 kandidatov za odbornike, na predkandidacijskih zborih v delovnih organizacijah pa 32.

Na zborih so veliko govorili o komunalnem urejanju krajev ter o tem, da moramo zelo hitro s posodobitvijo cestnega omrežja.

Na zboru v Soteski so omenili slabo preskrbo kraja z mesom, neprimerno električno omrežje in napetost ter slabo avtobusno povezavo čez Dol. Polje proti Straži. Na Vrhopolju so govorili o gradnji bodočega vodovoda in se hudovali zaradi kazni, ki jih inšpektorji izrekajo kmetom zaradi zaščitenega škropljenja drevja. Kmetje sami sadnega drevja ne morejo.

Razprava o kandidacijskih konferencah

V torek dopoldne je bil v Novem mestu posvet predsednikov obč. konferenc SZDL iz črnomaljske, metliške, novomeške in trebanjske občine. Posveta se je udeležila tudi član republiške konference SZDL Stane Repar. Na posvetovanju so govorili o usklajitvi predlogov za republiške poslance na območju dolenskih občin in o občinskih kandidacijskih konferencah.

Izreden obisk RK

5. februarja je bil v Dolnji Straži občni zbor krajevne organizacije Rdečega križa. Obiskalo ga je več kot 100 ljudi. Po predavanju novomeškega zdravnika dr. Morele so razpravljali o higieni in drugih vprašanjih. Tri dni pred tem so imeli občni zbor tudi na Malem Slatniku, udeležilo pa se ga je 64 ljudi.

rejo škropiti, ker nimajo pravih za to, zadruga pa jim takrat, kadar je treba škropiti, ne zagotovi svojih pravih. V Podhosti so govorili o vodovodu, ki ga nameravajo napeljati od Obrha, o asfaltiranju ceste proti Dol. Toplicam in o ureditvi kulturnega doma, katero so že začeli.

Tretji vlom na tržnici

Na novomeški tržnici se je 9. februarja zgodil že tretji vlom. Tokrat je neznanec vlomil v kiosk Gajka Triviča in mu ukradel 100 din.

V Straži iztiril vagon

7. februarja je na industrijskem tiru v Straži iztiril vagon. Pri tem se je ponesrečil zavirač Franc Jerala, da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

Tudi posebno opozorilo ni zaleglo!

Novomeške inšpeksijske službe so posebej opozorile nekatere delovne organizacije, da morajo odstraniti sneg s pločnikov pred svojimi poslovnimi prostori v Novem mestu. Kljub temu so ob kontroli našli neočistene prostore pred dvema prodajalnima in skladiščem NOVOTEHNE, pred MERCATORJEVO blagovnico in »Pogačar« na Glavnem trgu, nadalje pred dvema prodajalnima kruha (Gavni trg in Partizanska cesta), pred upravno stavbo Kmetijske zadruge, pri Industriji obutve in pred VEKTORJEM na Cesti herojev, medtem ko je bila okolica tovarne zdravil KRKA v mestu pomanjkljivo očistena. Med prvimi so odstranili sneg izpred prodajaln Mladinska knjiga in Specerija (Dolenjka) na Glavnem trgu. Kdo mora čistiti sneg, je zapisano v občinskem odloku. Nekateri so se izgovarjali, da je določba premalo jasna, češ da se ne ve vselej, ali mora sneg odmetavati lastnik ali uporabnik hiše.

NOVO MESTO V PODOBI

NOVO MESTO 1865

Ob petstoletnici Novega mesta so izdali spominski list s pričujočo sliko našega mesta. — Kliša je bil izdelan verjetno po fotografiji, ki jo hrani Dolenjski muzej. Upodobljen je pogled od zahodne strani, to je z Marofa. Na sliki je jasno vidno področje mesta pred Vratci, ko še ni bilo ceste mimo današnjega poslopja občinske

skupščine; zelo natančno pa je označena nekdanja glavna cesta, ki je vodila vzdolž Krke proti Mačkovecu. Rekli so ji »Celjska cesta«. Ob njej lepo vidimo nekdanje pode in hleve mestnih posestnikov. Takrat je še veljalo, kar je napisal Vrhovec:

»Ko so iz mesta šli kmetje na polje, v mestu skoraj ni bilo več meščanov...«

Dediči pa si razdelijo...

Na kandidacijski konferenci v Smarjeti so govorili tudi o težavah starih ljudi, ki so ostali sami na kmetijah, otroci pa so jim odšli v svet. Težko zmorejo davke, prosijo za odpise in marsikatera takšna prošnja je uslišana. Ko pa takšni stari kmetovalci umro, se kaj hitro zgrne cela kopicica dedičev tja do 20. kolena in se poteguje za svoj delež s tožbami na sodišču. Na pomoč svojim staršem ali sorodnikom prej niso pomislili, za svoj delež pa se potegujejo zelo odločno. Samo družba razume težave starih kmetov in jim odpisuje davke. »Zakaj neki?« so se vprašali volivci in predlagali, naj občina takšnim kmetom davkov ne odpiše, pač pa naj jih knjiži na posest in po smrti lastnikov vnovi.

Preveč ga je — v Krško z njim! Delavci komunalnega podjetja so pridno čistili novomeške ulice, ki jih je sneg bogato založil. (Foto: S. Dokl)

Meso dovažajo v fičku...

Sotesko in bližnje okolice je včasih oskrbovala s svežim mesom krajevna mesnica. Inšpekcijski organi pa so, ker mesnica ne ustreza sodobnim sanitarnim zahtevam, v njej prepovedali klafi živino. Odlej dovažajo meso v Sotesko enkrat na teden. Meso prehransko podjetje iz Novega mesta. Meso pripeljejo v fičku, ga razseka v prodajo. Prebivalci ugotavljajo, da so s takšnim higienskim prevozom res veliko pridobili.

Predsednik spet Janez Grašič

Predsedstvo novoizvoljene občinske Zveze prijateljev mladine v Novem mestu je 5. februarja na prvi seji izvolilo za predsednika spet Janeza Grašiča, podpredsednik pa je postal prof. Jože Skufca. Imenovali so tudi štiri komisije, ki bodo pomagale uresničevati delovni program zveze. Ivanka Mesnik vodi komisijo za delo s pionirji; ta komisija je hkrati tudi odbor za JPI. Vodstvo socialno-zdravstvene komisije je zapuščeno Darji Podbevšek, komisiji za delo s mladostniki pa predseduje Vika Avsec. Za kulturne prireditve in praznovanja otrok bo skrbel komisija, ki jo vodi Boža Podgajec.

VODSTVA ORGANIZACIJ O VOLILNEM PROGRAMU

Volitve in pogled v prihodnje dni

Po živahni razpravi so sprejeli volilni program SZDL z več pripombami in dopolnitvami — KS ga bodo prilagodile svojim potrebam

4. februarja so se zbrali v Novem mestu člani občinske konference SZDL, komiteja občinske konference ZKS, plenuma ObSS, predsedstva občinskega ZZB NOV in občinske konference ZMS. Razpravljali so o volilnem programu SZDL in ga sprejeli, sprejeli so tudi volilni pravilnik za volitve odbornikov ter republiških in zveznih poslancev, se dogovorili o volilnih pripravah in se seznanili z volilnim postopkom. Največ časa so porabili za razpravo o volilnem programu SZDL, h kateremu so imeli več pripomb. O tem programu bodo razpravljali še delovni ljudje na mnogih zborih in sestankih pred volitvami in ga ustrezno dopolnili.

V pomenku o posameznih poglavjih volilnega programa so opozorili na več stvari. Menili so, da je poglavje, ki govori o gospodarstvu, presplošno in da bi bilo treba poudariti, da se bo SZDL zavzemala za razvoj

tistih gospodarskih organizacij, ki kažejo voljo za napredek in so uspešne. Zelo živa je bila razprava o kmetijstvu. Zahtevala je, naj program stvarneje nakazuje rešitve v tej res težavni panogi.

Glasne so bile zahteve, da bi morale biti kmetijske zadruge servis kmetov, saj je zasebna kmetijska posest v večini. Drugi spet so dokazovali, da zadruge nimajo denarja, da so deležne premajhne družbene pomoči in da je bilo kmetijstvo vsa leta po vojni poskusni zajec za razne poskuse, ki so povzročili več škode kot koristi.

Mnogi so se zavzeli za obširnejšo opredelitev SZDL do kulturno-prosvetnih dejavnosti. Glede kadrov, ki jih tu najbolj manjka, bi se morala zavzeti SZDL tako v kulturni kot v telesnovzgojnih dejavnostih.

Oba volilna pravilnika so sprejeli brez posebnih pripomb, spremenili pa so 18. točko II. poglavja, ki je v osnutku določala tajno glasovanje na kandidacijskih konferencah, in določili, da lahko o tem, ali bo glasovanje tajno ali javno, odloča konferenca.

V razpravi o volilnem po-

stopku za volitve republiških poslancev so menili, da predlagana razdelitev poslancev po občinah ni v skladu z načeli, zapisanimi v ustavi SFRJ. Ugotovili so, da je bil predlog republiškega volilnega zakona izdelan preveč na hitro, da je premalo proučen in da je tudi enostranski, ker je bolj naklonjen večjim občinam, manj pa srednjim in manjšim.

M. J.

718 dragocenih litrov

Na novomeški transfuzijski postaji je dalo lani 2.931 ljudi 718 litrov krvi, v kartoteko pa so vpisali 901 novega krvodajalca. V letošnjem januarju je obiskalo transfuzijsko postajo 244 ljudi, ki so dali 69 litrov nenadomestljivega zdravila. V tork, 4. februarja, je darovalo kri tudi 44 ljudi iz Podgrada, manjše vasi pod Gorjanci. V soboto je bil odvoz za BOR iz Dolenjskih Toplic in vojaške. Minuli tork ni bilo običajnega odvzema.

V soboto bo maturantski ples SZD v Dol. Toplicah

Četrti razred šole za zdravstvene delavce v Novem mestu vas vabi na MATURANTSKI PLES, ki bo na pustno soboto, 15. februarja, v hotelu zdravilišča v Dolenjskih Toplicah ob 20. uri. Igral bo ansambel ORIONI, sodeloval pa bo tudi humorist Toni Gašperič.

Razredna skupnost 4. razreda vas vlijudno vabi na prijetno družabno prireditev!

Kandidacijska konferenca v Šmarjeti

Prva kandidacijska konferenca v novomeški občini je bila v nedeljo, 9. februarja, v Šmarjeti za občinski volilni enoti Šmarjeta in Zbure. Volivci so predlagali, da bi v volilni program SZDL vnesli tudi asfaltiranje ceste od Šmarjeških Toplic do Šmarjete. Kot kandidata za odbornika so v volilni enoti Šmarjeta predlagali inž. Lada Kotnika, direktorja Cestnega podjetja, v volilni enoti Zbure pa Ivana Bobnarja, logarja iz Zbur. Za kandidata za poslanca v republiški zbor Skupščine SRS so predlagali Franca Kuharja, predsednika ObS Novo mesto, v družbeno-politični zbor Zvezne skupščine pa Bogdana Osolnika. Za svojega delegata v občinsko kandidacijsko konferenco so izvolili dosedanjega odbornika Vinka Sušteršiča.

»Manj pravic, ker smo oddaljeni?«

Cadražani so na predkandidacijskem zboru veliko govorili o vzdrževanju vaških poti v okviru krajevne skupnosti Šentjerneje. Ugotavljali so, da imajo vasi, ki so bližje Šentjerneju, prednost pri dobavi peska in da to ni prav. Menili so, da krajevna skupnost ne posluje tako, kot bi morala, in da imajo tudi prebivalci oddaljenih vasi pravico do urejenih poti.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Ivančič iz Straže — Branka, Jožeta Kovčič iz Mirne — Klaro, Marija Skrbina iz Dmrova — Jožeta, Danica Kavčič — Gornje Straže — Damjana, Senja Pintarič iz Družinske vasi — Janika, Franciška Jerle iz Orešja — Mario, Jožeta Hudoklin iz Brusnice — Betko, Stefka Lozar iz Ročanca — Romana, Breda Hren iz Dolenjskih Toplic — Damjana, Ana Šitar iz Prelesja, Janina, Jožeta Svati iz Kocarije — Francja, Angela Suštar iz Srednjega Lipovca — Romana, Julijana Bušar iz Harinje vasi — deklica, Marija Hrovat iz Dolnjih Sušic — dečka, Ivanka Metelko iz Poglada — dečka, Angela Kek iz Luže — dečka in Marija Starešnik iz Cerkevšča — dečka.

VOLILNI PROGRAM OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Naš skupni delovni in predvolilni dogovor

Izhajajoč iz volilnega programa SZDL, moramo z demokratičnim predlaganjem ustreznih kandidatov za odbornike in poslance zagotoviti takšno skupščino, ki bo sposobna ostvariti obsežne naloge tega programa

Prejšnji tork so občinske konference SZDL, komiteja občinske konference ZKS, plenum občinskega sindikalnega sveta, predsedstvo občinskega ZZB NOV in občinska konferenca ZMS na skupnem zasedanju sprejeli volilni program Socialistične zveze občine Novo mesto.

Volilni program je skupni predvolilni delovni dogovor vseh občanov in naprednih družbeno-političnih sil. Uresničevati ga bomo s sodelovanjem ter s tem kot občani vplivali na razvoj celotne občine, posameznih območij in gospodarskih ter družbenih dejavnosti.

Za volilni program naše občine lahko rečemo, da je zelo dober, po dosedanjih ocenah pa je celo eden izmed najboljših v Sloveniji. Ko bomo izbirali kandidate za odbornike in poslance, nam bo lahko ta program najboljše merilo, koga izbrati in za koga se odločiti. Odločimo se za tiste, ki so ga pripravili skupaj z nami po najboljših močeh uresničevati in nam bodo lahko največ pomagali pri uresničevanju nalog tega programa.

Socialistična zveza je kot družbena organizacija, ki so ji ob volitvah zaupane posebne naloge, le nosilec smernice tega programa. SZDL nima denarja in zato ni v programu povsod povedano, kje dobiti denar za uresničitev posameznih nalog. V prizadetih dejavnostih pa se moramo zato kot občani zavzemati, da bomo smernice programa, ki je naš skupni predvolilni delovni dogovor, uresničevali.

Samoupravni dogovor lahko pomaga iz zadreg

Delovni ljudje imajo v proizvodnji in v družbenem okolju, v katerem živijo, različen položaj, posledica tega pa so različne težnje posameznikov, skupin, slojev, krajev itd. Demokratično samoupravno dogovarjanje je ob tej različnosti najučinkovitejši način, s katerim lahko dosežemo smotro, ki so nam skupni v okolju, kjer živimo in delamo.

Samoupravnega dogovarjanja se bomo posluževali zlasti tam, kjer z zakonitimi predpisi ni mogoče zadovoljivo rešiti vprašanj razvoja in odnosov: v varstvu otrok, kulturni dejavnosti, stanovanjski in komunalni dejavnosti, pri socialnem delu in še ponekod.

Krajevne skupnosti so se v preteklosti že izkazale pri takšnem delu, saj so s samoupravnim dogovarjanjem občanov (npr. glede krajevnega samoprispevka) že rešile vrsto težav in nalog iz pravic omenjenih področij. Socialistična zveza se bo zato zavzemala, da bi se kar najbolj povečala njihova materialna osnova, tako s samoprispevki občanov kot tudi s prispevki delovnih organizacij in proračuna, kadar gre za večja dela.

Samoupravno dogovarjanje pa se lahko uveljavlja tudi v delovnih organizacijah pri delitvi dohodka med enotami, pri nagrajevanju in skrbi za oddih delavcev, v odnosih med delovnimi organizacijami pa v tehničnem sodelovanju, kooperaciji, raziskavah domačega in tujega tržišča,

zduževanju delovnih organizacij, da bi dosegli gospodarske in specializirane proizvodnje, in pri zduževanju denarja za naložbo.

Vseljudska obramba in naloge SZDL

Povečanje obrambne moči in sposobnosti je stalna skrb in dolžnost celotne samoupravne službe. Socialistična zveza se bo v občini zato v krajevnih konferencah in drugih specializiranih organizacijah in društvi zavzemala za izboljšavo in nenehno izpopolnjevanje programov za množično pripravo na vseljudsko obrambo v okviru krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in celotne občine.

Povečevanje proizvodnje, naložbe in osebni dohodki naj bodo v sorazmerju

Dosedanji uspehi v gospodarskem razvoju v občini, ustalec cen in tržišča, zelo povečani izvoz izdelkov na tuja tržišča in drugo so bili osnovne za prečiščanje splošne potrebe. Tudi število zaposlenih se je kljub težavam povečalo v zadnjih dveh letih za 6,1 odst.

Vse to omogoča v prihodnem obdobju nadaljnjo rast proizvodnje, ki naj se povečuje za 8 odst. na leto, v industriji pa za 10 odst. na leto. Osební dohodki naj se ob tem povečujejo v sorazmerju s povečevanjem produktivnosti.

(Nadaljevanje prihodnjč)

Novomeška kronika

■ ZA VELIKIM SNEGOM se je po sorazmerno topleni vremenu zadnjih dni v ponedeljek zjutraj pojavil še hud mraz. Meteorološka sinoptična postaja v Novem mestu je v ponedeljek zjutraj ob 7. uri namerila 18 stopinj pod ničlo.

■ NA 3. MATURANTSKI PLES šole za zdravstvene delavce, ki bo 15. februarja ob 20. uri v Dolenjskih Toplicah, vabijo lepaki.

■ IZREDNE AVTOBUSE za prevoz obiskovalcev maturantskega plesa ESS na Otočcu (p/ps je bil 8. februarja) so zagotovili organizatorji. Na tako gledno skrb za obiskovalce naložimo le redkokdaj!

■ NOVA TRGOVINA »Barve«-ke podjetja NOVOTEHNA ima veliko več prostora kot dosedanja, zato je zdaj kupcem na voljo tudi precej večja izbira blaga. Na zalogi imajo vsa čistilna sredstva, veliko več plekarskih materialov kot prej, pralne praške in tudi kupci so se na novo prodajalno že privedli. Veliko je vredno tudi to, da je zdaj vse blago pri roki in ni več nevarnega tekanja v skladišče kot prej.

■ VSE PRIZNANJE zavisti Komunalno podjetje Novo mesto, ki je že v nedeljo s pomočjo pripadnikov JLA in svojimi delavci ter z mehanizacijo očistilo dobesedno celotno trga snega. V soboto je snežilo ves dan in je namelo toliko snega, kot že vrsto let ne. Uporabili so tudi novi puhalnik, sodobno strojno napravo za čiščenje snega. S čiščenjem in odvažanjem so delavci Komunalnega podjetja nadaljevali še ves ponedeljek.

■ MRZ JIH JE PREGNAL — V ponedeljek na tržnici zaradi mraza ni bilo take izbire kot običajno, predvsem pa je mraz pregal večino prodajalcev sadja in zelenjave iz južnih krajev. Prodajali so jajca po 70 par, smetano v skodelicah po 2,50 din, alabša jabolka po 2,50 din, oranže po 5 din, solata po 3 do 5 din kg, medtem ko radica in motovilca tokrat ni bilo.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA: rodile so: Emilija Golovčič iz Kocove 7 — Emilijo, Marta Ratičič, Nad mldi 20 — Roka in Vekoslava Kobašič iz Zagrebške 12 — Suzano.

Ena gospa je rekla, da bomo morali, če pride do hudega, v Kandiji dolgo čakati na prvo pomoč. Od približno 2000 prebivalcev naselja Majde Sile in Nad mliti se je javilo za tečaj prve pomoči pri RK samo 7 ljudi. Če ne bo pomoči s kmetov, kjer je šlo na te tečaj vse, kar leže in gre, bodo morali ranjenci v Kandiji lepo mirno čakati na prvo pomoč v vrsti, kot smo včasih pred štacunami čakali na moko in cukr...

DRUGI KRAJI - DRUGI OBIČAJI?

O grobarju, njegovih svinjah, prodanih oblekah in prstanih...

Pred tedni se je po vsej Istri, zlasti pa okoli Rovinja in Kanfanara, kot blisk razširila govorica, ki je razburila ljudi in povzročila, da so se mnogim nepo- učenim dvigali lasje od groze. Od ust do ust so ljudje šepetali:

«Ali že veste? Grobar mestnega pokopališča od- ko- pava trupla iz pravkar pokopanih krst in z njimi hra- ni svoje prasiatke!»

O tako strašnem pojavu novinarji seveda niso mogli poročati, dokler niso na pristojnih uradnih mestih izvedeli, kaj je na stvari, govorice je bilo treba ovreči — ali pa potrditi.

Preiskovalni organi seveda niso čakali križemrok. Natančne in obsežne poizvedbe so jih pripeljale do spoznanja, da se zagnusno delo opravlja na pokopa- lišču v Rovinju. Skrbno izbrani podatki so pokazali, da rovinjski grobar rad popije kozareček ali dva čez mero, kar pa je značilnost mnogih grobarjev in de- lavcev na pokopališčih (a ne samo v Istri! — op. Do- lenjskega lista). Že tretjič je poročeno, stanuje pa v stavbi, ki stoji na pokopališču. Ko zvečer ob določeni uri zapre vrata na pokopališče, zapre s tem tudi vhod v svoje stanovanje. (Kaj pa se dogaja ponoči na po- kopališču, na katerem po stari navadi šele dan po po- grebu zagrejejo krito z zemljo do vrha — to je bilo eno izmed vprašanj, ki je razburilo ljudsko domišljijo in tudi pomagalo do govorice o groznih dogodkih). In šo: grobarjeva družina redi v domačem gospodinjstvu nekaj svinj; hudobni jeziki so zaradi tega skušali iz- misliti trditve: svinje hranijo pri grobarju s svežimi trupli mrlincev, njihovo obliko pa grobar prodaja...

Preiskava se je zaradi tega obrnila k trem moškim oblekam, ki jih je grobarjeva žena pred kratkim re- spončila v prodajo, ker so bile njenemu možu pre- velike. Nekaterim spet je bilo sumljivo, da ima gro- barjeva žena kot viškeke par zlatih prstanov. Od teh očitljivih dejstev do sklepa, da hrani grobar svinje z ljudskimi trupli, je pokvarjena in hudobna domišljija posameznikov rodila grobno obkroževanje, ki je razburilo vso istrsko javnost.

■ Pokazalo pa se je, da je grobar dočela nedolžen. Resnica je, da zaradi krajevnih običajev niso mogli v Istri zaslediti grob do kraja šele dan po pogrebu. Res je, da grobar začepa vrata na pokopališče po red- niku. Lani je umrla žena oče; njegove obleke so bile zetu-grobarju prevelike, zato sta jih z ženo prodala. Far prstanov sta kupila v trgovini, a tudi grobarjeva žena je že tretjič poročena in po navadi v takih pri- merih prstan ostane v družini oče, posamezniki. Svi- nje, ki jih grobarjeva družina redi, pa hranijo z od- padki iz nekaterih gostin v Rovinju in s kupljenimi pomijami.

■ Od vseh obtožb, namigovanj in grdih govoric ni ostalo na koncu ničesar! »Afera v Rovinju je bila iz- mišljena od začetka do konca, z njo pa se je prav go- tovo nekdo iz mesta hotel grobarju maščevati zaradi kakšne osebne zameri.

»GLAS ISTRE«, Pulj - 7. 2. 1969

Dojenček brez imena v Travniku

Na čuden način se branila oče in mati dojenčka-de- klince, ki je bila rojena 13. novembra lani v Vlahovdih in ki se od 14. novembra dalje nahaja na otroškem od- delku bolnišnice v Travniku. Ismet Omerdić je bila je njen oče, Hatidža Omerdić, rojena Memić, pa njena mati. Poročila sta se decembra 1967. Po dobrih 3 me- secih so Ismet in njegovi starši takrat že nosečo Ha- tidžo nagnali iz hiše. Mlada žena je odšla k svojim staršem, kjer je 13. novembra rodila punčko, medtem pa je Ismet pripeljal k hiši drugo žensko, s katero živi zdaj v izvenzakonski zvezi. Po porodu Hatidža otroka ni niti podjela: njena mati je odnesla novo- rojenčka na prag Ismetove hiše. Tam je otročico našla sedanja Ismetova nezakonska žena — in hajdi takoj s punčko nikamor drugam kot naravnost na posteljo mi- lice v Turbeti! Od tam so smalo potok, kateri dotle ni še nihče odrezal popkovine niti je ni skopal, pre- peljali v travniško bolnišnico. Zdj čaka punčka na re- šitev okrožnega sodišča iz Sarajeva; pristojni organ travniške občine namreč brezvestna roditelja toži.

»NAŠA RIJEČ«, Zenica - 29. 1. 1969

BREZ BESED

Na novomeškem Glavnem trgu je bilo med kupi snega komaj še kaj prostora za ljudi in avtomobile. (Foto: Ivan Zoran)

Vsa Dolenjska pod snežnimi zameti

Zameti in zastoji na cestah - Šole za nekaj dni ukinile pouk - Krajevni sestanki preloženi - Težave dožurnega zdravnika - Prekinitev na telefon- skem in električnem omrežju širom po Dolenjski

Vso Dolenjsko je prejšnji teden pokrila debela snežna odeja. Snežilo je nepretrgo- ma tri dni. Zaradi snežnih za- metov, ki so bili ponekod visoki do enega metra, so na- stali večji zastoji v cestnem prometu in preskrbovanju krajev.

Osnovni šoli s Stopičah in Žužemburku sta za nekaj dni prekinili pouk, to pa so se namerile napraviti še ne- katere druge šole, ki imajo organiziran prevoz učencev s solskimi avtobusi.

Krajevne in medkrajeve ceste so bile več dni nepre- vozne. Osem stalinjskih elek- novomeškega cestnega podjetja je kmalu uspelo za pro- met vse asfaltno ceste. Med važnejšimi cestami sta bili prejšnji teden nekaj dni za- prti le tretjerazredni cesti Impoljca-Raka in Senovo-Veliki Kamen. Cesta čez Gor- jance je bila zaradi hudih zametov precej zožena, stal- no pa sta ju pluzili dve vozi- li. Tudi na Kočevskem so kmalu odstranili s promet- nejših cest debele plasti sne- ga.

Na magistrali Ljubljana-Zagreb je bil promet tovor- njakov s prikolicami dovol- jen le občasno, vozila pa so morala biti opremljena s ve- rigami. Tudi po drugih ce- stah niso smeli voziti brez verig.

Dr. Božo Oblak, zdravnik v novomeškem zdravstvenem domu, je povedal, da je lah- ko v dneh snežnih zametov obiskal vsak kraj, do koder je bila cesta pluzena, vendar pa so bili prevozi zamudni in težavni. Dodal je, da so ljudje razumeli težaven polo- žaj, zato so manj klicali zdravnika na dom.

Milica Šali, tajnica občinskega odbora RČ v Novem

mestu, je povedala, da so snežni zameti povzročili prelo- žitve več občinjskih krajev- nih organizacij, ker v neka- tere kraje sploh ni bilo mož- no priti.

Iz Podjetja za pit promet so sporočili, da je snežni

snež poškodoval telefonske zveze s Metliko, Črnomljem, Dragatušem in Adlešicem. Eki- pa dežurnih monterjev je na- pakke kmalu odstranila.

V novomeškem ELEKTRO so povedali, da je snež po- škodoval tudi nekatera elek- trična omrežja. Tako so bile večkratne prekinitve električ- nega toka v Novem mestu, Metliki, Semiču in v krajih proti Trebnjemu. Najdalje prekinitev so bile v okolici Trebnjega. Napake so ekipe dežurnih monterjev razmero- ma hitro odpravile. Take eki- pe ima ELEKTRO pozimi stalno v Novem mestu, Šent- jernejem, Črnomlju in Treb- njem.

I. Z.

NAZNANILO

Ker je glavno gadje gnezdo metliško iz vremenoslovskih virov izvedelo, da bo na letošnje pustno nedeljo prav neprimerno vreme in bi skupaj prišedša zijaala samo mraz in mokroto trpela, se za letos na ta dan pohod metliških gadov in beloušk po trgih in ulicah rodnega mesta

odpoveduje!

Glavno gadje gnezdo metliško

Mirna: vso noč je bil v snegu

Prejšnji teden je v hudem snežnem metežu onemogel v snegu Franc Markelj, de- lavce DANE s Mirne. Pozno ponoči je šel skupaj s sode- lavcem pregledovat traso mi- renskega vodovoda, da bi ugo- tovrili, kje je podlaga vodovod- na cev. Ob povratu sta se delavca ločila, Markelj pa ni mogel več domov in je ob- tičal v snegu pri vasi Straža. Ko je šel zgodaj jutraj nje- gov brat mimo na delo, ga ni opazil. Brez zavesti, vse- ga trdega in onemoglega so našli šele jutraj in ga takoj odpeljali v novomeško bol- nišnico. Ker so z njim vse- skozi pravilno ravnali, ver- jetno ne bo imel hujših po- sledic. Kot smo v torku zve- deli v DANI, je že doma.

Z mestnih ulic. Mladina si je izbirala za cilj ledene sveče na strehi (Foto: Jožica Teppey)

Brucovanje v Novem mestu

Klub dolenjskih študen- tov bo organiziral tudi le- tos akcijo za pomoč soci- alno šibkim študentom. V ta namen bo priredil 22. februarja na Otočcu elitrni ples z brucovanjem. Brez dvoma bo pritegnil veliko število obiskovalcev kva- litetnih program, saj sode- ljuje tudi znani humorist Tone Formez-Tof. Poleg tega namerava okriviti sta- ro novomeško tradicijo: spreved študentov skozi Novo mesto. V petek, 21. februarja, bo v večernih urah zeleni car s spre- stvom peljal svoje bruce skozi mesto.

Rešil je goreči avto

Pretekli teden je pripeljal po Cesti kom. Staneta na Glavni trg v Novem mestu s filikom Tone Mestnik. Iz- menada je opazil, da se mu iz motorja kadi. Ustavil je pred Dolenjsko delikateso, dvignil pokrov nad motor- jem in ugotovil, da motor gorl. Planil je v avto in za- čel iskati plašč, da bi z njim pogasil ogenj. Iz prodajalnice Avto-deli je opazil goreči av- tomobil posvođja Ivan Pe- dir. Pograbil je gasilski apa- rat, pritekel v nekaj trenu- tkih k avtomobilu in z dva- ma puhoma prahu iz aparata v hipu pogasil precejšnje og- njene zabujle na motorju.

Priročnost Ivana Pezdirlja se ima Mestnik zahvaliti, da škoda ni bila velika.

Nesreča zaradi mercedesa

6. februarja je Vaso Zori- ca iz Zagreba pri Podgračju z mercedesom prehitel tovornjak (voznik Adleško Stojčič) v trenutku, ko se je nasproti peljala z osemnim avtomobilom Zora Kosce iz Ljubljane. Voznica je zavrla, zatem pa je njen avtomobil zaneslo, da je z vso močjo udaril v tovornjakovo zadnje kolo, od koder ga je odbilo na nasip. Zorica je prehitel tovornjak in se odpravil proti Zagrebu, kmalu za njim pa so v zagrebško bolnišnico odpeljali tudi hudo poškodo- vano Zoro Kosce. Škodo so ocenili na 12.000 din.

Nežka ne more živa v grob - tako menijo ljudje

Nežka je na starost, ko so jo zapustile moči, ostala brez strehe - Kdo naj skrbi za stare, onemogle ljudi? - Nežka ni osamljen primer v dolgi verigi socialnih problemov, ki jih bo vsak dan več

V ni zadnjih številkih Do- lenjskega lista smo brali se- stavec »Nežka Nežka in nje- sa pravica«. V tem sestav- ku je bilo napisano, da je Nežka Cinkole po 75 letih življenja in letih, ki jih je preživel na dveh domačijah, ostala na cesti, prepuščena dobroti ljudi, ki s njo še sočustvujejo.

Ta primer me je močno zanimal, zato sem se 22. ja- nuarja napotil v vasi, kjer je Nežka preživela svoje življe- nje. Pogovarjal sem se s ljudmi in od njih zvedel mar- sika za Nežko pohvalnega, pa tudi obtožujočega. Poseb- no p me zanimali ljudje, s katerimi je vse do nedavne- ga Nežka živel.

Ko sem prišel v Skočjan, sem Nežko slučajno srečal na cesti. Šla je od neke do- brodružine, kjer je prespala zadnjo noč.

Je zvedela, da se zani- mam za njen primer, je po- stala živahna in je hitela pri- povedovati, kaj vse se dogä- ja njo. Zadrževala mi je, da bo šodila v Radulju.

Potem sem se ogledal pri 62-letni Lojzki Kraljevi v Za- logu št. 14 pri Skočjanu, kjer se je Nežka rodila in preži-

vela večji del življenja. Lojz- ka je povedala: »Nežka je bila pri naši hiši precej ča- sma zdaj vsi mnenja, da z njo ne moremo živeti sku- paj. Nežka naj gre nazaj v Dobruško vas in naj nekoli- ko potrpi.«

Nežkin mož Alojz Cinkole, star 70 let, iz Dobruške va- si št. 17 je povedal: »Nežka me je zapustila pred 13 leti, ko sem zbolel na pljučih. Če ne bi tedaj odšla, bi bila še vedno v Dobruški vasi. Niko- li je ne bi poglali čez prag.

■ Roman Čeleznik - »Na zadnji seji socialno- zdravstvenega sveta kra- jevne skupnosti Skočjan smo imeli različna mne- nja. Eni so trdili, da naj gre Nežka h Kraljevi, drugi pa k Cinkoletovim. Osebnim mnenim, da naj gre h Kraljevi, kjer je delala večino svojega živ- ljenja.«

■ Slavko Janežič - »Nežka naj gre v Impolj- co. Pritisniti je treba na Kraljeve in Cinkoletove, da prispevajo za njeno o- skrbno.«

■ Ladi Luzar - »Potre- bovala bi finančno podpo- ro, potem bi kmalu dob- la streho pri kakšni dru- žini.«

Sest let je celo gospodi- njila. Kasneje pa je odšla v Dobruško vas in se tam po- ročila z Alojzom Cinkoletom.

Zlata poroka v Kočevju

V teh dneh sta v krogu svoje družine proslavila 50-letnico skupnega življenja Berta in Andrej Marušič s Trate v Kočevju

2. februarja sta v krogu svojih najbližjih praznovala 50-letnico skupnega življenja 76-letni čevljar in zidar An- drej Marušič in njegova 74- letna žena Berta. Ona je po rodu Poljakinja, on pa Pri- morec. Poročila sta se med prvo svetovno vojno v Rusi- ji, kjer je bil on vojni ujet- nik, ona pa je tja pribežala. Vojni ujetnik Andrej Ma- rušič se je takoj priključil boljševikom in sodeloval v v- jski oktobrski revoluciji. V Rusiji sta živel 8 let in tam se jima je rodil prvi sin. Leta 1922 sta prišla v Ju- goslavijo, in sicer na Primor- sko. Imela sta še sedem otrok: 5 sinov in 2 hčeri. Od vseh osmih jih živi še pet.

Med zadnjo vojno sta oba z- konca pomagala partizanom. Leta 1946 sta se preselila v Kočevje na Trato k svojemu zetu Rajku Janku. Andrej Marušič je zdaj že 11 let v pokoju.

Kot udeleženec in borec oktobrski revolucije je bil 1967 ob 50-letnici oktobrski revolucije povabljen v Ljub- ljano in dobil spominsko pla- keto Lenina in odlikovanje za zasluge za narod. Zakonca Marušič sta bila dobra in skrbna starša. Oba na tem jubileju skupne- ga življenja iz srca želimo, da bi v krogu svoje družine še dolgo in lepo živela.

CVETO KRIZ

Zatoporočena Berta in Andrej Marušič s Trate

EGON ERWIN KISCH:

REPOR- TAŽA V DOMU PADLIH DEKLET

(Nadaljevanje in konec)

Ampak zavod je trdnjava zoper nespodobnost. Čeprav so bila dekleta zvečne proti svoji volji pripeljana sem in se je to in ono na mrtolaj zavrženo bitje priglasilo za sprejem zgolj zato, da bi tu živelo nekaj časa brez skrbi za vsakdanji kruh, nakar se bo spet razuzdano vrigo uvo- doma opisanemu grehu v objem — so vendar vredna vsega obžalovanja, zato da se ne smemo ustrašiti dejavnosti v prid poboljšanju. In čeprav zabrede večina njih, potem ko so se poboljšale, vnovič v prejšnje življenje, se ven- darie primeri, da tu in tam ne pride kakšna takšna žalost- na vest o tem ali onem dekletu predstojniku na uho. Tako je zapisano: »Zavoljo e n e g a samega pravičnika...«

V zavodu navajajo dekleta z delom in zlasti z molitvijo k pokori, kar da bom videl pri ogledu. Najprej bomo šli v dvorano, kjer vezejo in kjer so nalašč za današnji dan priredili majhno razstavo iz izdelanih vezenin, da se bom lahko preprčal, kako spretno in marljivo so gojenke...

In tako se je pomikal sprevod, v katerem so bile vse odbornice, dušni pastir in jaz, proti delovni dvorani. Tu je sedelo kakšnih trideset deklet pri obodih za vezenje,

spostljivo so vstale, ko smo vstopili, in v zateglem zboru pobožno pozdravile.

»Tukaj vidite,« je pravkar hotela Ekscelesca Cipriena začeti razlago, ko... no, me je spoznala tista smrklija Fani Melkerjeva.

»Servus, Egon!« je zavpila v dvorano. Mar je mogla dolga Mici Makovčeva po predznosti zaostajati za Fanko? Nel Zavpila mi je: »Te pero, Egon, imaš kakšno cigareto zame? Tu nam jih ne dajo.«

Kasarniška Katica ji kar ni dala do kraja izgovoriti: »Ti, kaj počne moj poročnik, čujem, da ga ni več v Pragi?« Ultramarinska Betka je bila edina, ki je — dostojan- stvena kakor vedno — upoštevala okolje in mi je samo tole naročila: »Pozdravi mi punce v kavarni »Brasilien« in jim povej, da bom v štirinajstih dneh spet tam.«

Ti pozdravi so me mučno zadel. Ampak odbornice bi bile lahko sprejete naravnost v zavod za dekleta, padla iz oblakov. Prva je prišla do sape Njena ekscelesca gospa predsednica. Z glasom, v katerem je bil grönlandski mraz, zgroženost, visoka kakor Gavrisankar, in prezir, glo- bok kakor Egejsko morje, je rekla: »Ni se vam treba truditi, gospod, podobno je v vseh naših sobanah.«

S tem so me odpustili.

— In ne odprite nobene omare prej, dokler ne potrkate na vrata!

Kostanjeviški „šelmariji“ vabijo na kurentovanje

Folklorna skupina »ŠELMARJI« Turističnega društva v Kostanjevici na Krki bo tudi letos priredila tradicionalno pustovanje. Jutri, v petek, bo zadnja svečana seja »Prforcen- hausa«, organizatorja pustnih prireditev, ki imajo letos takle spored:

- v nedeljo, 16. februarja ob 15. uri: oznanjevanje;
- v ponedeljek ob 18. uri: občni zbor v dvorani
- v torek ob 8. uri zjutraj: gonja medveda
- v sredo - Kurentov program.

Pridite, Kostanjevica vas vabi na smeh, veselje in prijetno družabno zabavo!

Danes seja konference

Danes, 13. februarja ob 9. uri, se bo začela v dvorani družbenih organizacij 3. redna seja občinske konference SZDL Kočevje. Na njej bodo razpravljali o programskih izhodiščih SZDL za volitve in sprejeli volilni pravilnik.

Seja ObS Kočevje

Za 20. februar ob 8. uri je sklicana seja občinske skupščine Kočevje z naslednjim dnevnim redom: informacija o bilanci sredstev proračuna občine in kritje potreb splošne porabe za leto; poročilo temeljne izobraževalne skupnosti in več zadev v zvezi z volitvami.

Prešernove nagrade za kočevske dijake

V Kočevju je MKUD Matej Bor na gimnaziji skupaj z glasbeno šolo organiziralo 7. februarja zvečer uspelo proslavo v počastitev Prešernovega dne. Na kočevski gimnaziji že vrsto let ob slovenskem kulturnem prazniku razdelijo dijakom Prešernove nagrade.

Stanovanja v skladu

V stanovanjski sklad pri Stanovanjskem podjetju Kočevje je v začetku leta 1986 vložilo 27 vlagateljev 850 stanovanj in 65 poslovnih prostorov v skupni vrednosti 29.228.434,55 din (vrednost samih stanovanj 26.445.947,30 din). Po treh letih, se pravi v začetku tega leta, pa je v stanovanjskem skladu 932 stanovanj in 65 poslovnih prostorov v skupni vrednosti 34.110.531,49 din (stanovanja 31.202.943,35 din). Stevilo vlagateljev se je zvišalo na 32.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so volje v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica (cena v din za kg)
krompir	0,85	0,90
svetle zelje	1,60	2,00
kislo zelje	1,75 in 1,95	2,00
kisla repa	1,75	2,00
fiol v vrtnju	5,00 in 6,75	5,00 in 7,00
čebula	3,30	3,70
česen	13,50	16,00
solata	4,50	4,00 in 8,00
korenje	2,45	2,50
petersilj	5,00	—
redna pesa	2,10	1,30
radič	8,20	—
cvetaka	3,30	3,50
jabolka	3,75	4,20
brušice	2,90	—
pomaranče	5,00	5,20
limone	5,30	4,80 in 7,00
banane	5,80	5,20 in 6,80
grozdje	4,50	5,00
Jajca (cena za kos)	0,82	0,85

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ SKORCI SO PRILETELI tudi v Kočevje, in sicer v nedeljo, 26. januarja. Del jate je odletel naprej proti Črnuemu vrhu, kakih 50 skorcev pa je sedlo na topole pred osnovno šolo. Po kratkem počitku se je tudi ta jata dvignila in odletela nazaj prek Stojne. Verjetno je imela boljši občutek in se je umaknila hudi zimi ter snežnim viharjem.

■ ■ ■ SNEŽNI VIHAR in zamet, to pot niso presenečili Komunalce. Vse je bilo nared, izredno hitro so pričeli pluziti — že kar ponoči, tako da so bili do jutra vsi dohodi, ki poljejo od glavne ceste do šol, uradov, podjetij in okoliških vasi, očisti. Tudi vse naslednje dni so pota pluzili in čistili. Podjetju in kolektivu gre vsa hvala in priznanje. Težave bodo nastopile verjetno šele sedaj. Kam z ogromno količino snega? In kaj bo, ko bo nastopila odjuga? Še vedno pa kažejo hiši svetlo premočno vreme za čiščenje pločnikov.

■ ■ ■ PRVO STEVILKO REVILJE smo mali avtorji že prejelo veliko občanov. Namenjena je vrtničarjem, rejcem malih živali in ljubiteljem narave. Tiskana je na

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE SZDL IN DRUGIH VODSTEV

Poročilo je bilo nepopolno

Volilni program o nekaterih najvažnejših nalogah v prihodnosti

Na nedavni seji občinske skupščine Kočevje so odborniki zavrnili poročilo Stanovanjskega podjetja Kočevje, potrdili poročilo komisije za družbeni nadzor, sprejeli nekatere odloke in imenovali komisijo za volitve odbornikov v občinsko skupščino.

Razprava o poročilu Stanovanjskega podjetja je bila zelo živahna. Odbornik Andrej Klun je menil, da je poročilo nepopolno, ker govori predvsem o delu tega podjetja, premalo pa o materialni osnovi stanovanjskega gospodarstva in potrebah na tem področju. Po njegovem mnenju bi lahko namenili več denarja za gradnjo novih stanovanj (tudi cenanih), manj pa za urejanje lokalov, hkrati pa naj bi stara stanovanja obnovili v daljšem obdobju (in ne krajšem, kot je bilo predvideno doslej).

Inž. Dušan Oražem je kritiziral, ker so odborniki dobili material o Stanovanjskem podjetju v treh »obrokih«, zadnjega celo tik pred sejo, in se zato niso mogli zadovoljivo pripraviti na razpravo. Inž. Miha Briški je opozoril, da so nekatere nove stanovanjske stavbe slabo vzdrževane, in predlagal, naj bi imele zgradbe z nad 30 stanovanj obvezno hišnika. Opozoril je tudi, da so hišni sveti v glavnem nedelavni, za kar pa so tudi vzroki.

Odbornik Janez Dolenc je menil, da bi o poročilu Sta-

novanjskega podjetja morali najprej razpravljati hišni sveti in zbori vlagateljev. Stanovanci bodo verjetno dali koristne pobude za napredek stanovanjskega gospodarstva.

Večji davek na avte in alkohol

Občinska skupščina Kočevje je na nedavni seji sprejela odlok o občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno. Njegova značilnost je, da so zvišani davki na alkoholne pijače (najbolj na umetne žgane pijače) in na avtomobile. Pri prodaji avtomobilov (v trgovini) se je zvišal od 2 na 4 odstotke; na novo pa je bil uveden davek na preprodačo avtomobilov (če ga lastnik preproda prej kot v dveh letih), ki znaša tudi 4 odstotke.

Imenovali so poverjenike

Poverjeniki civilne zaštite za mesto Kočevje so že določeni. Odgovorni so za izvrševanje nalog v zvezi s civilno zaščito v primeru naravnih nesreč ali vojne. Poverjeniki se oblikujejo svoje enote samozastite. Iz vsake so tudi že določili po najmanj enega člana, da bo moral na tečaj prve pomoči.

va. Sele nato naj bi o tej zadevi razpravljala tudi občinska skupščina.

V razpravi je bilo navržnih še več predlogov, na primer: najemina za trgovske lokale naj ostane trgovini, vsa stanovanjska podjetja naj se združijo v eno, čiščenje snega na pločnikih pred lokali je treba boljše organizirati itd.

Na zaključku razprave so odborniki odločili, da poročilo Stanovanjskega podjetja zavrnejo in da bodo po nekaj mesecih spet razpravljali o stanovanjskem gospodarstvu v občini.

Zamešani volivci

Volitve so pred vrati, na oddelku za občno upravo in družbene službe pri občinski skupščini Kočevje pa ugotavljajo, da občani ne prijavljajo preveč redno sprememb stalnega bivališča. V Kočevju je bilo zgrajenih precej stanovanj, zato je bilo tudi preseljevanj veliko. Občani, ki so se v zadnjih letih selili, naj se pozanimajo, če je sprememba njihovega naslova vpisana v občinskih knjigah, ker bodo imeli sicer pri volitvah težave (pošiljali jih bodo na druga volišča), razen tega bo prihodnje leto še ljudsko štetje in se vsem, ki ne bodo na pravem naslovu, obetajo nove težave.

BOŽO RESINOVIČ OCENJUJE OBČNE ZBORE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Pripadamo isti skupnosti samoupravljalcev

Večina kolektivov uspešno posluje in premaguje težave — Ponekod še vedno čakajo, da jim bo pomagal nekdo »od zunaj«

Občni zbori sindikalnih organizacij v kočevski občini so zaključeni. Ob tej priložnosti smo zaprosili tajnika občinskega sindikalnega sveta Boža Resinoviča, naj nam pove, kako ocenjuje uspešnost minulih občinskih zborov. Povedal je:

Nova vodstva sindikalnih organizacij, kjer so bili zbori slabi, bodo imela precej težak položaj za delo. Uspeha bodo le, če bodo našli stik s članstvom, če se bodo znašli in vključevali v razreševanje problemov svoje delovne organizacije. V nasprotnem pa bo v njihovi delovni organizaciji še naprej mučen položaj in kolektiv bo še naprej čakal na rešitev od zunaj, ki pa mu je nihče ne more prinesiti.

Menim tudi, da je prav, ker je sindikat določen za izvedbo kandidacijskih konferenc v delovnih organizacijah.

Začele so se kandidacijske konference SZDL

Kandidacijske konference krajevnih organizacij SZDL v kočevski občini so se začele 8. februarja, predvidoma pa naj bi bile zaključene do 16. februarja. Zaradi visokega snega so nekatere konference morale preložiti. Na konferencah predlagajo in potrjujejo kandidate za občinske odbornike, volijo člane občinske kandidacijske konference in razpravljajo o možnih kandidatih za poslance. Razen tega volijo tudi nova vodstva svojih krajevnih organizacij SZDL.

Kam z denarjem?

Kako naj bi letos v Kočevju porabili denar iz sklada za komunalne potrebe družbenega standarda, je že pripravila predlog občinska uprava. Po tem predlogu naj bi porabili za asfaltiranje Rožne ulice 120.000 din, za komunalno urejanje gradbenih zemljišč v zazidalnih okoliših 150.000 din,

za gradnjo transformatorske postaje na Trati 120 tisoč din in za urejanje Bračičeve ulice in Ceste na stadion 60.000 din. O tem predlogu bodo razpravljali še pristojni občinski organi, svet krajevnih skupnosti in zbori občanov, seveda pa lahko občani povedo svoje mnenje tudi v našem listu.

Mladina v gasilstvo

Na rednem letnem občnem zboru gasilskega društva Kočevje, ki je bil 1. februarja, so člani zelo kritično ocenili delo svoje organizacije v minulem obdobju. Čeprav se je vodstvo trudilo, da bi dosegli večje uspehe, ni bil dosežen kak večji napredek, kajti njihovo društvo po mnenju vseh 34 navzočih članov nima splošne družbene podpore. V minulem letu ni bilo večjih požarov, vendar so člani operativne skupine sodelovali pri gašenju 10 požarov in na številnih tekmovanjih, kjer so v sodelovanju z ekipo GD Stara cerkev dosegli lepe uspehe. Med sprejetimi sklepi, ki jih bo moralo novovoljeno vodstvo uresničiti, je posebno pomemben ta, da bo potrebno v vrste gasilcev vključiti več mlajših članov.

V. D.

Nočnine januarja

V HOTELU PUGLED v Kočevju so januarja letos zabeležili 679 nočnin ali 44 manj kot v istem mesecu lani. Število nočnin je nazadovalo pri domačih gostih za 55, pri tujih pa se je celo povečalo, in sicer za 11. Manj domačih nočnin je zato, ker so lani imeli še nekaj ljudi v hotelu stalno nastanjenih.

Mahovnik: svoje društvo

Gasilska enota Mahovnik je doslej delala v sklopu gasilskega društva Kočevje. Člani te enote pa so ugotovili, da bi dosegli večje uspehe, če bi imeli svoje društvo. Pretekli mesec so ga tudi ustanovili. V okviru programa za leto so predvideli, da bodo priredili tečaj za izprašane gasilce, nabavili nekaj nujne opreme, posebno skrb pa namestijo posvetili vzgoji operativnega članstva.

V. D.

Volitve in imenovanja

Na nedavni seji občinske skupščine Kočevje so: imenovali v občinsko komisijo za volitve odbornikov v občinsko skupščino: Julija Pluta (za predsednika), Jožeta Benčina (za njegovega namestnika), Draga Aupiča (za tajnika), Antona Hočvarja (za njegovega namestnika), Ivana Vesela (za člana) in Antona Serčerja (za njegovega namestnika); razrešili članstva v svetu za narodno obrambo Milorada Draškoviča in imenovali na njegovo mesto Kosta Bizjaka; imenovali za načelnika davčne uprave Ivana Arka; dali soglasje k imenovanju Viktorja Ožure za vršilca dolžnosti direktorja podjetja AVTO-Kočevje za dobo 6 mesecev in dali soglasje k imenovanju inž. Sava Vovka za vršilca dolžnosti direktorja Kmetijskega gospodarstva posestva Kočevje za dobo 6 mesecev.

Kočevska tiskarna je med tistimi delovnimi organizacijami, kjer se je kolektiv uspešno spoprijel s težavami in zato dosegel v preteklem letu zavidljive uspehe (Foto: PRIMC)

Več cest ni bilo prevoznih

Snežni zameti so bili do 3 metre visoki in so onemogočili delo z mehanizacijo

Zaradi snega in snežnih zametov v začetku minulega tedna je bilo več cest v ribniški občini neprevoznih in precej vasi odrezanih od sveta.

Ekipe za čiščenje cest so delale dneve in noči, a niso mogle hitro usposobiti cest, ker je sneg spet sprožil zasip splužene ceste.

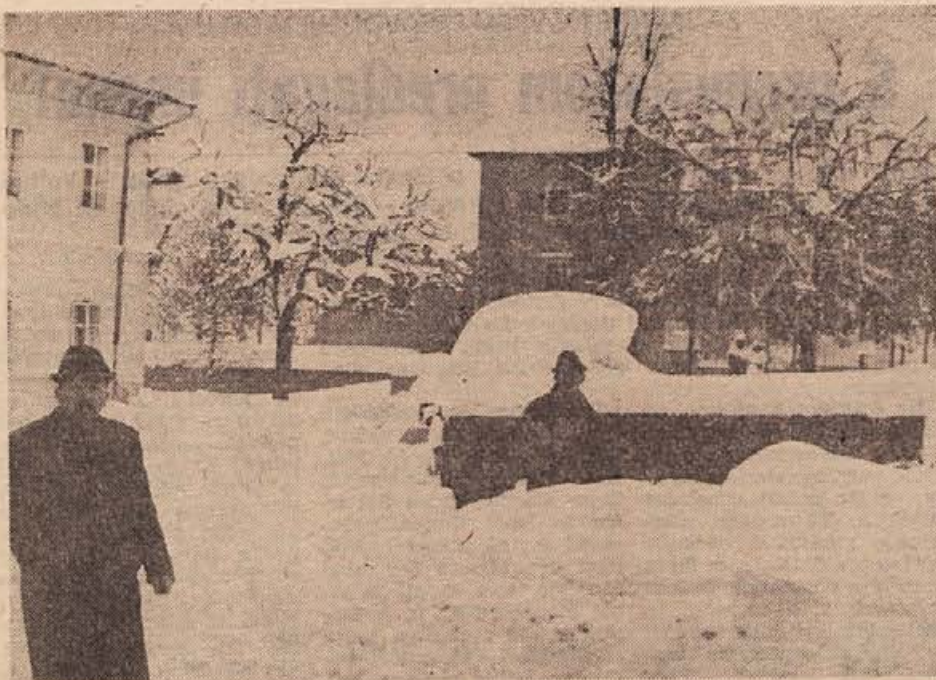
Občinska skupščina je morala po radiu poklicati na pomoč nekatere krajevne skupnosti (Jurjevica, Sodražica, Gregor), naj organizirajo na svojem območju pluježne cest in odstranjevanje za-

metov.

Zameti na cestah so bili ponekod do 3 metre visoki, zato je pri pluježu odpovedala skoraj vsa tehnika in so morali pri- skočiti na pomoč občani z lopatami.

Ko smo zbirali te podatke, še vedno ni bilo nobene zveze z Goro, ki je bila še popolnoma odrezana od sveta.

Komunala in krajevne skupnosti so vložile in še vlagajo veliko truda, da bi bile vse pomembne ceste v občini čimprej splužene in usposobljene za promet.

Tudi v ribniški občini je sneg povzročil precej prometnih in drugih težav. V sami Ribnici je bila celo glavna cesta tako zožena, da so se avtomobili lahko komaj srečavali. Ogromni kupi snega ob cestah menda čakajo, da jih bo vzelo sonce. (Foto: Primc)

Strelstvo preurejajo

Strelske družine ustanavljajo v večjih krajih in delovnih organizacijah v občini

Na zadnji seji občinske zveze za telesno kulturo v Ribnici, ki je bila 5. februarja, so imenovali odbor za preureditev strelstva v občini. Ta reorganizacija je bila potrebna, ker stari odbor ni delal, saj se je večina njegovih članov že izselila iz občine, poslov pa ni predala.

Člani novega odbora so prejeli nalogo, da organizirajo strelske družine po večjih krajih in v večjih delovnih organizacijah. Za pomoč pri oživitvi strelske družine v Ribnici pa so zaprosili domačo lovsko dru-

žino in krajevno organizacijo ZZB. Prva strelska družina po začetni reorganizaciji je že ustanovljena, in sicer v Kovinskem podjetju.

Nadalje so se na seji dogovorili, da bodo na ustanovnih občinskih zborih strelskih družin izvolili po enega delegata na vsakih začetih 20 članov v Zvezo strelskih družin občine. Ta zveza bo še naprej članica občinske Zveze za telesno kulturo.

Občinska Zveza za telesno kulturo bo v teh dneh zaprosila krajevne organizacije ZZB, SZDL, lovske družine, mladinske aktivne in druge, naj pomagajo pri reorganizaciji strelstva v občini in da jo tako svoj prispevek obrambni vzgoji prebivalstva. Pričakujejo, da bo preureditev strelstva dokončana do občinskega praznika 26. marca.

Gospodarjenje lani

Gospodarske organizacije v ribniški občini so lani uspešno gospodarile. V primerjavi z letom 1967 je bil dosežen lep napredek, posebno v industriji, trgovini in gostinstvu. Statistični podatki nam povedo, da se je narodni dohodek v delovnih organizacijah povečal za 15 odstotkov, osebni dohodki za 10 odstotkov, sredstva za investicije pa so porasla za več kot za 50 odstotkov. Podjetja so si ustvarila temelj za nadaljnji napredek. Umno gospodarjenje je že rodilo sadove. Vsekakor je v poreformnem obdobju doseglo največji vzpon podjetje INLES Ribnica. Pa tudi nekatera druga podjetja se lahko pohvalijo z uspehi.

Dolenja vas: pogrebni zavod

V Dolenji vasi so na občnem zboru gasilskega društva razmišljali tudi o ustanovitvi pogrebnega zavoda, ki je za dokaj obsežno območje južnega dela ribniške občine že potreben. Tako bi močno pocenili tudi pogrebne stroške. O ideji, ki se je porodila gasilcem, bi bilo v Dolenji vasi vsekakor vredno razmisliti skupaj z drugimi organizacijami in krajevno skupnostjo.

—veo

Šolska oprema še ta mesec

V Ribnici pričakujejo, da se bo pouk v novi šoli lahko pričel že prihodnji mesec, če bo šola opremljena v roku, predvidenem v pogodbi. Šola je že povsem dograjena, manjka le še oprema, za katero je potrebnih 600.000 dinarjev. Opremo bo preskrbelo podjetje Lesnina, ki mora šolo po pogodbi opremiti do 25. februarja. Datum otvoritve nove šole še ni znan. Tako se bo dolgoletna želja ribniških prosvetnih delavcev in mnogih staršev končno le uresničila.

Kasneje bo treba urediti še okolico šole. Na šoli pravijo,

da bi okolico lahko uredili sami, če bo občina le zagotovila potreben denar. Urejanje bi bilo tako veliko cenejše, saj vodstvo šole meni, da bi lahko vsak dinar vsaj trikrat povečali. Ob tem razmišljajo tudi o tem, da bi park kulturnikov (doprni kipi velikih mož iz Ribniške Doline — Skrabec, Gallus, Prijatelj, Levstik, Trubar itd.), ki naj bi bil v gradu lahko uredili v okolici šole, saj je prostor med tremi šolskimi poslopji kot nalašč za to. Vsekakor pobuda, o kateri bi bilo vredno razmisliti.

F. G.

Tudi v ribniški občini je sneg povzročil precej prometnih in drugih težav. V sami Ribnici je bila celo glavna cesta tako zožena, da so se avtomobili lahko komaj srečavali. Ogromni kupi snega ob cestah menda čakajo, da jih bo vzelo sonce. (Foto: Primc)

Z ZBORA VOLIVCEV V VELIKIH POLJANAH

Živahno o cestah in osnovni šoli

Krajevna skupnost bi ceste bolje vzdrževala — Osnovna šola naj še ostane — Krajevna skupnost ima za uspešno delo premalo denarja

Nedavni zbor volivcev v Velikih Poljanah je bil dobro obiskan. Poročilo o splošnih občinskih zadevah občanov ni posebno zanimalo, zato pa so bolj poslušali tisti del, ki je govoril o krajevnih zadevah. Posebno je bilo živahno, ko so se pogovarjali o cestah in šoli. V razpravi so se oglašale tudi ženske, čeprav se jim je zaradi kosila mudilo domov.

Za ceste so menili, da so slabo vzdrževane, posebno pozimi, in da bi bilo bolje, če bi jih vzdrževala krajevna skupnost. Seveda bi morala dobiti tudi ustrezno vsoto denarja. Zdaj so nekateri zaselki zaradi snega vso zimo odrezani od sveta. Tudi turistični delavci so povedali, da bi morale biti ceste, posebno tista proti Grmadi, boljše vzdrževane, saj zaradi slabih cest izgubljajo turiste.

O šoli so bila povedana različna mnenja. Vendar so se domačini odločili, naj

šola ostane. Morda bodo zanj čez nekaj časa že našli dobro rešitev.

Ugotovili so, da ima krajevna skupnost malo denarja. Zato so predlagali, da naj bi dobila krajevna skupnost dohodek od kamnolomov, peskokopov, pašnikov, košenic in gospodarskih objektov, ki so na njenem območju. Tako krajevna skupnost ne bi bila odvisna le od zelo skromne občinske dotacije. Ker ni denarja, svet krajevnih skupnosti nima možnosti in volje, da bi skrbeli za blaginjo kraja.

Javna razprava na zboru volivcev naj bo tudi napotilo za delo oziroma delovni program novim odbornikom, ki bodo izvoljeni letos, in članom sveta krajevne skupnosti ter krajevnega odbora SZDL. Če bodo vsi ti v svoji mandatni dobi rešili vsaj polovico problemov našega kraja, bodo ob koncu svoje mandatne dobe prav gotovo pohvaljeni.

VASČAN

Stoletnica gasilstva v Dolenji vasi

Minulo nedeljo so imeli dolenjevaški gasilci občni zbor. Gasilstvo v Dolenji vasi ima že dolgoletno tradicijo in letos mineva že sto let od ustanovitve društva. Iz Prigorice pri Dolenji vasi je bil doma ustanovitelj gasilstva v Sloveniji, Ignacij Merhar.

Stoletnico bi radi gasilci praznili kar se da svečano, z nakupom sodobne VW brigalne, vendar nimajo denarja. Verjetno bodo denar zbrali s prostovoljnimi prispevki.

Ob visokem jubileju bi bilo dobro ponovno razmisliti o že nekaj let stari zamisli, da bi v Dolenji vasi ali v Ribnici ustanovili gasilski muzej, saj je s tega področja več kot dovolj dragocenega materiala.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

BRUCOVANJE ribniških študentov je bil pred kratkim osrednji dogodek tedna. Zabeleženo je uspešno, upamo, da tudi v finančnem pogledu. Sicer pa je bila študentska zabava lepa poživitev za Ribnico.

NOVI SNEG je prva dva dni povzročil precej težav v avtobusnem prometu. Skoraj vsi avtobusi so imeli zamudo. Še slabše je bilo na lokalnih cestah. Tako se je zgodilo, da je šolski avtobus, ki vozi otroke v šolo v Sodražico, običaj v snegu nekje pri Podklancu, drugi avtobus pa na Vagovki nad Sodražico. Stanovanjsko komunalno podjetje Ribnica, ki skrbi za pluježne občinske ceste, je imelo veliko dela.

JAVNA KANALIZACIJA v Zapotoku ni bila urejena. S pomočjo krajevne skupnosti Sufje pa so jo uredili. Izkoristili so lepe zimске dneve, izkopali kanale in položili odtočne cevi in jih zasuli. Seveda so opravili vse s prostovoljnimi delom. Kanaliza-

Za stanovanja prioriteta lista

Svet za urbanizem in komunalne zadeve pri občinski skupščini Ribnica je nedavno tega imenoval komisijo za sestavo vrstnega reda prosilcev za dodelitev stanovanj. Komisija šteje pet članov, in sicer: predstavnik socialnega skrbišča občinske skupščine, stanovanjsko-komunalnega podjetja, Zveze borcev, referenta za stanovanjske zadeve pri občinski skupščini in krajevnih skupnosti. Komisija je na prvi seji sklenila, da bo v kratkem času pregledala stanovanja prosilcev in potem po posebnem pravilniku in točkovnem sistemu določila vrstni red prosilcev; po tem redu bodo prosilci dobivali stanovanja. Ker je stanovanj še malo, je bilo predlagano, da bi z adaptacijami pridobili več podstrešnih stanovanj. Največje potrebe po stanovanjih so v Ribnici, kjer nekatere družine žive v zelo slabih stanovanjih.

Po čem živimo?

V beograjski Borbi je bila 22. januarja priobčena zanimiva primerjava cen v različnih mestih. Za osnovo so vzeli, če gospodinja nakupi po kilogram krompirja, fižola, čebule, zelja, jabolka in limon. Cene so vzete za živila približno iste kakovosti. Tako so izračunali, da vse našeto stane v Novem Sadu 19,95 din, v Sarajevu 20,10, Beogradu 20,60, Prištini 20,90, na Reki 21,50 v Titogradu 22,30, Splitu 22,65, Zagrebu 23,00 in v Ljubljani 26,40. Zanimivo je, kako se v tej tekmi cen gibljemo pri nas in kako se približujemo ljubljanskemu rekordu. Naredili smo izračun na osnovi cen v št. 6 Dolenjskega lista in ugotovili, da za isto blago odštejemo v Kočevju 23,21 v Ribnici pa 23,40 din. Komentar je odveč. Potrošnik bo sam ugotovil, kje smo. —ko.

Veliko prošelj za posojila

Lani so v ribniški občini popisali člane Zveze borcev, ki so zaprosili za posojilo za obnovo, nakup ali gradnjo stanovanj. Pred dnevi je prišlo še nekaj prošelj za tako posojilo. Tako prosi 160 občanov za okoli 4 milijone din posojil. Posamezniki sprašujejo občinski odbor ZZB NOV, kdaj in koliko bo odobrenih posojil za prosilce iz ribniške občine, vendar tu še ne vedo odgovora. Vsekakor naj bi odgovorni v Ljubljani pobili z odločitvijo, da bo komisija pri občinski skupščini, ki bo odločala, kateremu prosilcu se prošnja ugodi, vedela, s koliko denarja bo razpolagala.

Most še straši

Most smrti v Goriči vasi je že zdavnaj izginil, nekatere občane pa še vedno straši, posebno tiste, ki so zaradi njega izgubili del zemlje ali pa so njihova zemljišča in zgradbe zgubile na vrednosti. Ti občani zahtevajo, naj občinska skupščina končno že oceni in plača zemljo in drugo posest, ki so jo zaradi mostu izgubili ali pa je manj vredna.

REŠETO

V nedeljo konferenca ZMS

16. februarja je okoli 50 delegatov iz vseh mladinskih aktivov na področju črnomaljske občine vabljeni na 1. sejo občinske konference ZMS. Na njej bodo pripravljali o delovnem poročilu v minulnem obdobju, o delovnem načrtu za letošnje leto in sprejeli nova pravila organizacije.

Užaljeni zaradi treh črk...

Na nedavni kandidacijski konferenci za kmetovalce iz semiškega predela ni bila dobra udeležba. Odborniki Skrinjarja je zanimalo, zakaj je toliko kmetovalcev izostalo, zvečer pa je, da so bili nekateri užaljeni, ker so jih vabili na kandidacijsko konferenco kmetijske POD skupine. Kmetje so se čutili prizadeti, niso pa vedeli, da so podskupine tudi v drugih panogah.

Pri pluzenju že dolgo ne takih težav

Lojze Starešinič, ki je pri Cestnem podjetju - obratu v Črnomlju že 11 let v službi, je pretekli četrtek izjavil, da še nikdar pri pluzenju ceste čez Gorjance ni bilo takih težav kot ob letošnjem snegu. Razen tega, da je dva dni skupaj na gosto snežilo, je vrh Gorjancev pihala tako močna burja, da je cesto sproti zamedlo. Podobne težave so imeli tudi orači drugih belokranjskih cest, zlasti proti Staremu trgu. Ko so to cesto spluzili, je nastala ob obeh straneh poldrugi meter visoka snežna ograja.

Na osnovni šoli vadijo

Osnovna šola v Črnomlju se je prijavila k tekmovanju za Zupančičevo značko. Učenci bodo pripravili tudi dve igrici. Sneguljčico bodo zaigrali učenci nižjih razredov pod vodstvom učiteljice Elke Adlešičeve in Angelce Golobčičeve. Rdečo kapico pa vadijo učenci višjih razredov v režiji Jožeta Zabukovića. Prav tako se pripravljajo za tekmovanje šolski pevski zbor, ki ga vodi Franc Zupančič.

Razprodaja kvalitetnih ženskih pomladnih plaščev iz kamgarna in diolena: prej 389,00 din, zdaj 210,00 din; prej 423,00 din, zdaj 240,00 din.

Izkoristite ugodno priložnost!

„Delektstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ OBCINSKI SVET ZKPO ČRNOMELJ bo v jeseni priredil čitalniški večer ob 100-letnici čitalnice v Črnomlju. Da bi bili prireditelji v predvideni razstavi kar najboljše, prosijo predstavo ZKPO vse Črnomaljske za stare fotografije oseb, mesta, kulturnih prireditelj. Vsaka fotografija ali na svet bosta dobrodošla. Gradivo zbira Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnomlju.

■ VSE SOLE V ČRNOMALJSKI OBCINI so počastile Prešernov praznik s lepimi proslavami, osnovna šola in poklicna kovinarska šola v Črnomlju pa sta organizirali za učence še ogled slovenskega filma »Vesnas«.

■ V SOBOTO JE 3. LETNIK poklicne kovinarske šole priredil mladinski ples v avli Prosvetnega doma. Odprt je bil tudi bife. Ples je bil dobro organiziran. Škoda, da niso prišle tudi povabljeni gošče iz poklicne konfekcijske šole BETI v Metliki. V načrtu je še več

takih plesov. ■ TUDI ZA 8. FEBRUAR je pripravil marljivi kulturno-prosvetni delavec Anton Mihelič kulturni program za maverionske občane. Po programu je bil na sporedu še slovenski film »Vesnas«. Podobnih prireditelj bi bilo lahko še več, če bi mladinske organizacije nudila tovarišu Miheleu malo več podpore.

■ NOVA STEVILKA! Zaradi preurejanja stavbe se morajo pisarne občinske konference SZDL, komiteja ZKS in mladinskega komiteja seliti iz sobe v sobo. Ker so začasno gostje sindikata, jih po telefonu ne dobite več na številko 76-010, temveč na novo številko 76-142.

■ V NEDELJO, 16. FEBRUARJA, bo ob 14. uri otvoritev nove amaterske skakalnice v Črnomlju. Ob tej priložnosti bo občinsko tekmovanje v skokih. Vse ljubitelje zimskega športa vabijo k prireditvi

ZA JAVNOST V VSEM PREDVOLILNEM DELU

S premislekom predlagati imena!

Janez Dragoš izvoljen za sekretarja občinske konference SZDL - Volilni pravilnik in programska izhodišča sprejeta - Sprejet je bil sklep, da bodo v Črnomlju ustanovili klub belokranjskih poslancev

Na skupni seji občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju so 6. februarja ugotovili, da je med doslej evidentiranimi kandidati premalo žensk in mladih ljudi. Konferenca podpira zlasti ponovno kandidaturu Franceta Kreseta.

Na četrtkovni konferenci so se močno bali za udeležbo, ker so bile mnoge ceste zaradi zametov slabo prevozne, vendar je bila sklepčnost dosežena. V uvodnem poročilu je predsednik občinske konference SZDL Lojze Šterk poročal o dosedanjih volilnih pripravah, ki so se začele že septembra lani, ter seznanil prisotne z razporedom kandidacijskih konferenc. Konferenca je za sekretarja izvolila Janeza Dragoša, tudi programsko izhodišča za kandidiranje odbornikov in poslancev.

V razpravi so sodelovali: Znan Škrinjar, Rade Vrlić, Kamilo Wiess, Metod Plut, Nace Vidmar, Anton Fabjan, Lojze Stariha, Franc Štajdohar in Janez Kramarič. Povedali so, da volivce najbolj moti, če vidijo na listi samo eno ime, zato so predlagali, naj za odborniška in poslanska mesta predvidijo po 2 kandidata. To bi močno vplivalo na boljše politično razpoloženje na terenu.

Ugotovili so še, da je med doslej evidentiranimi kandidati premalo žensk in mladih ljudi. Medtem ko so nekateri menili, da bi morali

tudi za poslance predlagati predvsem domače ljudi, pa so omenjali nekatere izjeme. Kot primer so navedli kandidaturu poslanca Leopolda Kreseta. Z dosedanjim delom se je kot belokranjski poslanec močno izkazal, udeleževal se je občinskih sej in drugih sestankov, obiskoval delovne organizacije in bil vedno pripravljen pomagati z nasveti. Prav zato so ga ponovno predlagali za kandidata v republiški zbor, četudi ni doma iz Bele krajine, pač pa je po njej samo partizani.

Sprejet je bil sklep, da bodo v novi mandatni dobi poslanci še tesneje sodelovali in da bodo v Črnomlju ustanovili klub belokranjskih poslancev.

NOV PRIMER ZDRUŽEVANJA V GOSPODARSTVU

Obrtni servis se bo pridružil ISKRI

Z obeh strani so prišle pobude za skupno poslovanje Obrtnega servisa in Iskre v Semiču, kar bo v korist nadaljnjemu razvoju podjetja

Semiški obrtni servis, ki zaposluje 34 ljudi, je že nekaj let več kot 90 odstotkov svojih zmogljivosti namenjal poslovnemu sodelovanju s sosednjo Iskro, za katero so delali sestavne dele za kondenzatorje. Ker je bilo že doslej sodelovanje zelo tesno, je iz obeh kolektivov prišla pobuda, naj bi poslovali skupno. Ko je posebna komisija ugotavljala, kaj bi s pripojitvijo obrtnega servisa k Iskri pridobili, so uvideli, da bi to mnogo koristilo nadaljnjemu razvoju.

Prednosti skupnega poslovanja so v specializaciji proizvodnje, v povečanju serijskega dela, zmanjšanju režijskih služb v kombiniranem izkoriščanju zmogljivosti, v racionalnejšem transportu, kar vse bi pripeljalo k znižanju proizvodnih stroškov.

Predlagali so, naj bi kovaško dejavnost, s katero se je doslej ukvarjal obrtni servis, izločili. Kovači naj bi v bodoče delovali samostojno pod okriljem/krajevne skup-

nosti, proizvodnja žetvenih priključkov za kosilnice Alpina pa bo v prihodnje le nadomeščala morebitne izpade v redni proizvodnji, dokler je ne bodo predali kakemu drugemu podjetju.

Da bi lahko obrtni servis povečal proizvodnjo za Iskro,

ne potrebuje in se specializiral, bo potrebno nekaj sprememb. Začasno bodo še poslovali v sedanjih prostorih, kjer pa bodo reorganizirali proizvodnjo. Predvideno je, da se bo tudi ta dejavnost odvijala na Vrtači, ko bodo na razpolago potrebni prostori.

Pri vsej zadevi je največja težava v tem, da bi se morala oba kolektiva z referendumom izreči za združitev. V obrtnem servisu to ni problem, saj so referendum že izvedli in je skoro 100-odstotno uspel, v Iskri pa bi morali izvesti referendum v vseh Iskrinih tovarnah, kjer je zaposlenih več kot 16.000 ljudi. To bi bilo predrago, zato so našli drug izhod: obrtni servis bo občinska skupščina začasno ukinila z redno likvidacijo, na kar ga bo prevzela Iskra, na katero bodo prenesena tudi vsa obratna sredstva formalno »propadlega kolektiva«.

Kakor je v razgovoru zatrdil direktor obrtnega servisa Stane Voglar, bodo za doto prinesli k Iskri 690.959 din, kolikor je izkazanega dohodka od lanskega leta. Del teh sredstev leži v osnovnih sredstvih, nekaj je v zalogah materiala, ostalo pa v gotovini na bančnem računu.

Predvideno je, da bo do skupnega poslovanja prišlo že prihodnji mesec.

V vseh krajih važni sestanki

Občinska konferenca SZDL sklicuje med 13. in 17. februarjem kandidacijsko konferenco v 42 krajih na področju črnomaljske občine. Na teh sestankih bodo volivci postavljali kandidate za odbornike občinskega zbora in predlagali možne kandidate za republiške in zvezne poslance. Poleg tega bodo obravnavali predlog občinskega proračuna za letošnje leto in program javnih del v letu 1969. Dobili bodo tudi informacijo o lanskem združitvi nekaterih podjetij.

O času in kraju kandidacijskih konferenc bodo občani pravočasno obveščeni na krajevno običajen način. K udeležbi vabijo čimveč občanov in jih prosijo, naj tudi predlagajo najspodobnejše ljudi za bodoče odbornike.

NAŠ OBISK

„Le trdo delo vodi k uspehu“

Franc Zupančič v Črnomlju že pet let vodi pevske zборе - Letos pripravlja mladinski zbor osnovne šole za zvezno tekmovanje

— Mladinski zbor osnovne šole Črnomelj je dobro znan domačemu občinstvu, uveljavil pa se je tudi z nastopi drugod. Kje vse so mladi pevci pod vašim vodstvom nastopali lani in kakšne načrte imate letos?

— Mladinski zbor je lani nastopal na občinski reviji v Metliki, na medobčinski reviji v Novem mestu in na republiški reviji mladinskih zborov v Zagorju. Tekmovali smo tudi v natečaju za Zupančičevo nagrado in peli na

vseh črnomaljskih proslavah.

Letos se pripravljamo za nastop na Celjskem festivalu. Ker pa je to tekmovanje organizirano v zveznem merilu in je število nastopajočih omejeno, še ne vemo, če nas bodo sprejeli. Razen tega bomo priredili samostojen koncert za domače občinstvo.

— Koliko otrok sodeluje v zboru in kako ste z njimi dosegli tako lepe uspehe?

— V našem zboru sodeluje 30 pevcev. Vadimo redno dvakrat na teden po skupinah. Pevci so kar resni, ker vedo, da je edina pot k uspehu trdo in vztrajno delo.

— Kolikor vem, da to ni edini zbor, ki ga vodite. S katerimi skupinami še vadite?

— Vadim še otroški zbor, medtem ko sem zaradi preobremenjenosti letos opustil vaje s semiškim oktetom in z gimnazijskim zborom. Namesto tega pa sem prevzel vodstvo pevskega kvinteta, ki študira skupaj z instrumentalnim ansamblom pod vodstvom inž. Marinka Jankovića program za zabavnoglasbeni večer. Študiramo ljudske in umetne skladbe od črnih do mehkih napevov. S tem programom bomo nastopili na letošnjem tekmovanju za Zupančičevo nagrado.

R. B.

Za razvoj pevske kulture v Črnomlju ima zadnja leta največ zaslug pevovodja Franc Zupančič

Še za „super nujno“ manjka

Sestavljavci predloga letošnjega črnomaljskega proračuna pri najbolj volji niso mogli naračunati toliko dohodkov, kot bodo imeli izdatkov. Medtem ko bodo v najboljšem primeru zbrali samo 4.916.500 din, pa bi potrebovali za »super nujne« zadeve 5.015.628 din. Ko bodo od proračunskih dohodkov obvezno odšteli temeljni izobraževalni skupnosti 2.677.100 din, je jasno, da z ostankom sredstev ne bo mogoče zadovoljiti porabnikov proračuna. Ker pa ima

občina več kot 17.000 prebivalcev in proračunska potrošnja na vsakega prebivalca ne bo dosegla triindvajset tisoč din, bo črnomaljska občina po dohodkih znanih merilih dobila dopolnilna republiška sredstva. Toda tudi s tem, kar računajo dobiti od republike, ne bodo mogli plačati najnujnejšega. Še zmeraj bo ostalo za več kot milijon nepokritih izdatkov. Kje bodo dobili ta denar še nihče ne ve, vsem je jasno le to, da ga na domačem območju ni.

VOLILNI PROGRAM SOCIALISTIČNE ZVEZE

Kaj hočemo od odbornikov in poslancev?

(Nadaljevanje in konec)

V telesni kulturi zaposliti strokovnjake

Telesni kulturi moramo v naši družbi dati mesto, ki ji pripada. — Njen razvoj ne sme biti odvisen od posameznika, pač pa mora družba nuditi moralne in materialne možnosti za nadaljnji razvoj. Telesno kulturo moramo razširiti na čim širši krog ljudi, zlasti pa pritegniti mladino. Da bi to dosegli, je treba zaposliti strokovnjake na tem področju in jih primerno nagraditi.

Za razvoj tovrstnih dejavnosti so možnosti, saj je dovolj mladine in športnih objektov, slednje pa je treba redno vzdrževati. Predlagamo usmeritev v tiste panoge, ki niso

predrage, da bi lahko zajeli čimveč mladine. To je naša skupna dolžnost, saj z razvijanjem telesne kulture krepiamo tudi vseljudsko obrambo sposobnost.

Pomagati borcem ter onemoglim in skrbeti za otroke

Bistvenega nadaljnega razvoja zdravstvene službe in razširitve zdravstvene mreže ne pričakujemo, ker je ta razmeroma dobro organizirana. Poseben problem pa predstavlja socialno varstvo zaradi pomanjkanja sredstev. Ker je vedno več družbeno negativnih pojavov med mladino in vedno več starih ter onemoglih ljudi, bomo morali

zagotoviti izdatnejšo družbeno pomoč. Posebno skrb bomo posvetili defektnim otrokom, zato se bomo zavzemali za ustanovitev posebne šole.

Tudi otroško varstvo v občini ni dobro organizirano. Vrta v Črnomlju in v Semiču zajemata le majhno število otrok, medtem ko je v občini še veliko otrok potrebnih takega varstva. Čimprej moramo sestaviti plan razvoja otroškega varstva, sredstva, namenjena tej dejavnosti, pa moramo čim smotrneje uporabljati.

Pri vsem bodočem delu pa moramo še več pozornosti in sredstev nameniti izboljševanju življenjskih razmer borcem NOV, kar velja tako za zaposlene kot borce kmeti, pri katerih bo treba reševati tudi njihove stanovanjske težave.

NOVICE črnomaljske komune

Metlika računa na pomoč skupnosti

Razgovor s podpredsednikom metliške občine Slavom Prevaljškom — Proračun bo imel letos 24 odst. manjše lastne dohodke kot lani, na drugi strani pa obveznosti rastejo — Manjka več kot 2 milijona din!

— Tovariš podpredsednik, uporabniki proračuna se bojijo, da bodo letos dobili še manj denarja kot lani. Kolikšen bo torej proračun v primerjavi z lanskim letom?

— Lani smo realizirali proračun v višini 2.726.670 din, letos pa računamo na 652.370 din manj dohodkov ali za 24 odstotkov manjša sredstva.

— Koliko dohodkov boste zbrali doma in zakaj jih bo letos toliko manj?

— Ko sestavljamo predlog letošnjega proračuna, upoštevamo dve možnosti, vseeno pa bi v najboljšem primeru lahko zbrali samo 1.224.040 din. Toliko manj lastnih dohodkov bo letos predvsem zaradi spremenjenih predpisov o avto prevoznikih. Zaradi njih bomo izgubili dobrih 500.000 din, poleg tega pa bo tudi občutno manjši prispevek iz obrtne dejavnosti.

— Kolikšne pa so zahteve proračunskih potrošnikov?

— Brez šolstva in večjega dela stroškov za narodno obrambo bi morali imeti 3.248.000 din, kot sem dejal, pa bomo imeli največ 1.224.040 din. To pomeni, da nam manjka več kot 2 milijona din, v najboljšem primeru bomo lahko krili samo 37,7 odstotka vseh proračunskih potreb.

— Kje vidite izhod iz sedanjega težkega položaja?

— Pravzaprav ga ne vidim. Ker smo dolžni naši temeljni izobraževalni skupnosti zago-

toviti 950.000 din in nam bo iz proračuna ostalo manj kot 20.000 din na prebivalca za drugo proračunsko potrošnjo, bomo menda prišli v poštev za dopolnilna republiška sredstva.

— Ali vam bo republika dala toliko, kolikor manjka za najnujnejše?

— Poleg dopolnilnih republiških sredstev za kritje prora-

čunske potrošnje (brez šolstva) bi morali dobiti še znatno višja dopolnilna sredstva za reševanje borbovskih zadev, kot smo jih dobili lani. Naj povem, da bi letos samo za borbe potrebovali več kot 500.000 din. Zaenkrat ne morem reči drugega, kot da resno računamo na nujno pomoč slovenske skupnosti.

R. B.

Kdo bo imel najboljše vino?

Že pri obdelavi vinogradov naj vinogradniki mislijo na jesensko ocenjevanje vin — Zagotovijo naj kakovost, ne le količino pridelka

Na eni lanskih sej občinske skupščine v Metliki so predlagali, naj strokovnjaki s poskušajo ugotovijo, kdo izmed zasebnih proizvajalcev vin ima dobro pljačo, da bi se lažje znašli kupci, ki iščejo dobra belokranjska vina. Zadevo so poverili svetu za kmetijstvo, ta pa je ugotovil, da je poskušnja v letu 1968 že zamujena, ker so ljudje črni no poprodali. Predlagali pa so, naj se vinogradniki temeljito pripravijo na ocenjevanje vin v letošnjem letu.

Da bi vinogradniki pravočasno mislili na jesenski pridelok, jih že zdaj seznanjamo s tem, kako bo organizirana poskušnja vin. Pred trgatvijo bomo prek Dolenjskega lista vabili vinogradnike z območ-

ja občine na tekmovanje v kakovosti pridelka. Vina bo strokovno ocenjevala komisija, ki jo bodo poleg domačinov sestavljali znani slovenski vinski strokovnjaki. Vzorce vin bodo poskušali dan pred občinskim praznikom, na praznik ali pa naslednjo nedeljo, da bi imel vsak ljubitelj žlahtne kapljice priložnost poskusiti najboljše domače pijače. Da bi se izognili protekciji in si zagotovili zaupanje vinogradnikov, bo spisek imen lastnikov vzorcev na občini, v vinski klet pa bodo prihajali vzorci zapečateni in le oštevilčeni. Rok skladiščenja bo kratek, temperatura v skladišču pa bo zagotavljala varnost kvalitete.

Vsako vino bo imelo dva vzorca. Enega bodo analitično pregledali v laboratoriju vinske kleti, drugega pa bo poskušala komisija. Vsem pridelovalcem pa priporočamo, da že pri spomladanski obdelavi vinogradov mislijo na kakovost vina. Gnojenje s fosforovimi in kalijevimi gnojili razen količine zagotavlja tudi dobro zorenje in odpornost grozdja proti gnilobi. Pri trgatvi pa je potrebno zelo nagnito grozdje odstraniti in ga ločeno predelovati. Zveplanje drozge s kalijevim metabisulfitom je pred začetkom vrenja neizbežno in omogoča temeljitije povretje mošta, večji izplen alkohola ter stanovitejše vino. Kasnejša zveplanja ob pretakanju vina so lahko milejša, zato se nihče izmed kupcev ne bo pritoževal čez glavobol.

Vabimo vse dobre vinogradnike in kletarje k udeležbi v tem tekmovanju. S tem bodo podprli dobro zamisel, iz katere se bo lahko razvila vsakoletna vinska prireditev v metliški občini.

INZ. JULIJ NEMANIČ

SPREHOD PO METLIKI

■ NA METLIŠKO POSTO je v mesecu januarju prihajalo vsak dan 1120 izvodov Dela. Od tednikov in štirinajstodnevnikov so poširali raznesli največ Dolenjskega lista — 566 izvodov, Nedeljskega dnevnika — 240 izvodov, Upokojenca — 214 izvodov, TV 15 — 171 izvodov in Kmečkega glasa — 164 izvodov. Med ljudi so razdelili še 152 izvodov Naše žene, 107 avtomata, 37 TT, 35 Gospodarskega vestnika, 32 izvodov Komunistične, 30 izvodov lista Otroci in družina, 25 Knjižne police itd.

■ MENDA JE VREME metliškim učencem te zimske počitnice res na poseben način zagodilo, saj so bili prikrašteni za sankanje in smučanje. Vse tanko plast starega snega je konec januarja pobralo in pretaklo nedeljo je pilhal prav toplel jug. V ponedeljek je deževalo, in ko so šli v torek 4. februarja, učenci spet v šolo, je pošteno snežilo. Metec je spremljala prava burja. Zdi se, da se bo letošnja pomlad morala še pošteno otepati z zimo.

■ NOVOMESKA RIBARNICA bo verjetno vsako soboto in na se-mani dan prodajala v Metliki ribe. Zadnjih so jih trčili na Dragah pred Mercatorjevo trgovino in so šle kar dobro v promet. Kilogram sardel je veljal 5 Ndin, osličev 8,50

in krapov 9 Ndin. Kilogram postrvi iz lastne ribogojnice na Dvoru stane 18 din.

■ ZELEZNA MREŽA NAD JASKOM ob rojstnem poslopu se je na obeh kraljih udila in jo je na sredi držal tanka železna palica. Kaj če odneha tudi ta in bi ljudje, ki ob nedeljah gredo na tej mreži in sprejemajo pošto, zgrmili v skraj dva metra globok jašek? Res ni vredno izživati nesrečo!

■ TVD PARTIZAN V METLIKI, ki se je pod vodstvom novega predsednika Maneka Fuza spet razvaljal, je prišel z rednimi vajami članov, mladink in mladincev, pionirjev in pionirk. Pohvaliti je treba zlasti starejše člane, ki vsako sredo kar redno prihajajo k vajam. Me njimi je nekaj 65-letnikov. Telovadilo pod vodstvom T2. kovelečnega člana nekdanjega Prvega belokranjskega Sokola in povojnega zvestega sodelavca v Partizani tov. Ignaca Hobevarja.

metliški tednik

Zvezni poslanec v Metliki

Pretekli teden je zvezni poslanec Ludvik Golob obiskal Metliko ter se s predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij pogovarjal o težavah pri sestavi proračuna. Zanimal se je tudi za stanje v šolstvu in na področju družbenih služb na sploh ter za letošnje gospodarske načrte občine.

Evidentiranje se je začelo

Pred kratkim sta občinski sindikalni svet v Metliki in občinska konferenca SZDL sklicala skupen posvet s predsedniki krajevnih organizacij SZDL in predsedniki sindikalnih podružnic. Razpravljali so o nalogah obeh organizacij v pripravi na volitve, predvsem pri evidentiranju možnih kandidatov, obravnavali so volilni sistem in priprave na bližnje kandidate konferenca.

V Prešernov spomin

Ob 120. obletnici smrti pesnika Prešerna — slovenskem kulturnem prazniku — so 7. februarja člani učiteljskega kolektiva osnovne šole in domačega prosvetnega društva pripravili večer slovenske besede. Pred hvaležnim poslušalstvom so se ob glasbeni spremljavi zvrstili odlomki naše besede od brižinskih spomenikov prek Prešerna do najnovejših slovenskih pisateljev in pesnikov.

Dober in v pravo mero zajet izbor ter iskrena prizadevnost sodelujočih sta navzočim pripravila lep, doživet večer.

Melita je pela v Metliki

Kvintet Berger iz Celja se je 1. in 2. februarja predstavil Belokranjcem. Simpatični fantje so v nedeljo zvečer zaigrali tudi v Metliki. Pela je mlada pevka Melita Avsenak, spored pa je poživljala humorist Poldek. Med sporedom je poagiral tudi za nove naročnike Dolenjskega lista. Med temi so izžreball tri, ki bodo do konca leta brezplačno dobivali naš domači tednik.

»Marmor« pri komunalni

Kamnoseško in teracersko podjetje »Marmor« v Gradcu, ki je lani še samostojno poslovalo v okviru črnoljske občine, se je z novim letom pridružilo Komunalnemu podjetju Metlika, delovni organizaciji v domači občini. Kamnoseško in teracersko dejavnost bodo v Gradcu obdržali, priključitev h komunalnemu podjetju pa je narekoval ekonomski račun.

Uprava Kometa se bo selila

Pred kratkim so v Metliki začeli preurejati nekdanji obrtni dom, iz katerega se je v nove prostore izselila postaja milice. Obrtni dom preureja uprava podjetja KOMET za svoje potrebe, ker namerava tja preseliti pisarne. Podjetje dela zdaj na treh krajih, kar povzroča precej težav v poslovanju, zato nameravajo graditi svoje tovarniške prostore. Prostor imajo že izbran. M. V.

Vse dozdajšnje obletnice SNOS so bile prav dobro obiskane. Tudi na 20-letnico, ki je bila pred 5 leti v Crnomlju, je prišla večina udeležencev prvega zasedanja. Na fotografiji sta tovariša Edvard Kardelj in Ivan Maček-Matiša ob prihodu v dvorano Prosvetnega doma. (Iz fotoarhiva Dolenjskega lista)

V ospredju sta dve nalogi

Razgovor z Martinom Štefaničem, novim političnim sekretarjem občinskega komiteja ZKS

Martin Štefanič, diplomant višje komercialne šole, doma iz Malega Lešča, bорец NOV od leta 1942, je prevzel mesto političnega sekretarja v občinskem komiteju ZKS v Metliki. Vprašali smo ga, katerih nalog se bo Zveza komunistov predvsem lotila v bližnjem obdobju. Izjavil je:

— Mislim, da moramo najprej z zamudo predelati gradivo VI. kongresa ZKS z vodstvi občinskih družbeno-političnih organizacij, nato pa začeti z obravnavo resolucije v osnovnih organizacijah.

52 tovornjakov manj

Ob zadnji registraciji motornih vozil so v Metliki ugotovili, da imajo ljudje 340 osebnih avtomobilov, 24 tovornjakov in 9 kombijev v družbeni lasti ter 38 tovornjakov in 7 kombijev v zasebni lasti. Število zasebnih tovornjakov se je letos v občini močno zmanjšalo, saj so jih imeli ob lanski registraciji več kot 90.

vsak četrtek

anena

ZA MLADE PO SRCU

Zlata poroka na Krasincu

26. januarja sta v krogu svojih sorodnikov praznovala 50-letnico skupnega življenja kmet Janez Klepec in njegova žena Katarina, rojena Stravs. Kljub trdemu kmečkemu delu, ki ga opravljata vse življenje, jima nihče ne bi prisodil, da imata že več kot 70 let, staj sta se ob zvokih sinove harmonike zavrtela kot kak mladi par. Gospodar Klepec je bil v prvi svetovni vojni, 3 leta je delal v Kanadi, zmeraj pa je bil napreden. Že v začetku 1942 je postal vaški odbornik OF, njegovi trije sinovi pa so odšli v partizane. V njegovi hiši je delovala tudi stalna letalska baza na Krasincu, zato so jo ob ustaškem vdoru dvakrat izropali.

Jubilantoma želimo, da bi jima bila bolj naklonjena vsaj jesen življenja in da bi še dolgo let ostala vedra v krogu svojcev in prijateljev. A. P.

Odborniki o sebi in vlogi skupščine

Na dnevnem redu seje občinske skupščine v Brežicah, ki je bila sklicana za 11. februar, je bila analiza njenega dela v minulih dveh letih. Sledili so predlogi odlokov za določitev volilnih enot, območij zborov volivcev, nakar je bil dan v razpravo predlog o številu bodočih odbor- niških mest in številnem sestavu obeh zborov.

Predlagan je bil še predlog odloka o prometnem davku, predlog odloka o povračilu stroškov in nagradah odbor- nikom in dopolnitev odloka o organizaciji občinske skup- ščine.

Odborniki so dobili poročilo medobčinske inšpekcije za delo, za obravnavo pa je bilo predloženo tudi poročilo urbanističnega inšpektorja, ki so ga na eni izmed prejšnjih sej odložili zaradi nekaterih nejasnosti.

Izbrali so kandidate

Na kandidacijski konferen- ci, ki je bila v ponedeljek, 10. februarja v cerkijanski garniziji, so izbrali delegate za občinsko kandidacijsko konferenco. Z javnim glasovanjem so predlagali za od- borniška kandidata Vlada Pu- cka in Atosa Makaroviča.

Predsednik občinskega sin- dicalnega sveta Franci Vol- čanšek je seznanil prisotne s kandidati za republiške in zveze poslance in predvolil- nimi pripravami v delovnih organizacijah. Garnizijo bo- sta zastopala na občinski kandidacijski konferenci Mi- livoj Nenezic in Franc Toma- žin.

M. J.

V odborniške vrste več žensk!

Konferenca za družbeno aktivnost žensk v Brežicah je pozvala občane, posebno pa žene, da bi se zavzemali za večjo udeležbo žensk na kandidatih listah za odbor- niki občinske skupščine. V predlogih možnih kandidatov so bile ženske skoraj popol- noma izpuščene, zato je kon- ferenca zahtevala, da bi na kandidacijskih zborih napake popravili, zlasti v delovnih organizacijah. Bodoča občins- ka skupščina bi morala imeti v odborniških vrstah vsaj 20 odstotkov žensk, da bi pravi- lno odražala sestav prebiv- lalstva.

Mladi pred volitvami

Mladinska organizacija v brežiški občini se je za- vezela vključiti v predvolilne priprave. Mladina bo po vseh krajih prevzela okrasitev vo- lišč. V obdobju pred volitvami so mladinci napovedali so- delovanje z vsemi organiza- cijami, ki so vključene v priprave. Na občinski kan- didacijski konferenci bosta kot mladinska delegata za- stopana Majda Bebselj in Franc Halozar.

NOVO V BREŽICAH

■ NA DUNAJSKO DRSALENO REVUJO v Celovcu se bodo Brežičani odpeljali jutri in v nedeljo. Avtobusi bodo vozili tja skozi Trbiš, kjer je predviden postanek. Obiskovalci revije si bodo mimo- grede ogledali to živahno mesto, kjer trgovina na stojnicah izvrstno cvete. Za vrnitev je predvidena pot čez Ljubelj. Za ogled revije in po- tovanje je vsak prijavljenec plačal 102 din. Zanimanje za svetovno znane dunajske drsalece je letos precej manjše kot prejšnja leta.

■ V ČATEŠKIH TOPLIČAH pri- rejajo kar dvoje velikih pustnih prireditev. Na prvo vabilo v soboto, 15. februarja, na drugo pa v torek, 18. februarja. Pustovanje prirejajo tudi druga gostišča, ven- dar s skromnejšim programom.

■ ZA OGLED SMUCARSKIH SKOKOV v Planici so že zdaj za- nimajo vodstva osnovnih šol. Za brežiško šolo so pri poslovalnici ŠAP rezervirani trije avtobusi, za dobovsko dva in za artiško eden.

Zimska gneča na avtobusni postaji v Brežicah. (Foto: J. Teppey)

KAJ VSE ODKRIJEJO OBHODI PO DELOVNIH PROSTORIH

Igranje z zdravjem je drag poskus

Lani se je v brežiški občini poškodovalo pri delu 442 delavcev

V delovnih organizacijah in pri zasebnih obrtni- kih, za katere je pristojna občinska delovna inšpek- cija, je zaposlenih 2200 ljudi. Inšpektor upošteva pri pregledih število zaposlenih in ureditev delovnih pogojev, zato se v nekatere delavnice pogosteje vra- ča, če odkrije pomanjkljivosti.

V brežiški občini je bilo lani 154 pregledov. Ugotovlje- no je bilo, da narašča število poškodb v šolskih ustanovah in zavodih, kamor do sedaj delovna inšpekcija ni zaha- jala. Poškodbe so zadnje ča- se pogoste tudi v trgovini in gostinstvu, zlasti v Čateških Toplicah.

Pri rednih pregledih je bi- lo lani ugotovljenih 237 raz- nih nepravilnosti in pomanj- kljivosti, ki bi lahko povzro- čile poškodbe ali zdravstvene okvare. Med njimi so nevar- nosti električnega toka na prvem mestu. To se ponav- lja že nekaj let. Zelo pogosti so tudi primeri nezavarova- nih strojev in naprav. Poma- njkljivo je ogrevanje, zra- čenje in osvetlitev delov- nih prostorov. Neurejene so nadalje sanitarne naprave, medtem ko umivalnice in gar- derob marsikje sploh nima- jo. Tudi prostori, kjer delav- ci malicajo, niso vedno pri- merli.

Pri zasebnih obrtnikih in gostincih ugotavlja inšpek- cija razen tehničnih pomanj- kljivosti tudi kršitve predpisov o delovnem času, odmorih in dopustih. Vse to vpliva na zdravje zaposlenih, predvsem mladoletnikov.

V delovnih organizacijah in pri zasebnih obrtnikih, ki jih nadzira občinska delovna in- špekcija, se je lani poškodo-

valo 442 delavcev, leto dni prej pa 449. Ti delavci so izostali z dela 7.754 dni. V breme delovnih organizacij je šlo 4772 dni, v breme so- cialnega zavarovanja pa 2982 dni. Če bi vse to preračunali

v dinarje in prišteli zraven vse dodatne stroške, bi ugo- toville, da je škoda izredno velika. Izdatki za prepreče- vanje nesreč pri delu niso nikoli tako obsežni kakor iz- datki, ki jih povzročijo po- škodbe vseh vrst. Prav zara- di tega ne bi smeli podce- njevati koristi, ki jih ima pravočasno izobraževanje de- lavcev o higijensko-tehnični zaščiti.

IZKUŠNJE DVELETNEGA OBDOBJA DOBRODOŠLE NASLEDNIKOM

Korak dalje v skupščinskem delu

Odvisnost od republike in zveze je utesnjevala občino - Odborniki pred- lagajo v prihodnje več pozornosti gospodarskim vprašanjem

V gradivu, ki obravnava delo občinske skupšči- ne v minulih dveh letih, je med drugim zapisano, da kot najvišji organ samoupravljanja ni bistveno napredovala. Glavni razlog za to je v njeni neza- dostni materialni osnovi. Samoupravno funkcijo ob- činske skupščine slabi predvsem centralistično fi- nanciranje.

V obdobju od maja 1967 do sedaj je skupščina sprejela sedem priporočil: v prejšnji mandatni dobi so jih zabe- ležili 27. Zmanjšana prizade- vanja v tej smeri so pred- vsem posledica neupošteva- nja v delovnih organizacijah, ki so jim bila priporočila na- menjena. Zato se bo nova skupščina gotovo potrudila za medsebojno usklajevanje takih akcij. Zbor delovnih skupno- sti bo moral za korak dalje od sedanjega. Ustvariti bo moral trajnejše in močnejše vezi med skupščino in delov-nimi kolektivi.

Doslej ločenih sej zbora nista imela, zato je v anali- zi skupščinskega dela ome- njeno, da se bosta morala zbora bolj osamosvojiti, zla- sti zbor delovnih skupnosti. Tudi sedanji odborniki so že predlagali, naj bi bile seje ločene. V anketi so pripom- nili, da bi morali v zbor de- lovni skupnosti vključiti več strokovnjakov.

Kot dobra oblika skupščin- skega dela se je pokazalo za- sedanje splošnega zbora. V tem primeru zaseda skupšči- na skupaj s predstavniki dru- žbeno-političnih organizacij. V minulih dveh letih se je to zgodilo dvakrat. Splošni zbor je prvič razpravljal o investicijah v šolstvu in razpisu re- ferenduma za krajevni samo- prispevek, drugič pa o giba- nju gospodarstva v občini.

Sedanja skupščina je spre- jela v mandatnem obdobju 193 raznih predpisov. V njeni

popolni pristojnosti je bilo le 27 odlokov in drugih pred- pisov. To jasno kaže na njeno dosedanje vlogo.

Zanimiva so mnenja odbor- nikov o tem, kakšnim zade- vam naj bi se v prihodnje posvetila skupščina. Odborni- ki občinskega zbora menijo, da bi morala bodoča skupšči- na nameniti več pozornosti razvoju kmetijstva in položa- ju zasebnih kmetov, komu- nalni dejavnosti in krajevnim

Zimske nadloge na cestah

Sneg je za promet velika nadloga. Vozniki avto- busov so marsikatero noč v skrbeh za jutranje vož- nje. V brežiški občini je sto kilometrov cest. Toliko jih je treba preorati, če zapade sneg, in prav toliko bi jih morali posuti z gramozom, kadar je poledica.

To se ne zgodi pravočasno. Za oranje zasneženih cest bi po mnenju cestne službe po- trebovali dvanajst plugov, a jih premorejo komaj šest. V mestu baže ni niti enega re- zervnega pluga.

Vse to posredno vpliva na zamude avtobusnih prihodov in odhodov po občini. Na pot morajo ne glede na to, ali je cesta preorana ali ne. Ce- stna služba se izgovarja, da nima denarja, avtobusno po- djetje pa si s tem izgovorom ne more kaj prida pomagati.

Kljub velikim količinam snega minuli teden avtobusi niso imeli izostankov. Vozili so na vse strani, edinole od Dobove proti Kapelam nekaj časa ne, ker je tovornjak za- pri cestu. V januarju je bilo tega več. Takrat so ceste slabo posipali. Najbolj neva- ren je bil ovinek proti Cer- ni. Cesta je bila slabo zora- na in nič posuta. Zlasti na- vzdol so so šoferji bali pe-

ljati, saj bi se prav lahko zgodilo, da bi šolski avtobus zaneslo s ceste.

Tudi nad artiškim klancem so se vozniki pritoževali. V času poledice niso vozili po štiri dni.

V občini je najslabša cesta proti Sromijam, najbolj pa je vzdrževana cesta na Veli- ko Dolino. V oskrbi novo- meškega Cestnega podjetja je najslabša cesta skozi Brezino v Globoko in cesta proti Kr- škemu. Ena od teh bo ver- jetno že letos asfaltirana.

J. T.

55 novih članov ZKJ

V vojaški enoti Mirka Gru- blješiča so te dni spet spre- jeli 55 novih članov v Zvezo komunistov. Med njimi je največ vojakov, pa tudi ne- kaj mlajših starešin. Vsi, ki so prejeli knjižico o članstvu v ZKJ, so se izkazali s poli- tično aktivnostjo in uspehi na delovnem mestu. Stareši- ne so se uveljavili razen tega pri delu v terenskih organi- zacijah, kjer stanujejo.

M. J.

Obisk Novomešča- nov

Predstavniki novomeškega Zavoda za kulturno dejav- nost bodo danes obiskali Za- vod za kulturo v Brežicah. Na tem srečanju bodo izme- njali delovne izkušnje in se pogovorili o oblikah in pro- gramu kulturno-prosvetnega dela na obeh zavodih.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden se v brežiški po- rodnišnici rodile: Marija Lindt iz Gline - dečka, Amalija Povhe iz Arta - Marijo, Barica Conar iz Ključa - Patrika, Slavica Lasec iz Orli - Darinka, Olga Horvatič iz Stare vasi - dečka, Milja Miklavž iz Brežic - Tomaža, Gabrijela Pre- skar iz Čateča - Romana, Stan- slava Černec iz Sentenarta - Po- lonco, Sonja Ledinek iz Posjega - Vinka, Marija Pavec iz Maloga Mraševega - Francea in Marija To- pol iz Harmice - Marijo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolniš- nici:

Jože Behorč, mlajši iz Dovškega, si je pri prometni nesreči zlomil levo nogo; Ljudmila Koritnik, že- na delavca iz Vel. vasi, je padla z motorjem in dobila pretrse mo- žganov; Alojzija Skore, gospodinja iz Čurnovca, je padla na dvorišču in si zlomila levo roko; Jožica Ma- tjašič, hči kmetu iz Arnovega sela, se je v vrelim mlekom poparila po desni nogi; Ivan Novak, česar iz Brezine, si je pri pluzenju cest po- škodoval glavo, obe roki in rebra; Darko Škrbec, sin delavca iz Do- nih sel, se je poparil z vrelim mlekom po vratu in prsih.

J. T.

V novem zdravstvenem domu bo bolj prostorno in bolj toplo, se nadejajo Bre- žičani. Zdaj morajo čakati na zobozdravnika kar na stopnišču. (Foto: J. Teppey)

Dolžnosti že določene

V Krškem je bila 4. februarja občinska konferenca Socialistične zveze. Na njej so člani sprejeli predpise, ki podrobno obravnavajo potek kandidiranja odbornikov in poslancev.

Predvolilna dejavnost je po vsej občini izredno živahna. Kandidacijske konference so se pričele že minul teden po delovnih organizacijah in krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Ljudje se izredno zanimajo za to, kdo jih bo zastopal v občinski skupščini, pa tudi v republiških in zveznih organih.

Konferenca SZDL je izoblikovala merila za bodoče predstavnike skupščinskih teles. Povzela jih je iz nalog, ki izhajajo iz volilnega programa. Osnova za volilni program je srednjeročni plan razvoja krške občine, dopolnjen z novimi predlogi, z novimi vrstnim redom pri urejanju občinskega gospodarstva in družbenih služb. Merila za kandidiranje so nadalje povzeli člani Socialistične zveze iz dosedanjega dela skupščine, ki ga je podrobno obravnaval predsednik Stane Nuncič. Odbornike čakajo še težje naloge kot doslej, zlasti če bo skupščina dobila

večja materialna pooblastila. Smernice, ki jih je za gospodarski razvoj občine v letu 1969 sprejela še stara skupščina, obvezujejo tudi bodoče odbornike, da jih bodo kar najbolj vestno izpolnjevali.

Proslave za šole in javnost

Za slovenski kulturni praznik so v krški občini imeli več prireditvev. Po vseh šolah so se spomnili 120-letnice smrti Franceta Prešerna. V Krškem so pripravili javno proslavo v petek, 7. februarja. Kulturni program so za to priložnost naštevali prosvetni delavci osnovne in glasbene šole iz Krškega. Javno so v soboto zvečer počastili Prešernov spomin tudi na Senovem. Čeravno je bilo vreme slabo, je bila prireditev zelo dobro obiskana. Senovčani so istočasno slavili tudi krajevni praznik.

Popolna zmeda

Na novo imenovane ulice brez potrebnih napisov resnično povzročajo težave (o tem smo v našem listu že pisali), je na nedavni kandidacijski konferenci krajevnih organizacij SZDL Krško-levi breg priznal tudi predsednik občinske skupščine Stane Nuncič. Strinjal se je z diskutantom, da je treba hiše čimprej oštevilčiti, in je to izjavo podkrepil z besedami:

»Nedavno me je tujka vprašala za Tomšičevo ulico. Priznal sem, da ne vem zanjo, čeprav sem župan. Da popotnica o mestu ne bi odnesla slabe vtisa, sem ji pomagal ulico iskati, vendar brez uspeha. Ko sem obupal, sem poklical na pomoč pismoženo Geršaka, da me je rešil iz zadrege. Povedal mi je, da je iskana ulica tik pod mojo hišo.«

»Jurček« na televiziji

Na odru v dvorani Svobode v Krškem je bilo že nekaj mesecev vse živo. Skoraj vsako popoldne so se tam zbirali pionirji — člani dramskega krožka in pod vodstvom učiteljice Dragice Nuncičeve marljivo vadili pravilno igranje »Jurčka«. Uspeh ni izostal. Pred nekaj dnevi so jo uprizorili trikrat za šolsko mladino in enkrat za odrasle. Posamezne prizore so zaigrali tudi pred televizijskimi kamerami. Sedaj nestrno pričakujejo dan, ko se bodo videli na televizijskih zaslonih.

Obveščanje — pomoč samoupravljavcem

Sindikati v krški tovarni papirja je dal pobudo, da bi zaposleni prišli na dan s predlogi za izpopolnitev sedanjega načina obveščanja o delu in življenju v kolektivu. Delavci zvedo za najvažnejša dogajanja v podjetju iz OBVEŠČEVALCA. Glasilo je skromno in člani kolektiva so v anketi odgovorili, da so zadovoljni z njim. Kljub temu nekateri čutijo, da bi lahko več pisali o posameznih službah, o delu delavskih svetov po enotah, o tehničnem varstvu pri delu, o tehnologiji in drugih zadevah. Obveščanje se včasih zaplete tudi zaradi tega, ker sodelijo nekateri podatki med poslovne tajnosti, vsaj za določen čas. Temu se ne da vedno izogniti.

Ustanovljen je sklad Forma viva

Občinska skupščina iz Pirana je kot soustanoviteljica sklada mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA zaprosila občinsko skupščino Krško za nekatere manjše spremembe v odloku o ustanovitvi sklada, ki so ga v Krškem sprejeli 13. decembra. O predlaganih dopolnitvah bodo odborniki razpravljali na jutrišnji seji.

Naročil imajo dovolj

Tovarna industrijske opreme in konstrukcij KOVINARSKA v Krškem je za prvo polletje založena z naročili. V kolektivu zagotavljajo, da jim tudi govori za drugo polletje precej obetajo in za delo niso v skrbeh.

Z občinske konference, ki je bila v nedeljo, 9. februarja, v Krškem. (Foto: Jožica Teppey)

V OBRAMBNE PRIPRAVE SE VKLJUČUJEJO TUDI KS

Denar za varnost ni vržen proč

Za narodno obrambo bo občinska skupščina v Krškem letos morala odšteti vsaj 250.000 dinarjev — Izobraževanje ostaja prva skrb

Občinska skupščina, družbeno-politične organizacije, društva in krajevnih skupnosti v krški občini so sprejele skrb za narodno obrambo kot zelo resno in trajno nalogo. Podpirale bodo predvsem množičnejše vključevanje mladine v organizirano dejavnost telesnovzgojnih organizacij, taborniških odredov, planinskih društev, radioamaterskih klubov ipd.

Za uresničitev letošnjega programa, ki ga je pripravil svet za narodno obrambo, bo skupščinska blagajna morala prispevati najmanj 250.000 dinarjev. Svet je pripravil smernice za kratkoročne in dolgoročne ukrepe pri organizaciji vseljudskega odpora. Izhodišče zanj so izkušnje narodnoosvobodilnega boja, obogatene z načeli samoupravnih socialističnih družb o ozemeljski nedotakljivosti, nacionalni neodvisnosti ter osebni varnosti vsakega posameznika.

V skladu s sklepi in programom sveta za narodno obrambo bodo upravni orga-

vzgojo prebivalstva in za usposabljanje obrambnih skupin bo občinska skupščina podprla tudi finančno. Delno je to že storila.

Več denarne pomoči bodo morale dobiti organizacije, ki skrbijo za šport in telesno vzgojo, taborniške organizacije in planinska društva. V njih bi morali pomnožiti članstvo iz vrst mladine, saj so delovne oblike v teh organizacijah za mlade ljudi zelo privlačne.

25 ekip za prvo pomoč

Občinski odbor Rdečega križa pripravlja skupaj z delavsko univerzo dvajsetne tečaje, ki so vključeni v program obrambnih priprav v občini. Tečaji bodo potekali v vseh naseljih, ki imajo več kot 150 prebivalcev. Na ta način bodo čez zimo usposobili za nudenje prve pomoči 25 šestčlanskih ekip. Na pomlad bo delavska univerza prirejala tečaje v delovnih organizacijah.

Začela se bo politična šola

V Krškem se bo 24. februarja pričela politična šola za drugi oddelček prve stopnje. V programu so predavanja iz osnov filozofije, sociologije, gospodarskega razvoja občine, zgodovine delavskega gibanja in nekaterih drugih področij. Program bodo predelali v 94 šolskih urah. V oddelku je okoli 15 slušateljev.

KRŠKE NOVICE

■ **PLAN KRVODAJALSTVA 2E NAREJEN.** RK Slovenije in Zavod za transfuzijo krvi SRŠ sta že pripravila letošnji program krvodajalskih akcij. V občini bodo letos dvakrat organizirali odzvem krvi. Prva akcija bo 24. junija v obratni ambulanti tovarne papirja, druga pa 4., 5., 9. in 10. decembra na Senovem, v Krškem in Kostanjevici.

■ **ULTIMAT VRTIKARJEM.** Prostor med železniško postajo in Cesto 4. julija, ki je bil prvotno predviden za varstveno ustajalo, sedaj pa za avtobusno postajo, so bližnji stanovanjci preuredili v zelenjavne vrtove, čeprav jim tega ni nihče dovolil. Letos nameravajo na tem mestu začeti graditi avtobusno postajo, zato je potrebno že sedaj opozoriti vrtičkarje, naj spomladi ne prične obdelovati vrtove, ker bo njihovo delo zastoj.

■ **SE LETOS KRUH IZ NOVE PEKARNE?** Predstavniki ob-

»Za cesto ne pripevamo...«

5. februarja so na krajevnih konferenci SZDL na Prekopi razpravljali o krajevnih zadevah. Na vprašanje odbornika Franca Dermaža, kolikšen samoprispevek bi bili pripravljeni dati za asfaltiranje ceste od Prekopa do Kostanjevice, so občani odgovorili, da ne dajo ničesar, ker tudi prebivalci drugih vasi ob cesti niso pripravljeni nič prispevati. Resnica, da je lažje posnemati slab zgled, kot pa dati dobrega, je obveljala tudi v tem primeru! Le prebivalcem bo v korist, če bo cesta asfaltirana, zato bi bilo prav, ko bi se vsaj v enem naselju ob njej odločili za samoprispevek. Potem bi jim tudi prebivalci drugih vasi sledili! Prekopačani so od odbornika zahtevali, naj skupščina še pred volitvami sporoči, kakšna usoda čaka kostanjevski LABODOV obrat. Veliko so govorili tudi o davkih, ki tarejo kmete.

Predlagali so kmečkega poslanca

Na Prekopi so na kandidacijski konferenci predlagali kot kandidata za odbornika v občinsko skupščino Krško dosedanjega odbornika Franca Dermaža. Kot kandidata za poslanca v republiško skupščino so predlagali kmeta Ivana Abrama iz Dobrave. Prebivalci so menili, da bi moral biti iz kmečkega območja občine Krško tudi predstavnik kmečkega življa v republiški skupščini, zato so predlagali Abrama.

■ **Tekmovanje v Leskovcu** Organizacija Zveze mladine napoveduje marca v Leskovcu javno prireditev »Pokaži, kaj znaš!« K sodelovanju vabi čim širši krog mladih ljudi iz vse občine. Po dolgem premoru bo to ena prvih večjih mladinskih prireditev v občini.

V nedeljo devet konferenc

V krški občini je bilo v nedeljo devet kandidacijskih konferenc. Predstavniki občinskega vodstva Socialistične zveze jih niso mogli povsod obiskati, ker so bila dopoldne pota zaradi visokega snega neprehodna. Na Rako, na Veliki Trn in še v nekatere kraje sploh ni bilo mogoče priti, dokler ceste niso bile splazene.

Senovo po poteh Štirinajste

Člani Združenja borcev Senovo so pred dnevi organizirali pohod po poteh XIV. divizije na Štajersko. Sodelovali so člani PARTIZANA, Planinskega društva, rezervni oficirji in podoficirji. V kraju je bilo tudi več športnih tekmovanj, s katerimi so počastili krajevni praznik.

Samovoljnih prekinitev vedno manj

Vsako leto resnejši odnos do dela in boljše delovna disciplina

V tovarni papirja se je v obdobju od 1965 do 1968 zmanjšalo število zaposlenih za več kot 200. V tem času se je tudi močno spremenilo letno število odhajajočih in na novo prišlih delavcev. Na to je vplivala predvsem gospodarska reforma.

Pred reformo se je v CELULOZI vsako leto na novo zaposlilo nad 350 delavcev, 300 in več pa jih je v tem času prekinilo delovno razmerje.

V tovarni papirja so pričarani, da je na zmanjšanje fluktuacije delovne sile vplivalo boljše gospodarjenje in večja premišljenost pri spre-

jemanju delavcev ne le v občini, ampak po vsej republiki in državi. Zavest, da je prostih delovnih mest vedno manj in da je delo težko dobiti, je vplivala na to, da delavci niso več tako množično zapuščali tovarne.

V tem obdobju je začel naraščati tudi odliv delovne sile v tujino, zlasti v Zahodno Nemčijo. V CELULOZI je bilo razmeroma malo kvalificiranih delavcev, ki so se odločili za delo v inozemstvu. Do sedaj jih je odšlo le deset. Med njimi so papirničarji, ključavničarji in delavci drugih strok.

Lani do decembra je prišlo v podjetje 59 novih delavcev, odšlo jih je 98. Prejšnja leta je bilo število obojih precej večje. Praviloma bi morali odsteti vse tiste, ki so odšli k vojakom. Teh je bilo vseh celo po 40, a lani le še 11.

Največjo nestalnost zaposlenih so zabeležili v zadnjem obdobju v obratu za les, kjer so zaposleni večinoma nekvalificirani delavci, med njimi tudi nekateri samo začasn.

V tovarni papirja se je za-

dnje čase zmanjšalo tudi letno število upokojenecov. Razloge za to je treba iskati v novem pokojninskem sistemu in zaostrenih merilih za invalidsko upokožitev. Lani je bilo v podjetju upokojenih 11 delavcev, prejšnja leta pa nad 25. Razlika je torej kar precejšnja.

Iz vsega tega lahko povzamemo, da se delovna sila v tovarni ustaljuje, da se kaže vedno resnejši odnos do dela in da se izboljšuje delovna disciplina.

Najmanj po dva kandidata

Do 15. februarja bodo v krški občini končane kandidacijske konference po delovnih organizacijah. Občinski sindikalni svet je seznanil vse organizacije v podjetjih z zahtevo, naj na zborih določijo najmanj po dva kandidata za odborniška mesta. Volivci bodo veseli, saj vedno znova poudarjajo potrebo po več kandidatih. Delovne organizacije z majhnim številom zaposlenih so se vključile večjim. Sindikalne organizacije so resno sprejele priporočilo ObS, da morajo povsod prevzeti pobudo za kandidiranje. Zbor delovnih skupnosti v krški občini bo štel 31 odbornikov.

V ponedeljek skupščinska seja

V ponedeljek, 17. februarja, bodo na seji občinske skupščine v Sevnici razpravljali o odločitvi volilnih enot za volitve odborov v oba zbora skupščine. Na dnevnem redu bo tudi razprava o razpisu referendumov o uvedbi samoprispevka za gradnjo zdravstvenega doma v Sevnici. Na ponedeljkovi seji bodo odborniki seznanili s težavami pri sestavljanju letošnjega občinskega proračuna, obravnavali pa bodo tudi predlog odloka o prispevkih in davkih občanov ter odloka o občinskem prometnem davku in prometnem davku na storitve.

Bogo Gorjan med volivci

Poslanec Bogo Gorjan se je v nedeljo, 9. februarja, udeležil dveh kandidacijskih konferenc — v Trzinu in na Blanci. Z volivci se je pogovarjal o najvažnejših nalogah, ki jih bodo morale opravljati nove skupščine.

Tudi veterinarska predavanja

Na predlog krajevnih organizacij SZDL so tudi letos pripravili po vaseh vrsto veterinarskih predavanj, na katerih govorita veterinarja Alojz Mihev in Boris Stariha. Nekaj predavanj je že bilo, naslednja pa bodo: jutri, 14. februarja, na Pokleku, 17. na Podvrhu, 19. na Radni, 21. v Sentišču, 24. na Telčah in 25. februarja na Kalu. Tudi ta predavanja se bodo začela ob 17. uri.

Loka: kandidata za skupščino

V nedeljo je bila v Loku kandidacijska konferenca. Kot kandidata za odbornika občinske skupščine so udeleženci predlagali Franca Strajnjarja in Lojzeta Goloba. Obravnavali so tudi predlog kandidata za republiko in zvezno skupščino ter predlog za uvedbo samoprispevka za gradnjo zdravstvenega doma v Sevnici.

Primer sodelovanja

Vodstva avto-moto društev iz Brezice, Krškega, Brestanice in Sevnice so se pred kratkim zbrala v Brezicah na posvetovanju, na katerem so se dogovorili za stalno sodelovanje in izmenjavo izkušenj. Posvetovanja sta se udeležila tudi predsednik AMZS Alojz Žokaj in sekretar Lado Košček. Shod sta ocenila kot zgleden primer sodelovanja društev, ki naj bi ga posnemali tudi drugi.

OD LISCE DO MALKOVCA

■ RACICA: MARJAN SIMONČIČ SE JE VRNIL. Kot je našim bralcem že znano, se je v hude železniške nesreči s seboj odpeljal v Francijo skupaj s 47 Jugoslovani, ki so se peljali na delo, poškodovan tudi Marjan-Jože Simončič iz Radeče pri Loki. Čeprav je izgubil roko in nogo, je poln upanja v svojo prihodnost. Kolektiv Dolenjskega lista se zahvaljuje za večmesečno brezplačno pošiljanje lista v bolnišnico, ki mu je vsak teden prinašal v tujino delček domovine.

■ SENTJANZ: O TELOVADNICI. Za nedeljo sta bila sklicana zbor volivcev in kandidacijska konferenca SZDL v Sentišču. Na dnevnem redu je bila tudi telovadnica pri osnovni šoli. Kot je pojasnil predsednik ObS prejšnji teden, telovadnica doslej niso mogli začeti graditi, ker krška občina ni vplačala svoje obveznosti do medobčinskega šolskega sklada.

■ BREG: NAJSTAREJŠI JE PRAZNOVAL. 3. februarja je slavil 97. rojstni dan najstarejši prebivalec Valentin Goršek. Za to priložnost so ga obiskali predstavniki Rdečega križa, mu čestili.

V dvorani gasilskega doma med razpravo o volilnem programu. (Foto: Legan)

IZREDNO ZANIMANJE ZA VOLILNI PROGRAM

Gradnja novega zdravstvenega doma v Sevnici je naloga številka ena

Da ne bi šla gradnja na račun drugih družbenih služb, je predlagana uvedba samoprispevka — Do gospodarstva enaka pozornost kot doslej

V sredo, 5. februarja, so se v Sevnici zbrali člani občinskih konferenc ZKS in ZDL, vodstva drugih družbeno-političnih organizacij in predsedstvo občinske skupščine, da bi obravnavali predlog volilnega programa, volilni pravilnik in predloge za poslance zvezne in republiške skupščine. Zasedanja, ki ga je vodil Niko Pečnik, predsednik občinske konference SZDL, se je udeležil tudi član CK ZKS Roman Ogrin iz Trebnjega.

Ker smo o predlogu volilnega programa poročali že v prejšnji številki, bomo tokrat povzeli le razpravo, ki je bila živahna in zanimiva.

JELKO STOJS, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL, je udeležence seznanil z rezultati ankete, ki jo je Socialistična zveza izvedla med 348 volivci. Anketa je potrdila domnevo, da občinska skupščina še vedno ni taka, kot želimo, na kar vpliva vrsta vzrokov. Vloga odbornika je odvisna od pristojnosti skupščine, od obsega samouprave, od sodelovanja z volivci, nemalo tudi od osebnih sposobnosti odbornikov. Odbornikom je potrebno stalno pomagati, da bodo pri svojem delu uspešni.

V razpravi je ALFRED ZELEZNIK menil, da je volilni program presplošen in ne obravnava nekaterih področij, na primer telesne vzgoje, knjižničarstva itd., bolj izčrpno in konkretno. JOŽE BOGOVIČ je poudaril, da je potrebno v okviru obstoječe-

ga predmetnika osnovnih šol več narediti za kmetijsko izobraževanje na osnovnih šolah. Nujno potrebno je tudi določiti vire financiranja kmetijskega sklada, prizadevati si za integracijo v kmetijstvo, razbijati dosedanje miselnost o strokovnih kadrih in pospeševanju službi. Dejal je tudi, da je za razvoj turizma nujen dober program. Več udeležencev je menilo, da ni prav, če kmetije in nekateri drugi zasebni proizvajalci nimajo ustreznega zastopstva v skupščinah. MAKŠ ZEMLJAK je dodal, da je v predlogu volilnega programa potrebno določiti nosilce posameznih aktov in nalog, za njim pa je spregovoril FRANC MOLAN, predsednik občinske skupščine.

V enourni razpravi je naznanil vrsto problemov, s katerimi se je občinska skupščina ukvarjala doslej in s katerimi se bo morala v prihodnje. Poudaril je zlasti, da pri nas nimamo ustreznega sistema financiranja družbeno-političnih skupnosti, v Sloveniji pa smo brez politike do manj razvitih. Posebej je obravnaval zasebno kmetijstvo v občini, ki je zadnja leta po vrednosti družbenega bruto proizvoda nazadovalo celo za dobro polovico! V kmetijstvu so po njegovem nujni nekateri ukrepi v vsej Sloveniji. Govoril je tudi o drugih zadevah in poudaril, da je potrebno še naprej skrbeti za razvoj gospodarstva. Misli iz njegove razprave bomo objavili posebej.

Po razpravi DR. JURILJA PESJAKA, vodje odbora za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici, ki je prisotne seznanil s predlogom o uvedbi samoprispevka na območju vse občine, so govorili še: VIKTOR AUER, VLADO

Tudi komite ZK o proračunu

Tudi občinski komite ZKS v Sevnici je prejšnji teden razpravljal o izredno težavnem sestavljanju letošnjega občinskega proračuna. Obravnaval je tudi osnutek volilnega pravilnika ter priprave na sejo občinske konference ZK, ki bo predvidoma sredi februarja.

KOZAMERNIK, ALBIN ŽUMER, JOŽE KNEZ, NACE VINTAR, RUDI MALEŠIČ, FRANC AVSEC in drugi, ki so menili, da je potrebno referendum izvesti že hkrati z volitvami.

Nato je JELKO STOJS obravnaval volilni pravilnik, ki so ga potrdili z nekaterimi popravki. Udeleženci so potrdili tudi predlog volilnega programa, ki bo dopolnjen s predlogi z zborovanja.

M. LEGAN

SAMOPRISPEVEK — EDINA POT DO SODOBNEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA

Pred največjo solidarnostno akcijo

Predlog: za nov zdravstveni dom naj bi občani prispevali 1,5 odst. od osebnih dohodkov, prispevnih osnov in od katastrskega dohodka

Stotine, tisoči bolnikov, ki so v zadnjih desetih letih iskali pomoč v sevniskem zdravstvenem domu, dobro poznajo razmere, v kakršnih delajo sevniški zdravstveni delavci. Dom gostuje v malo večji stanovanjski hiši, delno pa v gasilskem domu. Našteli bi lahko kup pomanjkljivosti teh prostorov in opislali stisko zdravstvenih delavcev in bolnikov, vendar zadostuje že en sam podatek: za 14.000 prebivalcev občine je v dispanzerju za žene

na voljo čakalnica, velika 8 kvadratnih metrov, brez oken in direktne svetlobe, pa tudi z drugimi prostori ni dosti bolje.

Dr. Jurij Pesjak je kot odbornik leta in leta opozarjal ter s podatki in številkami dokazoval, da je nujno nekaj ukreniti, ker je stanje zaradi povečanja zdravstvenih storitev vsako leto slabše.

Vedno je bil odgovor: ni denarja, še malo je treba počakati. Tako je bilo iz leta v leto, in ker ne kaže, da bi

občina zmogla sama financirati gradnjo, se je odbor za gradnjo obrnil na prebivalce, če so pripravljeni prispevati.

Na zborovanju vseh vodstev v Sevnici prejšnji teden so se vsi strinjali, da je zbiranje samoprispevka edina uresničljiva zamisel, kako bi občina dobila sodoben zdravstveni dom, ki bi po predračunu veljal 2,9 milijona dinarjev.

Odbor za gradnjo doma je že pripravil predlog, po katerem bi prebivalci občine prispevali 1,5 odst. od neto osebnih dohodkov na mesec, obrtniki 1,5 odst. od prispevnih osnov, kmetovalci pa 1,5 odst. od katastrskega dohodka na leto. Oproščeni bi bili tisti občani, ki imajo dohodek in pokojnine do 500 novih dinarjev. V treh letih in osmih mesecih bi tako zbrali 2,10 milijona dinarjev.

M. L.

Gostinstvo naj podpira domače vinogradništvo!

Za sedanje razmere so krivi tudi vinogradniki, ki premalo skrbijo za kakovost vina

Velikokrat je bila že izrečena trditev, da naši gostinci ne točijo pristnih domačih vin, temveč raje vozijo vino od drugod. Domači vinogradniki upravičeno tarnajo, da svojega vina ne morejo prodati in zato tudi težko plačujejo svoje družbene obveznosti.

Da bi poskušali najti izhod, so se pred kratkim zbrali v Sevnici zasebni in družbeni gostinci ter obravnavali težave pri nakupu vina v domačih goratih. Resnica je namreč, da domači vinogradniki običajno ponudijo v prodajo le manjše količine vina, ki pogosto ni primerne kakovosti.

Na sestanku so sklenili, naj bi prodajalec in kupec skupaj vzela vzorec vina in

ga poslala v preiskavo, tako da bi takoj videli, kakšna je kakovost. Doslej smo namreč ponavadi krivili gostince, vendar so pogosto krivi tudi vinogradniki, ker se ne potrudijo dovolj, da bi bila pičča zdrava, naravna in primerna za prodajo v gostiščih.

Gostinci so se tudi dogovorili, da bodo letos izboljšali usluge ter popestrili ponudbo pijač in jedil. Letos bodo vse gostilne, kjer ne pripravljajo tudi toplih jedil, preimenovali v bifeje, kar je v skladu z veljavnimi predpisi. Gostinci bodo morali skrbno voditi knjige, ki so potrebne. Na sestanku so menili, da je zelo koristno pogostje sklicevati podobne sestanke, kjer se dogovarjajo o skupnih zadevah.

Brez neuresničljivih predvolilnih obljub!

Izjava Franca Molana, kandidata za predsednika občinske skupščine Sevnica tudi v prihodnje

Predsednik občinske skupščine Franc Molan je v sredo izčrpno govoril o prihodnjih nalogah skupščine ter razložil nekatere svoje poglede na javne zadeve. Iz njegove razprave objavljamo nekatere misli.

Po razvitosti je sevniška občina nekako na 40. mestu med 60 občinami v Sloveniji; torej je manj razvita. Poglavitna naloga ostane še naprej skrb za razvoj materialne osnove, hkrati pa je potrebno pospešeno razvijati družbene službe.

Ko je govoril o financiranju družbenih služb, je opozoril, da občinski proračun ne more biti poglavitni nosilec financiranja, saj je občina po višini povprečnega osebnega dohodka na 8. mestu v Sloveniji. To je treba upoštevati pri urejanju otroškega in zdravstvenega varstva, ki ne trpi odlašanja, podobno pa velja tudi za financiranje telesne kulture in nekaterih drugih dejavnosti.

Glede kmetijstva je dejal, da povprečna 2,4 ha velika kmetija, (kolikršne so v občini) ne more zagotoviti dostojnega življenja kmetovalcev, zato je nujno potrebno sprejeti take predpise, ki bodo določili zemljo onemogočali, pospeševali pa večanje kmetij in spodbujali modernizacijo. Odvečni delovni sili je treba zagotoviti zaposlitev zunaj kmetijstva.

V bližnji prihodnosti je

nujno urediti položaj obratov s sedeži zunaj občine, sodelovati s sosednjimi območji, obrtno dejavnost, ki zaostaja, pa vezati na domača podjetja. Kot predsednik skupščine si želi predvsem voditi skupščino sposobnih, razgledanih ljudi, ki so voljni sodelovati in sprejemajo odgovornost za svoje odločitve. Dodal je tudi, da odklanja obljubljanje kot metodo za pridobivanje volivcev.

Krmelj: pomisleki k uvedbi samoprispevka

Petkove kandidacijske konference v Krmelju se je udeležilo čez 80 ljudi. Predlog kandidatov za poslance je obravnaval podpredsednik ObS Jože Knez. Predlagani kandidat za republiko gospodarski zbor Vlado Senčar je odklonil kandidacijo, volivci pa so imeli pomisleke glede kandidature Boga Gorjana. Za kulturno-prosvetni zbor republiške skupščine je bila predlagana tudi Milka Senčar, za odbornike občinske skupščine pa Milan Levstek, inž. Drago Papež in Fanika Blas. Glede uvedbe samoprispevka za izgradnjo zdravstvenega doma v Sevnici so imeli v Krmelju resne pomisleke, češ da so v dosedanjih akcijah že veliko prispevali za krajevne potrebe.

B. D.

Boštanj: novi predsednik — Lojze Lisec

V osnovni šoli v Boštanju je bil 9. februarja občni zbor krajevnih organizacij Rdečega križa. Iz nadrobne poročila dosedanjega predsednika, tajnika in blagajnika je bilo med drugim razvidno, da ima organizacija že 300 članov in je druga najmočnejša v občini. Udeleženci so poslušali poročilo podmladka RK, ki mladino pravilno usmerja k zdravstveni vzgoji. Na občnem zboru so izvolili v glavnem stari odbor, za novega predsednika pa izbrali brata dosedanjega predsednika Lojzeta Lisca. Hkrati je bila v osnovni šoli kandidacijska konferenca SZDL.

Volilni program je vodilo za delo

Odborniki so zavrnilo poročilo Stanovanjskega podjetja - Večje stanovanjske zgradbe naj imajo hišnike - Najprej naj povedo svoje hišni sveti in sveti vlagatelj - Potrebni je še precej stanovanj

Na seji občinske konference SZDL 7. februarja, ki so se je udeležili tudi člani občinskih vodstev drugih družbeno-političnih organizacij, so obravnavali osnutek volilnega programa, katerega bodo te dni obravnavali še na krajevnih kandidacijskih konferencah v vseh večjih krajih občine. V razpravi so sodelovali Roman Ogrin, Jože Jerič, Franci Kolar, Slavko Nemanič, Nace Dežman, Franc Jevnikar, Slavko Kržan, Ciril Pevec, Pavle Miklič, Marjan Jenko, Ciril Pungartnik, Ivan Gole in drugi ter predlagali več dopolnil.

Osnutek volilnega programa je sestavljen po posameznih dejavnostih.

Glede razvoja industrije je v njem zapisano, da se je treba v naslednjem mandatu obdobju z vsemi močmi prizadevati za utrditev podjetij. Posebej je poudarjen razvoj prehranske industrije, pri tem pa je mišljena gradnja tovarne za predelavo krompirja, ki bi bila velikega pomena tudi za napredek poljedelstva.

V programu je predvideno,

naj bi zaposlenost naraščala vsaj za 2 do 3 odst. na leto. Kaj je zapisano o kmetijstvu, smo poročali že v prejšnji številki lista. Zelo pomembna naloga je zagotoviti prodajo tržnih presežkov kmetijskih pridelkov ter usmerjati kmetije v specializirano pridelovanje.

V prihodnje je potrebno zmanjševati razlike v osebnih porabi v primerjavi s slovenskim povprečjem, kar z drugimi besedami pomeni: zmanjševati razlike v zaslužkih.

V delu, ki obravnava šolstvo, je rečeno, da se bo Socialistična zveza zavzemala za uresničitev šolskega programa, na katerega so prebivalci občine pristali z ljudskim glasovanjem 15. decembra lani.

Socialistična zveza bo podpirala tudi prizadevanja za ureditev otroškega varstva v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni, katere program so sprejeli na seji skupščine te

meljne izobraževalne skupnosti predzadnjega januarja.

Da bi pospešili razvoj turizma, je potrebno vsa večja naselja načrtno urejati. V programu je predvidena tudi modernizacija ceste od Slovenske vasi do Mokronoga. V naslednjih letih naj bi dokončno regulirali Mirno ter začeli urejati strugo Temenice. Veliko akcij je predvidenih v okviru krajevnih skupnosti, zato je skrb za njihov razvoj ena najbolj pomembnih nalog nove občinske skupščine.

Velika Loka: lani motorko in sireno

Gasilsko društvo Velika Loka je imelo prejšnje nedelje svoj 72. občni zbor. Lansko delo so ocenili kot uspešno, saj so med drugim obnovili motorno črpalko in kupili električno sireno, ki je splošnega pomena. Za leto 1969 imajo v načrtu vsako prvo nedeljo v mesecu gasilske vaje, skušali bodo pritegniti več mladine v gasilske vrste, udeležili pa se bodo tudi proslave stoletnice gasilstva na Slovenskem, ki bo v Metliki.

Sejem še želijo

Ze pred letom dni smo pisali o želji kmetovalcev, da bi v Veliki Loki obnovili nekdanje živinske sejme. O tem so govorili tudi na seji občinske skupščine, vendar sejem ni bil vpeljan. Ker je na območju Velike Loke živinoreja precej razvita, bi o predlogu kazalo dobro razmisliti.

SE BO OBČINA ODPOVEDALA URBANIZACIJI?

Popuščanje pod pritiskom

Sproščanje gradnje ima le navidezne prednosti - Bolje povečati možnosti za gradnjo v centrih

V občini so oživele zahteve, naj bi sprostili zasebno gradnjo. Zakaj so se pojavile te težnje in kakšne posledice imajo za razvoj občine, ki si po novem lahko sama kroji tudi urbanistično politiko?

Lansko pomlad je občinska skupščina sprejela odlok o urbanističnem redu, ki določa, kdo sme graditi zunaj občinskih središč. To so kmetovalci, obrtniki in tisti ljudje, ki imajo stalno zaposlitev v kraju, kjer želijo graditi.

Za lani ugotavljajo precejšen zastoj v gradnji. Krivi so zazidani načrti in razmeroma draga gradnja v občinskih središčih zaradi dražje zemlje in urejanja komunalnih naprav. Pojavile so se tudi črne gradnje, proti katerim so neučinkoviti predpisi in inspekcija, kot kaže, brez prave moči.

Iz vsega tega se je rodil pritisk, naj bi gradnje

Deseti brat iz Velike Loke. (Foto: Legan)

PRI AMATERJIH V VELIKI LOKI

V nedeljo „Deseti brat“

Ludvik Bizjak je z igralci KUD Velika Loka letos pripravil predstavo »Desetega brata«

V nedeljo, 16. februarja, bo spet oživel oder v združenem domu v Veliki Loki. Igralci amaterji iz Loke in bližnjih vasi, ki jih združuje kulturno-umetniško društvo, bodo tokrat zaigrali »Desetega brata«, igrjo, ki jo je po priljubljenem romanu Josipa Jurčiča priredil Fran Govekar.

Ludvik Bizjak, kmetovalec z Mrzle luže, je kot režiser jeseni zbral igralce in dosedanjim stvaritvam pridružil še eno ljudsko igrjo. Ko smo ga prejšnji teden obiskali, da bi zvedeli kaj več, je bil v mislih z vso vsmo pri igri.

»Vse je odvisno od sprejema pri gledalcih. Prepričan sem, da bo pri prvi predstavi v Loki dvorana polna,« je dejal.

Igro so začeli pripravljati že septembra, vendar so morali začasno prenehati. Zadnje tedne so se dobivali po trikrat na teden. Med igralci so ljudje različnih poklicev in iz različnih krajev, ki jim je skupno veselje do igranja. Nekateri glavne vloge: Jože Kravcar iz Skovca bo Deseti brat, Miran Starič z Mrzle luže bo igral Krjavljia, Jože Klemenčič iz Loke Kvasa, Slavka Vencelj bo Manica, Ludvik Bizjak pa Dolef.

Ce bo prva predstava dobro uspešla, bodo z igro gostovali še v drugih krajih.

Mirna: radi bi sekali

Na krajevni urad na Mirno je prišlo že več lastnikov gozdov vprašati, kaj je z odkazili za sečnjo lesa. Zdaj, ko je čas primeren, bi radi spravljali les in drva, vendar ni od nikoder logarjev, ki bi les odkazali. Gozdovi na tem območju spadajo v Gozdno gospodarstvo Brežice. Pravijo tudi, da tovrstnih težav v sosednjem GG Novo mesto ni.

TREBANJSKE IVERI

■ NACRTI ZA TRGOVINO. V volilnem programu, ki ga bodo te dni obravnavali po vseh večjih krajih v občini, je med drugim tudi predvideno, kako naj bi se v prihodnje razvijala trgovina. V Trebnjem naj bi zrasla blagovnica in nekatere specializirane trgovine za čevlje, usnjeno galanterijo ter električni material. Za blagovnico bi bil primeren prostor nasproti stare osnovne šole.

■ PUSTOVANJE SE JE ZE ZACELO. Ze minulo nedeljo je gostilna »Opava« priredila pustovanje. Pustovanja pripravljajo tudi v nekaterih drugih gostiških v občini. Škoda, da so zadnja leta opustili pustne sprejede, v katerih so se sosednji Mirenčani nekdanje znane ponorečevati iz Trebanjcev.

■ ZDAJ ZE TESNEJE. Prejšnji teden so košarkarji TVD Partizan Trebnje igrali povratno tekmo s košarkarji Sevnice in izgubili z rezultatom 68:79. Prvo srečanje v Sevnici so namreč izgubili precej bolj, obakrat pa je bilo zastopstvo Trebnja delno oslabljeno.

■ OD KOD SILINGI? Na občni hrani 130 silingov, ki so jih pred kratkim našli na cesti pred Rusovim frizerskim lokalom. Če se za določeno predmet ali denar v določenem času nihče ne javi, preidejo v družbeno last.

Udeležite se kandidacijskih konferenc

V prihodnjih dneh bodo imele krajevne organizacije SZDL v trebanjski občini letne konference, ki bodo hkrati tudi kandidacijske konference in zbori volivcev. Na njih bodo izbrali kandidate za odbornike ter obravnavali še nekatere druge pomembne zadeve, med njimi predlog odluka o prispevkih in davkih občanov. Konference bodo v naslednjih krajih:

Danes, 13. februarja: v Veliki Loki, v Dol. Nemški vasi, na Mirni in v Slovenski vasi, povsod ob 18. uri.

V petek, 14. februarja: v Trebnjem, na Catežu in v Mokronogu, povsod ob 18. uri.

V soboto, 15. februarja: v Sentoilovrencu, Knežji vasi, na Račjem selu, v Stefanu in v Bristri, povsod ob 18. uri.

V nedeljo, 16. februarja: na Selih Šumberku, v Dobrniču, Sentrupertu in na Trebelnem, povsod ob 7. uri.

Pridite in sodelujte!

Stane Sever in Boris Kralj v Trebnjem

Na petkovi proslavi slovenskega kulturnega praznika, posvečenega spominu dr. Franceta Prešerna, sta razen mokronoškega pevskega zbora in ansambla ter mirenškega šolskega pevskega zbora nastopila tudi igralca Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane Stane Sever in Boris Kralj. Z recitacijami sta navdušila poslušalce, ki pa žal niso povsem napolnili dvorane, za kar je verjetno krivo pomanjkljivo obveščanje. O pomenu praznika je govoril Janez Gartner.

Ponudbe pod ...

Mali oglasi, pri katerih ni dodan naslov niti ni naslova stranka pustila v upravi lista, imajo običajno pripombo PONUDBE NA UPRAVO LISTA POD ... (Tu je navedeno poljubno geslo). To je primer, ko stranka neče izdati svojega naslova, kar želi zbrati čimveč takih ljudi, ki se zanimajo za njen oglas, in se šele potem samostojno in nemoteno odločijo, čigava ponudba je najugodnejša.

Tisti, ki se za tak oglas zanima, mora napisati svoj naslov in koliko je pripravljen dati za stvar, ki je z oglasom na razpolago, ter kuverto s takoj končno osebno oddati ali poslati po pošti upravi DOLENJSKEGA LISTA. Na kuverto naj napiše geslo, pod katerim je bil oglas objavljen, mi pa bomo njegovo ponudbo neodprto poslali tistemu, ki je oglas objavil.

UPRAVA LISTA

Novi naročniki DOLENJSKEGA LISTA

Pogovor z zdravnikom

Pljučnica

Cas, ko se zima počasi poslavlja in ko se z nekoliko daljšimi dnevi in močnejšim soncem plaho približuje pomlad, je čas pljučnic. Seveda, za pljučnico lahko zbolimo kadarkoli, vendar je v tem času ta bolezen bolj pogostna.

Bolezen se začne ponavadi z visoko vročino nad 39°C brez mrzlice. Njen začetek ni vedno enak. Včasih se začne nenadno, včasih pa se priplazi počasi. Bolnik najprej suho in naporno kašlja in težko diha, čez kak dan pa začne pljuvati gnoj, sluzav in večkrat tudi krvavkast izpljune. Dihanje postane še težje, bolnik diha z vsem prsnim mišičjem, tudi z nosnimi krili. Največkrat v obraz pomodri. Počasi začne zaradi zdravljenja vročina padati na normalno temperaturo, pri nekaterih bolnikih pa se drži še precej dni na 37°C, včasih celo cele tedne. Pri zelo slabotnih in pri starih bolnikih traja taka, nekoliko zvišana vročina lahko tudi mesece.

Pljučnico povzročajo kužne klice, ki vdoro v pljuča. Teh kužnih klic je kar precej. Zelo so različne po obliki in po sestavi. Praktično lahko povzroče pljučnico vse tiste klice, ki vnamejo dihalo, med temi seveda tudi povzročitelji gripe. Prav gripa, ki ni pljučnica, se lahko sprevrže v pljučnico na primer, če kdo misli, da jo bo stoje prebolel, če se še dodatno prehladi ali pa če gripo prežanja z alkoholnimi pijačami, od vina do žganja. Posebno so podvrženi pljučnici pri gripi slabotni ljudje, stari ljudje in otroci. Pri starih ljudeh se pljučnica rada razvije tudi, če morajo dolgo ležati v postelji zaradi zloma ali kakšne druge bolezni. Stari ljudje imajo namreč že tako slabši krvni obtok kot mlajši. Zdravnik pljučnico hitro ugotovi s slušalkami, pa tudi po drugih znakih. Tudi na rentgenu jo navadno zelo lepo vidimo. Pljučnice, ki jih povzročajo virusi, lahko dokažemo včasih le z rentgenom, ker nekateri med njimi potekajo brez vseh drugih jasnih znakov, celo brez kašlja in vročine.

Bolnik, ki zbolí za pljučnico, spada brez dvoma v posteljo ali pa vsaj v zelo toplo sobo, seveda mora biti tedaj toplo oblečen. Zdravila, ki mu jih predpiše zdravnik, mora jemati točno po navodilih in redno, sicer ne bo dobro. Dovoljene so le vroče pijače, od čajev do sadnih sokov in kompotnih vod. Če si bolnik še tako želi mrzle vode ali kakšne druge mrzle pijače, mu je ne dajmo, ker bo sicer njegovo stanje močno slabše, lahko tudi za življenje nevarno. Pravi strup pri pljučnici je alkohol, to je že marsikoga spravilo ob življenje.

Še pred leti je bila pljučnica sama, po sebi smrtno obolenje. Danes je ta bolezen še vedno resna, vendar ozdravljiva brez hujših posledic, če se bolnik drži zdravniških navodil. Včasih ozdravi bolnik zelo hitro in nima pozneje najmanjših težav. Bolezen je odvisna od obrambnih moči organizma, od zdravega srca in ožilja. Najbolj je nevarna starim ljudem, ki imajo že iztrošeno srce in ožilje, ter otrokom, ki še nimajo dovolj razvitega in utrjenega srca in ožilja.

Prav v tem času je dobro, če se zavedamo, da je vsak prehlad lahko nevaren, posebno če mislimo, da smo že tako odporni, zdravi in da se nam ne more nič zgoditi. Steje prebolena gripa, stanje na prepihu, potem ko smo se spotili, če smo premalo oblečeni na mopedu, shajeni na prostem po prijetnem plesu in podobno, vse to je najboljše prilika, da zbolimo za pljučnico.

Bolje je, da malo pazimo nase, kajti zdravje ima nedvomno svojo vrednost!

Dr. BOŽO OBLAK

ADLESICI: Jože Veselič, Gošenjci 6; Niko Novak, Mala sela 2; Stefan Primo, Fučkovci 3; Franc Tudič, Pribinci; Niko Veselič, Vrhovci 4; Angela Novak, Mala sela 4.

ARTICE: Franc Jarb, Dečno selo 44.

BOSTANJ: Ivan Zagoršek, Dol. Bostanj 8; Jožeta Klanšek, Veter. nik 31.

BRESTANICA: Anton Baumkircher, elektrarna;

BREZICE: Godno gospodarstvo Brezice, obrat za transport in mehanizacijo; Franc Setine, Sentenart 102; Lazar Mijaković, Sentenart 59; Marija Zupančič, Gor. Lenart 58; Tonček Zorko, Gor. Lenart 30; Franc Vovčič, Brezina 34; Franc Vojgrin, Brezina 52; Milena Novoselc, Sentenart 104; Polde Kranjc, Sentenart 52; Karolina Rožman, Sentenart 67; Franc Krošelj, Gor. Lenart 10; Metod Regali, železniška postaja; Jože Starčević, Brezina 11; Marjan Komar, Cerina 20; Anton Potokar, Cerina 13 a; Anton Pantar, Cerina 13 b; Terezija Silivnik, Cesta prvih borcov 13; Ivanka Tintar, Gregoričeva 16; Albert Lorber, 21. maja 27; Jože Savrič, Buko. sek 15.

CRNOMELJ: Anica Zalec, Belokranjskega odreda 11; Slavka Krulj, »Bela; Marija Kramarič, Partizanska pot 2; Ljubica Bunjevica, »BEGRADE; Tihomir Tomc, Heroja Stariše 17; Janez Zelko, Loka, n. h.; Milka Stuel, Kolodvorska 13; Janko Vančič, »BELTA; Zora Stipanovič, Ul. Lojzeta Fabjana 2; Boris Sikoni, Loka 59; Alojz Vidmar, Ul. 21. oktobra 13; Jože Šušter, Rožič vrh 9; Jože Lovrin, Lokve 15; Ivanka Adlešič, Partizanska pot 3; Erih Kač, Loka 41; Anica Čurk, Loka 58; Božo Grdešič, »BELTA; Ivanka Zugelj, »TETOL vrh 8; Bogomir Hudak, »PETROL vrh 8.

DOBOVA: Marija Antolovič, Mi. halovec 13;

DRAGATUŠ: Malka Bahor, Dragovanja vas 7; Anton Gasperič, Sela 12; Nada Radovič, Obrh 6; Valerija Kump, Obrh 8; Eliška Bahor, Dragovanja vas 10; Ema Držaj, Dragatuš 33; Francka Bahor, Dragatuš 2; Adolf Tkaleč, Belci vrh 1 a.

DVOR: Franc Iskra, Ajdovec.

GRADAC: Anica Zugelj, Dol. Dobravice 1; Albina Kambič, Griblje 19; Matija Filak, Griblje 11; Ivan Čiglj, Griblje 68.

HINJE: Helena Vidmar, Ratje 32; Anton Pečjak, Prevole 22; Anton Gregorič, Ratje 34.

JESENICE NA DOL: Anton Novoselič, Ribnica 28; Slavko Bosilj, Jesenice na Dol.

KOČEVJE: Feliks Smigoc, Roška 26; Stefan Belčič, Zeljne 10; Drago Vidoni, Podgorška 36; Sali Cerimovič, Rudnik 23; Silva Vesel, Rožna ul. 5; Alojz Campa, Kidričev trg-blok; Matija Kobola, Salka vas 93; Jože Boidan, Can. karjeva 7; Boris Bolovski, Mahovnik 24; Milan Kondič, Mahovnik 24.

KOČEVSKA REKA: Iva Indihar, Koč. Reka 19; Frida Gabrič, Koč. Reka 1; Rudi Miklaudič, Koč. Reka 12; Kati Skok, Banovec 7; Jože Bruner, Banovec 8; Julka Žurga, Koč. Reka 9.

KOPRIVNICA: Pepca Brinovčar, Veliki Dol 7; Klarica Kunst, Voj. sko 5; Olga Omerzel, Mrčna sela 25; Hermina Ojsteršek, Vojško 13 b; Ivan Božičnik, Veliki Kamen 30; Alojz Grmšek, Križe 23; Franc Umek, Križe 26; Rudi Novak, Križe 11.

KOSTANJEVICA NA KRKI: Fani Unetič, Sajevec 4; Anton Juršič, Kambičev trg 1; Anica Požun, Restavracija, Kostanjevica na Krki.

KRSKO: Franc Jančevič, Trška gora 20; Martin Hudina, Kostanjek 26; Franc Omerzu, Sremska 16; Ana Grmovšek, Zdolška 10; Jože Skinder, Na resi 1; Alojz Zarn, Vrhulje 4.

KRSKA VAS: Ivan Zokali, Krška vas 95; Karel Grdeno, Vel. Malence 1/a.

LESKOVAC: Branko Turšič, Brezje 15; Jože Zarn, Nemška vas 4.

METLIKA: Anica Sašek, Partizanski trg 4; Anica Jankovič, »BETI; Anica Jordan, Breg revolucije 90; Martina Okorn, Cesta bratstva in enotnosti 61; Peter Dolki, traktorist, Metlika; Branka Laruhin, Partizanski trg 6; Ivanka Bajuk, trgovina, Radovica; Tone Dragovan, Cesta bratstva in enotnosti 17; Pavle Iveč, Breg revolucije 19; Ljubica Rešek, Breg revolucije BB; Marija Krizan, Cankarjeva cesta; Marija Jankovič, »BETI; Marija Hudorovac, Križevska vas; Vekoslav Dobar, Cesta bratstva in enotnosti 104/a; Lojzka Trstnjak, Cesta bratstva in enotnosti; Marija Sudac, Breg revolucije BB; Katka Sečen, Cesta bratstva in enotnosti 104.

MIRNA PEC: Milka Ivkovič, Biška vas 8; Albin Jarc, Dol. Globodol 16.

MOKRONOG: Marjan Bonča, Mokronog; Janez Maklič, Roje 1; Marta Janc, Statenberg 5; Vida Metelko, Gor. Lakenc 13.

NOVO MESTO: Ana Sporar, Kom. Staneta 30; Drago Badovinac, Veliki Cerovec 1; Ana Vidic, Smihel; Ana Lipovec, Smihel 63; Marija Grčar, Ločna 27; Anton Kobe, Mala Bučna vas, n. h.; Marjeta Hlede, Kristanova 12; Malđi Lukšič, Gotna vas, n. h.

NOVA SELA: Alojz Obravnič, Branki; Andrej Černe, Ajbelj.

ORTNEK: Franc Ogrinc, Zlati rep.

PISECE: Jurij Travnikar, Pavlova vas 61.

RAKA: Justina Jelašič, Zlioke 6; Tilka Kern, Celina 4.

RIBNICA NA DOL: Ivo Jurčič, Zapotok 1; Ludvik Kralj, Breže 30; Janez Silc, Sajevec 23; Danica Kožar, Sušje 30.

SEMIČ: Mojca Vidmar, Semič 48 c; Zvonka Gimpelj, Kot 27; Stane Ausc, Vavpca vas 14; Danijela Strucelj, Semič 48; Toni Poč, Vrtca 11; Francka Jakša, osnovna šola; Cvetka Klemenčič, Semič 38; Milka Movern, Semič 48 c; Jožica Čedelj, Gaber 7; Alojz Henigsmann, Gaber 12; Štefka Lemič, Semič 48 c; Matja Jakše, Vavpca vas, 13; Franciška Starša, Osojnik 8; Zlatka Pirš, Semič 18/a; Danica Bakovec, Vavpca vas 21.

SENOVO: Pavel Petan, Senovo 168; Fanika Uršič, Senovo 4; Rudi Zemljak, Dovško 95.

SEVNICA: Veronika Kajič, Kolodvorska 21; Rudi Milarič, Kolodvorska 3; Anton Imperi, Glavni trg 26/a; Milan Sladič, Klavniška ulica, n. h.; Marica Gabrič, Glavni trg 22; Anica Bljak, LISCA, Sevnica; Marinka Kmetič, LISCA, Sevnica; Jože Obrez, Kolodvorska 3; Jožef Popelar, Metni vrh 27.

STARA CERKEV: Rajko Kavšek, Breg, n. h.; Marija Gubič, Stara cerkev 31.

STARI TRG OB KOLPI: Julijana Standohar, Predgrad 25; Borislav Mutič, Nemška Loka 11.

STOPICE: Ivan Udovč, Dolž 15.

STRUGE NA DOL: Jože Meglen, Potiskovec 5.

SUHOR: Dušan Dizdarevič, Rav. nace 5; Martin Nemanic, Bereča vps 8.

SENTJANZ: Franc Gorenc, Pokal, 25; Franc Rozman, Svinjsko 19; Jurij Zvonar, Leskovec 1.

SENTJERNEJ: Neža Rangus, Sentjernej 97; Franc Luzar, Osrehovica 24; Franc Conta, Cerovi log 36; Karel Franko, Gor. Vrhpolje 62; Franc Potočar, Loka 8; Tine Rangus, Gor. Gradisce 1; Pepca Kos, Gor. Vrhpolje 61; Anton Erjavac, Gor. Stara vas 22; Franc Martinčič, Smalčja vas 16; Marija Bambič, Sentjernej 127.

SKOCJAN: Janez Novak, Se. gonja 18.

SMARJETA: Jože Bregant, Zanolivce 32; Rezka Udovč, Zbure 29.

TREBNJE: Rudolf Urjnar, Hu. deje 24; Marija Seple, Hudeje 5; Anton Maren, Dol. Dobrava 13; Ana Jerič, Stari trg 22; Martin Brinjevec, Zavrh 12.

VINICA: Fanika Zagar, Vinica 24; Ruža Malič, Vinica 49; Anica Tomec, Drenovec 16; Ivan Ostreljč, Vinica 3; Anica Malešič, Hrast 1; Edvard Hudorovac, Drev. vec 4; Anton Spehar, Dol. njiva; Mihelčič Sonja, osnovna šola Sinji vrh.

ZUZEMBERK: Alojz Pink, Sela - Šumberk 21.

RAZNE POSTE: Nada Lesar, Rožičeva 9, Ljubljana; Sociali.

stična zveza delovnega ljudstva Slovenije, republiška konferenca, izvršni odbor, Ljubljana: Mestni arhiv, zgodovinski arhiv mesta Ljubljane, Mestni trg 27, Ljubljana; Ana Vrančar, Krčevinska 163, Maribor; Franc Penič, Zagaj, Bistrica ob Sotli; Franc Klančar, Sp. Konjšče 16, Apače; Marija Šujica, Bratov Stražišerjev 10, Jesenice na Gor.; Helena Bončina, Ul. V. prekomorske brigade 15, Celje; nica SRS, Ljubljana; Marija Selic Rado Dvorsak, Gospodarska zbor. Kidričeva 2, Kranj; Mladen Radolčič, Znidaričeva 4, Maribor; Ladislav Ulčnik, Trebče 85, Bistrica ob Sotli; Ernest Šarlah, Gorjane 7, Podsedel Marija Perc, Sp. Zdobrova 42, Ljubljana-Polje; Lojzka Umek, Blatna Bresovica 13, Vrhnika; Franc Levstec, Kapeljski vrh 55, Radenci.

VOJNE POSTE: Jože Krizan, Capljina; Jože Selak, Sabač; Franc Knez, Bjeleovar.

INOZEMSTVO: Jože Germovšek, Utingen, Nemčija; Mija Klobučar, Düsseldorf, Nemčija; Lojze Bahor, Ofterdingen, Nemčija; Anton Možina, Ofterdingen, Nemčija; Darinka Bregar, Düsseldorf, Nemčija; Anton Berc, Weissbach, Wirtz, Nemčija; Janez Selan, Adelaidi, Avstralija; Branko Grabner, Newtown, Avstralija; Fanika Lisec, Rapperswil, Švica; Joseph Stimec, Set Marne, Francija.

Še s trebuhom za kruhom

Ribničani so bili že zdavnaj znani, da radi potujejo po tujih deželah. Potovali so s krošnjo. Po vojni so se stvari spremenile: krošnja je šla v pozabo, le redki jo še oprtajo. Pred kakimi osmimi leti so začeli trumoma odhajati na delo v Zahodno Nemčijo. Po nekaj letih se je odhajanje v tujino umirilo. Lani je odšlo v tujino 120 občanov. Med njimi je bilo največ kmetov in nekvalificiranih delavcev. Sicer pa je za številne mlade ljudi delo v tujini edina izbira, ker doma ne dobe zaposlitve. Tudi v prihodnjih letih bodo našli ljudje odhajali v tujino, ker ni možnosti, da bi doma našli zaposlitev. Ljudje, ki so odšli v tujino, so odvečno delovno silo.

Odlikovanja za sindikalne delavce

Ob 50-letnici Zveze sindikatov Jugoslavije se bodo v Krškem spomnili zaslužnih predvojnih sindikalnih delavcev in sindikalnih funkcionarjev iz kasnejših let. Predsedstvo ObSS bo sporočilo perdloge občinski komisiji za odlikovanja. Ta bo izbrala najprizadevnejše izmed njih in sporočila imena republiški Zvezni sindikatov.

DESET NOVIH KNJIŽNIH NAGRAD

Med nove naročnike smo z žrebanjem razdelili v torek opoldne 10 knjižnih daril. Danes jih bodo dobili po pošti:

Marija Mešiček, Volčje 3, Sromlje; Marija Simonšek, Vojško 27, Koprivnica pri Brestanici; Terezija Plazar, Hrušice 16, Sentjanž na Dol.; Rade Stipanovič, Marindol 8a, Adlešiči; Toni Brodarič, Rosalnice 8, Metlika; Jože Judež, Vel. Orehek 30, Stopiče; Ivanka Primžar, Ribnica 231 na Dol.; Branko Poje, Mlaka 16a, Stara cerkev; Genovefa Korbar, Zagorica 5, Mirna na Dol. in Anton Zagorc, Sentjernej 41 na Dol.

6

v pripravljeno kadunjo z mrzlo vodo. Zvezno cev je napeljala v drugo retorto.

»Kaj je šel rekel? Kristalila!

Pograbila je z mize možnar, dala vanj temne kristale, jih zdrobila, stresla prah v prvo retorto in jo zopet zamašila.

»Če raznese retorto!

Pozorno, a brez strahu so zrle velike črne oči na posodo, kjer so se ohlajene pare strjevale ob steklu v srebrno bleščeče kapljice.

Zadovoljno je pokimala.

»Zdaj pa moram ponj. Ali sem še kaj pozabila?»

Ozrla se je po divjem neredu alkimistične kuhinje, se zavrtela skozi vrata in jih skrbno zaprla.

»Nekaj posebnega se je pripetilo, da je pozabil na nevarni poizkus...»

Vitka in gibčna kakor podlasica se je zadrževala po dvorišču in po lesenih stopnicah na hodnik v prvem nadstropju.

»Marija! Marija, poslušaj! Volbank pride.« Volbank je bil najstarejši baronov sin in se je šolal pri jezuitih v Ljubljani.

»Z bogom, gospod oče!«
»Marija! je poskočil Trošt.
Ze je ni bilo.
Andrej Trošt se je sesedel na stol.
Grajzar pa je s temno rdečico na sicer vedno bledem obrazu in z bleščečimi očmi gledal za drzno jahalko.

Na cesti se je pojavil velik, močan človek, ki mu je na širokem jermenu visela harmonika čez ramo: oglar Janez. Skočil je v stran, ko je Marija pridirjala mimo njega. Ozrl se je in dolgo stal na cesti kakor pribit... Ali mu ni, dirjaje mimo, pokazala jezika?

II

»Valvasorjevi alkimistični kuhinji.

Solčni odsevi v vseh mavričnih barvah po loncih, kozicah, trebusastih retortah, po knjigah in belih okostjih, po steklenicah in možnarjih in bakrenih kotlih. Nekoliko prahu povsod in pajčevin tudi.

Iznad širokega ognjišča se je vzdigoval dim v veliko stožčasto kopo. Plapolajoči odsevi so se tresli na mogočni retorti, zvezani s kozico vrh ognja.

Na cknju je sedela Marija Troštova. Odrgrala je zamišljeni pogled od zelenih, s snegom pokritih smrek pred oknom, potegnila z roko prek čela in skočila s podoknice.

»Pa kje je baron? Zakaj ga ni? Ali je pozabil, kaj kuham? Ali ni rekel, da je znes nevarna, ako zamudimo pravi čas? Da eksplozira — moj Bog!«

Skočila je k ognjišču, odrinila trinožno kozico, izdrla retorto iz zvezne cevi, jo zamašila in vtaknila

Volk Engelbert, šestletni Valvasorjev naraščajnik, se je obesil Mariji Troštovi za komolec.

»Jutri,« je pristavil njegov sedemletni bratec Janez Ludovik in se prekopicnil v »kozolcu« Mariji pred noge.

»Da, da. Pustita me! Nimam časa.«

Otresla se je mlajšega, preskočila starejšega, pobrala smešnega možica iz cunj, ga vrgla prek glave nazaj ter zbežala po hodniku na levo do vrat Valvasorjeve delavnice.

V sobi govorjenje.

Na njeno trkanje gospodarjev glas.

V usnjatem naslonjaču z bogato rezljanim naslonilom je ugledala barona Valvasorja. Njegovo široko, mesnato obličje je bilo blede, ostrga guba med obrvmi še globlja nego sicer. Njegove velike rjave oči so jo vprašale prek preobložene pisalne mize.

Izza marmornatega stebra je gledal kos tuje suknje.

»Gospod baron, pozabili so...«

Valvasor je še bolj prebledel. Skočil je in že je bil pri vratih.

»Saj sem ze odstavila!«

»Marija! Zlata si vredna.«

Vrnil se je in prijel dekletce za obe roki.

»Ali veš, da si odvrgla veliko nesrečo?« in izvlekel je svilen ruto zadaj iz dolge zvončaste suknje in si obrisal od strahu potno čelo.

Vem, saj so mi vse razložili,« je mirno priklimala in se ozrla na gospoda, ki se je za stebrom dvignil s stola.

Valvasor je prijel dekletce okrog ramen.

»Moj famulus!« jo je predstavil smešljaje se, »Troštova hčerka.«

»A?!« Gost se je zdrznil in se pristljeno nasmehnil, priklonil.

RAZTEGLJIVA BIOGRAFIJA

Biografija je kot elastika — potegneš jo pa se raztegne. Nekateri biografije, če se dobro raztegnejo, lahko sežejo tja do leta 1941.

Zaradi tega nekateri navadni ljudje nimajo navadne biografije.

Pravijo o njih: »Skromni so, zato se ne čujejo hvaliti! Pa vendar je

Krešimir Metelko:

SANJAČ

Začel sem sanjati strašne sanje. Vsak dan drugačne. Na primer: nekega dne sem sanjal, kako mi moj lastni direktor reže vrat z britvijo »Super-Silvers! Ves srečen sem bil, ko sem se zbudil in spoznal, da so bile to le sanje. Pomislil sem, kako zopno bi bilo, če bi mi rezal vrat s kakšno domačo britvico!

Drugič sem sanjal, kako se je nad posteljo moje žene sklanjala moja tajnica s krvavim nožem v roki. Stisniti je bilo samo tiho šepetanje moje žene, ki je v predsmrtnem boju ponavljala moje ime. (Ubožica, ko bi vedela, kako sem bil razočaran, ko sem se prebudil!)

Potem sem spet sanjal, kako se objemata moj šef in moja žena. V roki je držal revolver in streljal na mojo tajnico. Kajpada sem bil nad vse srečen, ko sem se zbudil in videl, da so bile vse to le sanje.

Toda tistega usodnega dne sem sanjal nekaj še bolj groznega. Medtem ko sem zaspal, mi je žena potolkla glavo z vročim likalnikom. Potem pa se je smejala. Iz omare je prišel moj direktor, tisti, ki mi je nekoč v sanjah z britvijo rezal vrat. Poljubil je mojo ženo. Potem sta me oba skupaj razsekala na kosce, zbasala v koveček in vrgla v Savo.

Laško si mislite, kako razočaran sem bil, ko sem došel, da to niso bile sanje.

prav, da zvemo, kdo so in kaj so bili!»

No, nekoč je živel neki človek s kratko biografijo. Potem je prišla v njegov kraj brigada z rdečo zastavo. Tedaj je bilo že čisto jasno, da bo kmalu vojna končana.

In res je bila. In ko je bila končana, je ta človek začel raztegovati svojo biografijo. Najprej malo, potem pa čedalje bolj. Tamkaj sem bil s tem, je rekel, tamkaj spet sem bil s drugim. In tako lepo naprej. Ampak tisti pa oni in tretji so bili že mrtvi, kaj moreš. Edino on je ostal živ, ampak komaj.

Eni pravijo o njemu: »Beži no, laže!»

Drugi pravijo:

»Počakajte no, ljudje božji, zakaj bi pa lagali?»

In biografija je daljša in daljša.

No, nekega dne se je ta človek spri s svojo biografijo. Videla je, da le preveč pretirava, pa mu je zabrusila:

»Če boš tako nadaljeval, te bom pustila!»

»Brez mene boš nič, še manj kot nič,« ga je opomnila.

»Beži no! To se ti samo zdi!« ji je rekel. »Še malo se ne bojim.«

Biografija se je ob teh njegovih besedah do kraja ujezila, ga pustila in šla.

In kaj se je potem zgodilo? Ali veste? Nič, prav nič. Človek je lepo po starem živel naprej.

Lepo po starem je živel naprej, čeprav mu je biografija ušla. Seveda, saj so njegovo biografijo v njegovem kraju znali že vsi na pamet.

Ljudska modrost

Ce je oče junak, bo sin gotovo vojak.

Bolje je lačnemu zaspati kakor dolžnemu vstati.

Ce je šla krava, naj gre še tele.

BREZ BESED

Lojze Jakopič:

19

AKCIJA "rdeča gos"

»V kateri grupi? Kdo je bil vodja? Na katerem terenu?« — Ujel sem Gregorjevo zadrego in bil priči gotov, da se je varnostnikov v Ljubljani bolj bal, kot pa da bi bil član katere njihove skupine. Ih samo to sem hotel. Gregor je obotavljaje odgovoril:

»Tega tudi v tabošču ne smem povedati. Prisegel sem.«

Naredil sem se, kot da razumem, upoštevam in zaupam. Sklonil sem se čisto k njemu in mu rekel:

»Si pripravljen storiti pomembno nalogo za partizane in zaveznike? Sedajle takoj!»

Spet ga je obšla rdečica. Od nerove so mu drgetale ustnice.

»Kaj hočeš od mene?« In nato nenaden, duhovit preblisk. »Kako naj jaz zaupam tebi?»

Položaj je bil zame več kot resen, pa sem se komaj ubranil nasmeška nad ugotovitvijo, kakšen teleban je bil Gregor. Gregor izdajalec, belogardist nekoč doma in sedaj gestapovski agent v taborišču. Bil sem zadovoljen sam s seboj, da sem tako izbral vloge, kot sem jih. Med Gregorjem in Lazzarom. Italijan Lazzaro je bil še bolj primitiven, toda bolj prizadeven in eksploziven. Za moj načrt bi moral biti njegov značaj nevarnejši od Gregorjevega. To sem sedaj znova preveril. Odgovoril sem Gregorju:

»Zaupaj ali ne zaupaj. Jaz sem tebi zaupal večjo skrivnost kot ti meni. S tem sem svoje življenje izročil v tvoje roke. Torej? Lahko nadaljujem? Sprejmeš ali ne?»

Gregor je takoj brez pomisleka odgovoril prikimal:

»Seveda sprejemem, govori!»

V kratkih obrisih sem mu razložil načrt in pri tem oprežal, kako je vsako besedo, vsak posebej poudarjen zlog v njej učinkoval na Gregorja.

»Pri sebi imam podatke, ki jih moram spraviti iz taborišča. Tako pomembni so kot podatki za kako večjo ofenzivo na fronti. Dva morava biti, ki bi te podatke nesla. Odločil sem se za naju Danes morava pobežniti. Zadnji čas je. Jutri bi bilo že prepozno. Imam naslov v mestu, kamor je treba priti, samo povej, če hočeš sodelovati. Tvegati.«

Gregor je hitro odgovoril:

»Obljubil sem že. Grem. Storim, kar rečeš, takoj zdajle. Hočeš jamstvo?»

Ostal sem miren in mu razložil dalje:

»Ti boš nesei pol poročila, jaz pol. Vsak del je napisan tako, da lahko pomeni celoto za strokovnjake. So navadni beli papirji, kajti poročilo je napisano s tekočino, ki je niti infra rdeči žarki ne odkrijejo. Potreben je poseben ključ za kemikalijo in tega ključa nima človek na naslovu, kamor sva namenjena, ampak nekdo drug, tretji pa ima radijsko oddajno postajo, ki bi poročilo odposlala dalje. Sedaj me dobro poslušaj: dogovorjeno je tako, da prideva s istim poročilom dva na določeno stanovanje. Prvi ali drugi potrdi zanesljivost. En sam je sumljiv, pa četudi je pravi in je drugi po nesreči padel kje v zasedo. Zato morava oba priti na naslov.«

Gregor je postal nestrpen.

»No, in ta je...?»

»Na Gartnerplatzu v trgovski hiši, tretje nadstropje, akademik Hungermann. Ponovi in ne pozabi!»

Gregor je dvakrat, trikrat ponovil naslov. Nadaljeval sem:

»Geslo je: Ubežnik iz Dachaua prosi obleko! Odgovor: Lahko umre nag! si vse razumel?»

Gregor je prikimal.

»Se imaš čas, da rečeš ne.« Ujezil sem ga.

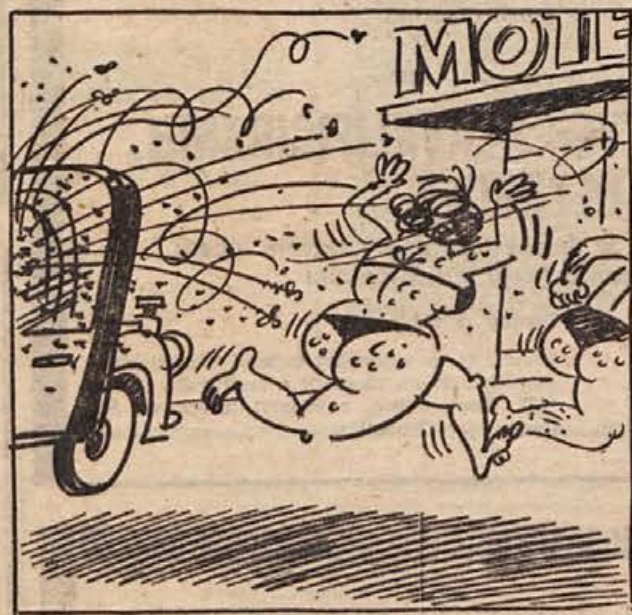
»Če sem rekel, sem rekel. Bolje je umreti v boju, kot zginiti na taboriščnem pogradu.« Naredil je dejansko vtis bojevitiga moža. Zavednega, predanega. Z vsem sem pokazal, da mi je to všeč.

»Potem je v redu.« Pokazal sem z roko proti središču mesta. »Tam neke, smer severo-vzhod, je Gartnerplatz. Te smeri se drži. Čakava se na naslovu štiriindvajset ur. Nič več. Vidi, da če prideš na stanovanje sam ali pa jaz sam, sva zaigrala življenje. V obveščevalni ni šale. Pravila so zakon. Vsak od naju sam je sumljiv. Spravili naju bodo s pota kot garjava psa.«

Gregor je resno prikimal. Segel sem oprežno pod srajco in privlekel na dan v sveženj povezane papirje. Prazne papirje, kajti prvo poročilo, napisano s skrivnostno tekočino, zaradi katere je umrl major Laretto, sem imel sam privezano ob telo. Ni mi ušlo, kako hlastno je Gregor segel po papirjih in kako neurejeno si jih je zataknil za pas. Potem sva govorila še o pomembnih in nepomembnih podrobnostih kot dva najboljša prijatelja in metala razbitine iz tretjega nadstropja na dvorišče, da je prah, ki ga je vzdigoval material, prihajal prav do naju in naju silil h kašljanju. Tedaj je Gregorju nenadoma padla iz rok lopata in zgrmela v globino. To sem ves čas pričakoval.

Delal sem za dva in oprežoval, kam je Gregor odšel. Videl sem ga, kako je dvignil lopato in kako ga je kapo s palico udaril po hrbtu. Presenečen sem ugotovil, da se je Gregor kapotu uprl, kar je bilo za taboriščna pravila nekaj tako nepojmljivega, kot če sin udari očeta. Pritekel je esesovec in v Gregorja naperil šmajserico. Pričakoval sem samo še rafal.

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

14. Uganka je tudi Paradižnikovima kmalu nehala biti uganka. Gospa Klara je nenadoma silovito zatulila! Dobila je ostro želo naravnost v tilnik. Drugo želo je bilo namenjeno Paradižniku in tretje spet Klari... Enakopravno! — Čebele so imele lahko delo. Paradižnikova sta bila gola in okrogla kot velikonočni potici. Pod ostrimi

piki sta naglo »vzhajala«. Če voziš po avto cesti, ne smeš zaviti v kraj. Za nobeno ceno. Naša turista sta se hrabro borila z rojem vse do prvega odcepa. — Odcep je vodil k motelu. Kot bi ju izstrelili z raketne rampe, sta Paradižnikova šinila iz avta. Šinila v motel, skozi vežo po hodniku in naravnost v spalnico. Tu sta se z

odejami pokrila čez glavo. — Avto je ostal odprt pred motelom. Iz njega so se še vedno usipale čebele, pa tudi kakšen čmrli, osa, sršen je bil vmes... Lotili so se gostov ob mizah. Niso ločili domačih od tujih, padlo je po vseh. Vsi so bili dobrodošli! Willkommen! Bienvenu!

Agraria

BREŽICE

Obiščite našo

RIBARNICO,

v kateri vas bodo solidno postregli z raznovrstnimi svežimi morskimi ribami, kakor tudi z živim krapom, šomom ali okusno postrvjo.

RIBARNICA, Brežice, telefon 72-207.

RAZGLAS ROKA

ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA
V SEČNIH SEZONAH

1969/70 IN 1970/71

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice

objavljajo

gozdni obrati Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Planina pri Sevnici, Radeče in Sevnica

rok za pripravo sečnje lesa v sečnih sezonah 1969/70 in 1970/71

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na območju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja do 15. marca 1969

Kraj in čas priprave v navedenem roku bodo gozdni obrati objavili na krajevno običajne načine. Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno prijaviti sečnji za dve leti skupaj 1969/70 in 1970/71.

Vsak gozdni posestnik mora ob pripravi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglase količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in tehničnega lesa in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdni posestnik zaradi večjih popravil stavb v svojem gospodarstvu ali novograđenj večje potrebe po tehničnem lesu, mora obvezno ob priliki priprave sečnje predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene les potrebuje.

V razpisnem roku so priprave sečenj povsem proste plačila.

Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priprave, razen za posebne potrebe v primeru elementarnih neizidov.

Brežice, 25. I. 1969

GOZDNO GOSPODARSTVO
BREŽICE

OBVESTILO

O VPISOVANJU V 1. RAZRED
OSNOVNE ŠOLE ŠMHEL
IN NOVO MESTO

Vpisovanje v 1. razred bo za prihodnje šolsko leto na osnovni šoli »KATJA RUPEN« in na osnovni šoli Šmhel pri Novem mestu

18., 19. in 20. februarja 1969

od 8. do 11. ure v pisarnah tajništva obeh šol.

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1962, pogojno pa tudi tiste, ki so bili rojeni do vključno junija 1963. Hkrati lahko starši pogojno vpišejo otroke tudi v »malo šolo«.

Podrobnejša navodila so objavljena na oglasnih deskah obeh šol v mestu in v Šmhelu.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

4. februarja so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Luzar, delavec s Pristave; Alojz Krnc, član kolektiva INIS Novo mesto; Marija Jaklič in Ana Znidaršič, članici Beti, Mirna peč; Jezdimir Gajič, upokojenec iz Novega mesta; Stojan Majcen, član Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto; Franc Gorjanc, Jože Sere, Jože Macele, Jože Muhlić, Rudi Kmet in Marjan Foršček, člani IMV Novo mesto; Mari in Plantan in Jože Udovč, člani Novoteksa, Novo mesto; Franc Avbar, član Novolesa, Straža; Marko Surin, Marjan Her, člani Gradbenega obrtnega podjetja Novo mesto; Ivan Matovina, Duško Miškovič, Vinko Melinac, Ljubiša Kanderščki, Rajko Popovič, Luka Beblek, Jovan Vranešević, Silvano Fleg, Momčilo Antešević, Andrej Farkaš, in Ivan Tomaš, vojak VP 1394, Novo mesto; Marija Kmet, Ana Forneci, gospodinja iz Mihovca; Janez Cimermančič, Jože Božič in Janez Lukšič, kmetje iz Jurne vasi; Ana Avguštin, gospodinja iz Novega mesta; Alojz Kukar in Matija Klemenčič, kmeta iz Pristave; Martin Gazvoda, kmet iz Mihovca; Jože Prime, kmet iz Koroške vasi; Marija Ambrožič, Albina Gazvoda, in Marija Jenič gospodinja s Podgrada; Stane Pekarek, upokojenec iz Jurne vasi; Tone Lah, član Keramike, Novo mesto; Ciril Kukman, član IMV Novo mesto; Francka Bohte, Valentina Kastelic, Jožefa Kastelic in Marija Bohte, gospodinja iz Vinje vasi; Alojz Kastelic, Jože Staniša in Jože Staniša, kmetje iz Vinje vasi; Drago Staniša, Alojz Cimermančič, delavca iz Vinje vasi; Marija Cimermančič, gospodinja iz Koroške vasi; Alojz Murn, upokojenec s Podgrada; Anton Nemanlić, kmet iz Zalebeja; Marija Horvatić, delavka iz Koroške vasi; Marija Humar, gospodinja iz Koroške vasi; Martin Hrovat, kmet iz Konca; Mirko Pašić član Oestnega podjetja, Novo mesto.

Avto-moto društvo KRŠKO

prodaja

osebni avto
ZASTAVA 750

v voznem in dobrem stanju.

Ogled vozila v društveni garaži vsak dan od 8. do 12. ure.

Licitacija bo 15. 2. 1969 ob 9. uri dopoldne.

Mali oglas,

ki ga objavljate v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prebere ga 100.000 gospodinj, vdov, vov, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! Polzkusitel!

Komisija za razpis prostih delovnih mest pri osnovni šoli

Globoko

razpisuje prosto delovno mesto

KUHARICE

POGOJI:

1. kvalifikacija ali polkvalifikacija v gostinski stroki ali
2. končana osemletna šola s pogojem, da si v najkrajšem času pridobi potrebno kvalifikacijo.

Interesentke naj pošljejo pismene prošnje.

Razpis velja sedem dni po objavi. Nastop službe 1. 3. 1969; 3 mesečni polzkusni rok. Stanovanja ni na razpolago.

vsak četrtek

anena

anena

ZA MLADE
PO SRCU

INDUSTRIJA
MOTORNH VOZIL
NOVO MESTO

Zaradi povečanega obsega poslovanja

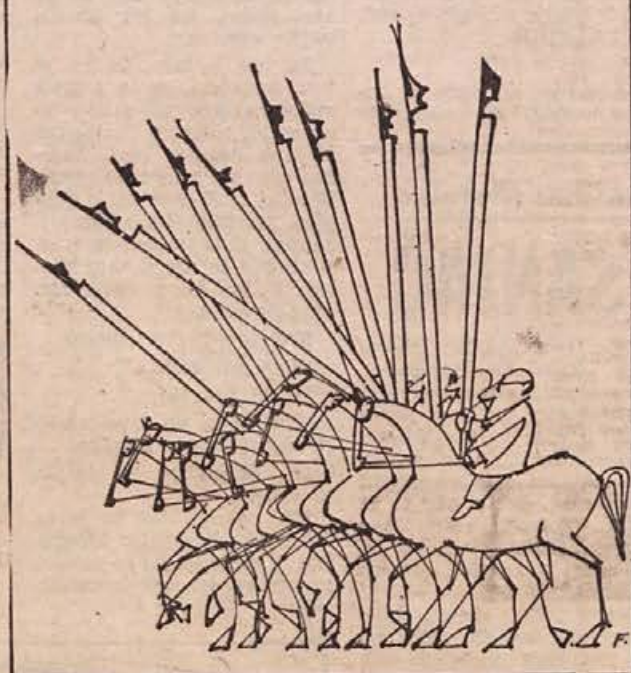
potrebujemo

VEČ NEKVALIFICIRANIH
DELAVCEV

za delo v tovarnah v Novem mestu, na Suhorju in v Črnomlju

Nastop dela takoj!

Kandidate za zaposlitev vabimo v zvezi z nastopom dela na razgovor v kadrovske službe IMV Novo mesto, v vodstvu tovarn na Suhorju in v Črnomlju.

Vsa vaša **peresa**

lahko pošljete v boj s terenom, pa ne boste dosegli takega učinka kot ga doseže en sam

oglas v DOLENJSKEM LISTU

KMETIJSKA
ZADRUGA

»KRKA«

NOVO MESTO

obvešča cenjene potrošnike, da sprejema

naročila za vse vrste gradbenega materiala

v prodajalnah: Novo mesto — Kom. Staneta 34, Bršljin, Mirna peč, Smarjeta, Skocjan, Sentjerne, Brusnice, Stopiče, Ruperč vrh, Uršna sela, Dol. Toplice in Straža.

Opečne izdelke in večje količine drugega naročenega materiala dostavljamo na dom.

Potrošniki, poslužite se najugodnejših cen!

Se priporočamo!

KZ »KRKA«, Novo mesto

Komisija za razpis mesta direktorja obrtnega gradbenega podjetja

»REMONT« — Straža

ponovno razpisuje mesto

DIREKTORJA

Pogoji: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik; visoko kvalificiran zidarski delavec z dvema letoma delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gradbeništvu.

Ponudbe je treba dostaviti v 15 dneh po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah na naslov:

Komisija za razpis mesta direktorja pri obrtnem gradbenem podjetju »REMONT«, Straža, sedež Novo mesto, Ragsvska 11.

KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:

ZNIŽANA CENA ZIMSKIM PLAŠČEM

V prodajalni TEKSTIL v Novem mestu vam nudimo po globoko znižanih cenah ženske zimske plašče. Na zalogi imamo tudi bogato izbiro pletenin tovarne RAŠICA, Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00

PETER, 14. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Vilko Masten: Mur-vov kapar na ribezu in breskvah. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Majhen koncert lahke glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Napotki za turist. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Turistična oddaja. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi. 18.45 Na mednarodnih križpotih. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute s pevko Alen. 20.00 Pinterič. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 15. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (sponovitev). Katera pesmica vam je bolj všeč. 9.25 Čez travnike zelene. 9.50 Naš avto-stop. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: O uporabi in širjenju vrtnih trajnic. 12.40 Pesmi jugoslovanskih narodov iz vaje ansambel in solisti, p. v.

Milana Stanteta. 13.30 Priporočajo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Naš podlistek — Fr. Dürrenmatt: Predor. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 Vsako soboto »Top-pops 11«. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute s pevko Ireno Kohont. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 16. FEBRUARJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Marinc: Dideldudel ima besedo. 9.05 »Srečanje iz studija 14«. 10.05 Se pomnite tovariši France Klopčič: Pred jubilejem (ob 50. letnici KPJ) 10.30 Pesmi borbe in dela. 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.15 Vedri zvočni z veliki orkestri. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.51 Novi ansambli narodno-zabavne glasbe. 14.30 Humoreska tega tedna — Pustne šeme. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Anton Tomaž Linhart: »Zupanova Micka«. 19.00 Lahko noč otroci! 20.00 »V nedeljo zvečera 22.15 Serebnati večer.

PONEDELJEK, 17. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 »Cicibanov sveta« in »Pesmica za najmlajše«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Brane Matičič: Agromelioracije na Holandskem. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestr. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute s ansamblom Bele vrane. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV — Ljubljana. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 18. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja. 9.25 »Morda vam bo všeč«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Franc Dolenc: Nasveti za posvečanje prireje mleka iz izkušnje posestva v Poljčanah. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Jezikovni pogovori. 16.00 Vlak dan za vas. 18.45 Družba in čas — Zdenko Rotar: Socialistična družba in religija. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute s pevko Edo Maccius Piantus: »Miles gloriosus ali bahavi vojščaka 20.55 »Pust, pust krivih ust«.

SREDA, 19. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz glasbenih šol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočvar: Zbirajmo plevel v žitih. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Naš Podlistek — Dobrica Erič: Jelen z zlatimi rogovi. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in opera 22.15 S festivalov jaza.

ČETRTEK, 20. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Iz skladnic resne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočvar: Zbirajmo plevel v žitih. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Minute s ansamblom Bele vrane. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV — Ljubljana. 22.15 Za ljubitelje jazza.

za vsako pogostitev

SPECIALITETE
KRAŠKI PRŠUT
BUDJOLA

PRŠUTARNA LOKEV - KRAS

PRODAJA:

MARKET

NEDELJA, 16. FEBR.

9.00 Kmetijska oddaja v. madžarsini (Beograd).
9.35 Poročila (Zagreb).
9.30 Narodna glasba (Zagreb).
10.00 Kmetijska oddaja (Beograd).
10.45 Propagandna oddaja (Ljubljana).
10.50 Otroška matineja: Primožev dnevnik: Pance sem zdravnik (Ljubljana).
12.20 TV kaspot (Ljubljana).
14.15 Nogometni turnir v Mostarju — prenos (Sarajevo).
16.00 Saga o Forsyth — serijski film (Ljubljana).
16.50 Boks za »Oscarja« — prenos (Beograd).
18.00 Pustovanje na banjski planoti (Ljubljana).
18.20 Moja najljubša plavalnica — ameriški film (Ljubljana).
20.00 TV dnevnik (Beograd).
20.35 G. Mihic: SAMCI — humoreska (Beograd).
21.20 Malo za šalo, malo za res — (Ljubljana).
21.45 Sportni pregled in reportaža s smučarskih tekmovalj v Kranjski gori (JRT).
22.15 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 17. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb).
10.30 Ruščina (Zagreb).
11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli (Zagreb).
16.10 Angleščina (Beograd).
17.45 Tiktak: Trmasta muca (Ljubljana).
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana).
18.25 Propagandna medijra (Ljubljana).
18.30 Priprava hudo poškodovanega ali obolenega za transport — (Ljubljana).
18.50 Zabavna glasba (Beograd).
19.20 Znanost in mi (Ljubljana).
20.00 TV dnevnik (Ljubljana).

Delovna skupnost
OSNOVNE ŠOLE
BIZELJSKO

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA

za slovenski jezik
in srbohrvaščino

Pogoj: PRU ali P.

Rok razpisa je 15 dni.
Prošnje sprejema komisija
za razpise delovnih mest
pri DS na šoli Bizeljsko.

TELEVIZIJSKI SPORED

20.35 Bilo je težko — angleška TV drama (Ljubljana).
21.55 Odlomki iz komičnih oper — (Ljubljana).
22.25 Smučarska FIS tekmovanja v Kranjski gori (Ljubljana).
22.45 Poročila (Ljubljana).

TOREK, 18. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb).
10.30 Angleščina (Zagreb).
11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli (Zagreb).
15.45 Angleščina (Zagreb).
17.45 Risanke (Ljubljana).
18.00 Kurir Greec — lutkovna serija (Ljubljana).
18.20 Po sledih napredka (Ljubljana).
18.40 Novosti iz Studia 14 (Ljubljana).
19.05 Kurentovanje na Ptujskem polju — reportaža (Ljubljana).
20.00 TV dnevnik (Ljubljana).
20.35 Dokler si zdrav — francoski film (Ljubljana).
22.05 Fernandel poje (Ljubljana).
22.30 Poročila (Ljubljana).

SREDA, 19. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb).
17.15 Madžarski TV pregled (do 19.30) (Beograd).
17.45 Risanke (Beograd).
18.30 Pisanj trak (Ljubljana).
18.45 Poljudno znanstveni film: Skrivnosti narave — (Ljubljana).
19.15 Popularna glasba — Sarajevo (Beograd).
20.00 TV dnevnik (Ljubljana).
20.35 Niti našega življenja — mladinsko tekmovalje (Ljubljana).
21.35 Ekran na ekranu (Zagreb).
22.35 Poročila (Ljubljana).

ČETRTEK, 20. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb).
10.30 Nemščina (Zagreb).
14.45 TV v šoli (Zagreb).
15.40 Nemščina (Zagreb).
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd).
17.45 Pionirski TV dnevnik (Ljubljana).
18.15 Komorni zbor RTV Ljubljana — oddaja Naši zbori (Ljubljana).
14.45 Humoreska (Beograd).
20.00 TV dnevnik (Ljubljana).
20.35 Saga o Forsyth — serijski film (Ljubljana).
21.25 Kulturne diagonale (Ljubljana).
22.10 Poročila (Ljubljana).

PETER, 21. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb).
11.00 Francščina (Beograd).
14.45 TV v šoli (Zagreb).
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd).
16.45 Madžarski TV pregled (Beograd).
17.25 Daktari — serijski film — (Ljubljana).
18.15 Mladinski koncert (Beograd).
19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana).
20.00 TV dnevnik (Ljubljana).
20.35 Propovedane igre — francoski celovečerni film (Ljubljana).
22.00 K. Destovnik-Kajuh: Ljubljanske pesmi (Ljubljana).

za pozorno darilo ali pogostitev

Ballantine's
WHISKY

REMY MARTIN

COGNAC

HINE

COGNAC

UVAŽA IN DOBAVLJA:

PREHRANA
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA

FRIOZON — sredstvo za osvežitev prostorov je izdelano iz prvovrstnih esenc z vonjem bora in lavande

FRIOZON — vas obvaruje neprijetnih dišav v stanovanju, avtomobilu, odnosno v vseh zaprtih prostorih, ki jih uporabljate vsak dan

PROIZVAJA

RADONJA Sisak

Razpisna komisija

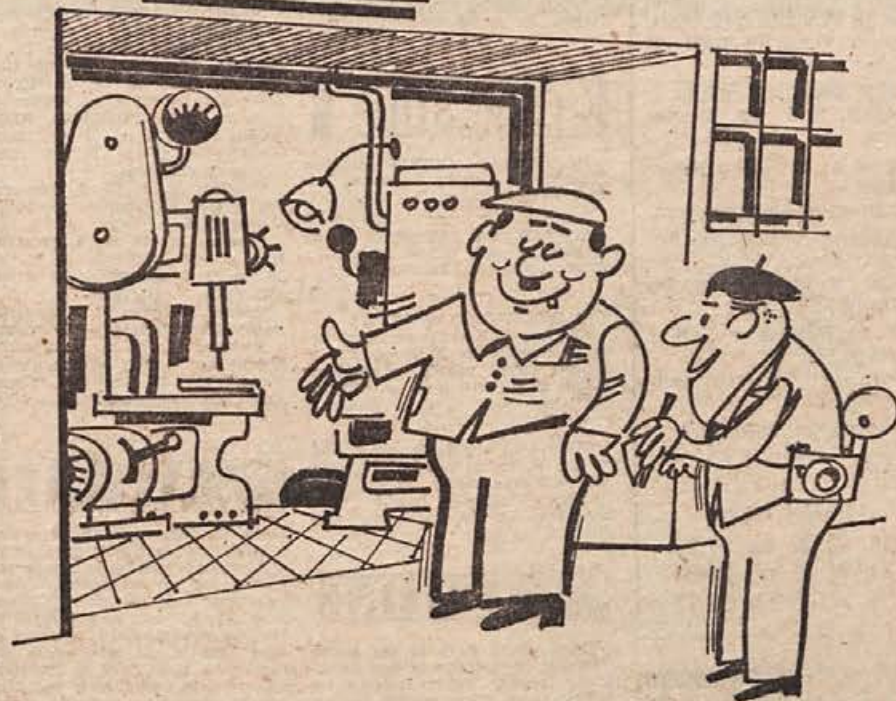
uprave občinske skupščine Črnomelj
razpisuje prosto delovno mesto

REFERENTA ZA ODMERO
PRISPEVKA OD OBRTI

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje: višja strokovna izobrazba pravne, ekonomske ali upravne smeri in dve leti delovnih izkušenj v davčni službi.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati poslati v 15 dneh po objavi na občinsko skupščino Črnomelj.

STVO

- Pot do vašega uspeha, moister?
- Odlična oprema!
- In pot do opreme?
- Namensko varčevanje pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOvem MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je avgusta 1967 zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50 %, za vezane vloge do 8 %! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4–6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

FEBRUARSKO VREME V PREGOVORIH

Če je svečana pretoplo, bomo v aprilu radi za pečjo.

Če je svečnica zelena, velika noč bo zasnežena.

Če se na svečnico jasno zdani, zima rada še dolgo trpi.

Kakršno vreme na Petrovo kane, tako rado cel mesec ostane.

Če se Polona v soncu oddaja, v mokrem poletju gob preostaja.

Februarski Valentin prinese ključ od košenin.

LUNINE MENE:

16. 2. ☉ ob 17.25
24. 2. ☾ ob 05.30
4. 3. ☉ ob 06.17

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 14. februarja — Valentin
Sobota, 15. februarja — Vesela
Nedelja, 16. februarja — Danilo
Ponedeljek, 17. februarja — Silvin
Torek, 18. februarja — Pust
Sreda, 19. februarja — Miroslav
Četrtek, 20. februarja — Leon

PREKLICI

Martin Kebelj, Kettejev drevod 31, Novo mesto, oparjam, da nisem plačnik, dolgoč, ki bi jih naredila moja hčerka Marica Kebelj, Kettejev drevod 31, Novo mesto.

Miha Poredoš, iz Vel. Brusnice, n. h. Brusnice, obžalujem, kar sem govoril neresničnega o Mariji Kraševu iz Vel. Brusnice, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Alojz Cerne, upokojenec iz Kola št. 63, pošta Semič, preključem kot neresnično, kar sem trdil dne 14. 12. 1968 v svoji hiši v Kolu pri Semiču o zasebnem tožniku Antonu Štublarju, posestniku iz Pugačeva št. 2, pošta Semič, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

OBVESTILA

EKSPRESNO OCISTI oblačila
Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

ŠCETKE ZA LOSILCE in za sesalce za prah obnovi šotarstvo
Arnič, Ljubljana, Tržaška 32.

OPRAVILCILO »ATOL«
»ATOL« iz Kočevja se opravičuje mladini iz Krškega, ker v soboto zaradi meteža in zametov nismo mogli priti igrati na mladinski ples.

GOSTILNA Marija Cugelj iz Odrge pri Trebnjem priredi v soboto, 15. februarja zvečer, veliko masakarado. Najlepše maske bodo nagajane. Pridite, dobro boste postreženi!

ČESTITKE

Dragi mami Pavli in tatu Jožetu Teropščič iz Gor. Kronovega za 25-letnico poroke iskreno čestitajo ter kičejo še na mnoga zdrava leta vsi domači, posebno družina Cerne.

Dragemu zetu Valentinu Zupančiču, ki živi v Ameriki, šelimo vse lopo za njegov praznik, ženo Martino pa lepo pozdravljamo. — Domači iz Dolenje vasi.

KINIO

Brežice: 14. in 15. 2. ameriški barvni film »Odsev v zlatem očesu«. 16. in 17. 2. angleški barvni film »Meja v plamenih«. 18. in 19. 2. jugoslovanski barvni film »Operacija Beograd«.

Črnomelj: od 14. do 16. 2. ameriški barvni film »Kamelot«. 18. in 19. 2. ameriški barvni film »Človek iz zastavljenosti«. 19. in 20. 2. danski barvni film »Roke gor, Fredi«.

Kostanjevica: francoski film »Viatic«.

Metlika: od 14. do 16. 2. angleško-italijanski barvni film »Vrnitev Ivanhoja«. 15. in 16. 2. italijanski barvni film »Za pest dolarjev«. 19. in 20. 2. ameriški film »Zivljenje na koncu«.

Mokronog: 15. in 16. 2. francoski film »Triumf Strogova«. Novo mesto: od 14. do 17. 2. italijansko-francoski barvni film »Seftkov sin«. od 18. do 20. 2. francoski barvni film »Oskar je kriv za vse«. POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 14. do 18. 2. špansko-italijanski barvni film »Trije neusmiljeni«.

Ribnica: 15. in 16. 2. francoski barvni film »Nenavadna zgodba E. Chapmana«.

Sevnica: 16. in 17. 2. ameriški film »Deset zapovedi« — I. del. 19. in 20. 2. ameriški film »Deset zapovedi« — II. del.

Sodražica: 15. in 16. 2. ameriški barvni film »Boening« — Boeninga. Trebnje: 15. in 16. 2. ameriški barvni film »Veliko bogastvo«. 19. 2. ameriški barvni kriminalni film »Operacija Opluma«.

ZAHVALE

Letos 15. januarja sem se prejel z avtobusom iz Brežic proti železniški postaji. Med potjo sem se onesvestil, ker mi je prenehalo delovati srce. Anica Avguštin iz Obreza in Martin Volčansek iz Artača pa sta me pričela takoj masirati okrog srca in mi tako rešila življenje. Za njun trud in iznajdljivost se jima najiskrenejše zahvaljujem. Istočasno se najlepše zahvaljujem tudi poslovalni trgovini iz Trebeže — imena mi žal ne vem — ki me je takoj odpeljal z osebnim avtomobilom v breziško bolnišnico.

Anton Kostanjšek, delavec v tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj«

Cenik malih oglasov

CENIK: vsak oglas do deset besed — 10 Ndin, vanka nadaljnja beseda 1 Ndin. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 Ndin. Za oglase s ponudbo na upravo lista pod geslom: pribitek 3 Ndin. Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, čestitkah, preključih in podobnih objavah 50 odstotkov popusta, pri zahvalah in osmrtnicah 50 odstotkov popusta, vsi tisti, ki z oglasom iščejo službo, pa 40 odstotkov popusta!

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spreminjajo svoj star naslov, naj sporočijo oboje naslova. Doga se, da sporočijo samo novega, ker pa imamo pri nas včasih več naročnikov z enakim priimkom in imenom, seveda ne moremo vedeti, čigav naslov je treba spremeniti.

Vsi vojak, ki naročajo Dolenjski list, naj napišejo tudi točen domač naslov, da bomo vedeli, ali naj jim pošljemo belokranjsko-kočevsko izdajo (z dvema zvezdicama) ali posavsko-trebanjsko (z eno zvezdico).

Kdo kaj ve o njej?

3. februarja 1969 je brez sledu izginila 18-letna Marica Kebelj iz Novega mesta. Kettejev drevod 31. Visoka je 158 cm, vitke postave, temno kostanjevih las in temnih oči. Obležena je bila v rjavem hlačenem kostimu, obuta v črne usnjene škornje z gumijastimi podplati. Kdor bi kaj vedel o njej, naj sporoči postaji milice v Novem mestu ali najbližji postaji milice.

Dobruška vas: trčenje v cikaku

22.000 din škoda je terjala prometna nesreča, ki se je pripetila 3. februarja pri Dobruški vasi. Trčila sta tovornjak, ki ga je vozil Janez Robida iz Lopate pri Hinjah, in osebni avtomobil Italijana Lorenza Procaria. Osebni avtomobil je odbilo v jarek. Do nesreče je prišlo, ker je na zasneženi cesti tovornjak zanesel. Poškodovan se ni nihče.

Podgračeno: v eni uri tri nesreče

Na zasneženi magistrali Ljubljana—Zagreb so se 4. februarja pripetila tri avtomobilske nesreče pri Podgračenu. Najprej je avtobus koprškega SLAVNIKA, ki ga je vozil Franc Poppe, zadel v osebni avtomobil Zagrebčana Silva Stambuka in ga porinil v tovornjak, ki ga je vozil Alija Daglar iz Kraljeva. Škoda so ocenili na 14.000 din.

Pol ure kasneje se je tovornjak, ki ga je vozil Alojz Kolenc iz Novega mesta, zaletel v tovornjak Alojza Lekšeta iz Smihela. Škoda je bilo za 5.500 din.

Nekaj minut kasneje je Maročan Fece Belemble zaviral osebni avtomobil, zato ga je zanesel v tovornjak, s katerim se je pripeljal na proti Ivan Ban iz Brežic. Škoda je bilo za okoli 900 din.

Karteljevo: tovornjak obvisel...

Ferenc Kleofasz iz madžarskega podjetja HUNGAROKAMION je s tovornjakom vlekli 3. februarja zvečer po magistrali iz Ljubljane v Zagreb tovornjak s priklopo istega podjetja. Na klancu pri Karteljevem je priklopo zaneslo s ceste, za njo pa je zdrsnil tudi vlečeni tovornjak, medtem ko je Kleofaszov tovornjak obvisel na bariki. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Skopice: avtomobil na strehi

Ljubljanočan Anton Molan se je peljal 9. februarja s osebnim avtomobilom mimo Skopice. Z zasnežene ceste pa je vozilo zaneslo na nasip, kjer se je prevrnilo na streho. Ranjen ni bil nihče, škoda pa so ocenili na 800 din.

Hrastje: trčenje v koloni

Mokronoški voznik Anton Zidar se je 5. februarja s osebnim avtomobilom ustavil za kolono motornih vozil pri Hrastju. Za njim se je ustavil beograjski avtomobilist Srđa Lalević, Stefan Zagar iz Tolmina, ki se je pripeljal za njima, ni mogel ustaviti tovornjaka, za-

del je Beograđanovo vozilo in ga odbil v Zidarjev avtomobil. Škoda je bilo za okoli 900 din.

Ponikve: z avtomobilom v skalo

Miloslav Stanislavjević iz Kopra se je peljal 3. februarja s osebnim avtomobilom po magistrali Ljubljana—Zagreb in pri Ponikvah tresel v skalo. Škoda so ocenili na 1.500 din.

Draga: na nasipu se je prevrnil

Dušan Lutman iz Ljubljane je 4. februarja zjutraj pri Dragi s osebnim avtomobilom zapeljal na nasip in se prevrnil. Škoda so ocenili na 2.500 din.

Ponikve: neposlušno krmilo

Na zasneženi cesti pri Ponikvah se je 3. februarja popoldne prevrnil z osebnim avtomobilom Riko Poženal iz Medvoda. Na snežni brozi ni bil več kos krmilu. Škoda je bilo za okoli 700 din.

S tovornjakom v traktor

8. februarja popoldne je vozil iz Krškega proti Sp. Pohorici traktor Leopold Kučič iz Dul. V Dolenji vasi je ustavil na desni strani ceste in razkladal gramoz za posipanje. Tedaj je iz smeri Brežic pripeljal vojaški tovornjak Zivan Srečkovič iz Cerkelj, ki je pred traktorjem zaviral, vendar ga je zanesel, tako da je zadel traktor. Na vozilih je škoda za okrog 3000 din.

S triciklom v osebni avto

4. februarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na Cesti prvih borev v Brežicah. Od garaže na omenjeni cesti je peljal proti Narodnemu domu s osebnim avtomobilom Boris Rožič iz Brežic. Izpred Narodnega doma, kjer je hotel Rožič ustaviti — to je nakazal s smernim kazalom in zmanjšanjem hitrosti — pa je pripeljal s mopedom triciklom Martin Drobnič iz Zupce vasi in se zaletel v osebni avtomobil. Na avtomobilu je za okrog 300 din škoda.

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite svojem vprašanju dopisnico ali znamko za 30 din.

UPRAVA LISTA

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZAPOSIM DEKLE, ki zna nekoliko opravljati dela v kuhinji in strežbi. Samo resne ponudbe pošljite na oglasni oddenek pod »Zanesljivost«.

SPREJMEM UPOKOJENKO za varstvo pri hiši. Naslov v upravi lista (188/69).

POSTENO DEKLE, ki ima veselje do gostilne, sprejme takoj gostilna Pavla Zupančič, Radeče.

NATAKARICO — lahko je začotnica ali priučena — sprejme gostilna Murko, Krško. Najprej takoj ali s 1. marcem.

GOSTINSKO PODJETJE »Planinka« iz Kamnika išče KV kuharico ali kuharico s večletno prakso. Nastop službe takoj. Stanovanje je zagotovljeno!

GOSPODINJSKO pomočnico išče družina. Plača visoko. Ing. Lah, Vegova 2, Ljubljana.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo dvema moškima. Ponudbe pod »Slovenca«.

MOTORNA VOZILA

PRODAM italijanski traktor Valpadana po zelo ugodni ceni. Pogon na vseh štiri kolesa s plugom in kultivatorjem. Jože Mihovec, Sp. Senica 2, Medvode.

PRODAM

PRODAM otroško postelico. Bršljin 49, Novo mesto.

PRODAM 3-letno žrebec (haflinger). Ločna 26, Novo mesto.

PRODAM cirkular, kompleten, s motorjem. Potočar, Bučna vas 35, Novo mesto.

POSEST

PRODAM VINOGRAD blizu semiške železniške postaje. Informa-

cije dobite pri Lovrinu, Kot 37 — Semič, ob nedeljah od 13. do 15. ure.

PRODAM vseljivo hišo na Rožnem z 0,40 ha zemljišča; cena 7.000 din. Jože Krejan, Rožno št. 30, p. Blanca.

PRODAM POSESTVO s hišo in gospodarskim poslojem na Dolenjskem. Naslov v upravi lista (189/69).

PRODAVA POSESTVO v velikosti 3 ha s hišo in gospodarskim poslojem v Pijavcih ob cesti blizu železniške postaje. Cena po dogovoru. Marija in Franc Dumanj, Pijavice 9, Trzinšče.

PRODAM VINOGRAD v Čurnovcu — površina 70 arov. Naslov v upravi lista (177/69).

POCENI PRODAM hišo s gospodarskim poslojem in 4 ha zemlje. Marija Kos, Zg. Mladetiče 10, p. Trzinšče.

OBRATNIKI POZOR! Prodajam starejšo hišo s vrtom (bres garaže) sredi mesta Brežic ob glavni cesti. Primerno za preureditev za obrtno delavnico. Zaradi družinskih razmer — po zelo ugodni ceni. Pojavnila v frizerskem salonu v Cateških Toplicah od 10. do 17. ure.

KUPIM

KUPIM manjšo enodružniško hišo ali enopolno sobno stanovanje v Novem mestu ali okolici. Ponudbe pod »Enodružniškos«.

RAZNO

ZAPRTJE je zelo zopna nadlega, ki vam povzroča bolečine, hkrati pa tudi celo vrsto nevarnih bolezni. Najučinkovitejša prirodna sredstva zoper zaprtje je voda DONAT vrelca. Zahtevajte jo v svoji trgovini, ta pa jo dobi v Novem mestu pri HMEJLNIKU — telefon 21-129, STANDARDU (MERCATORJU) — telefon 21-158 in DOLENJSKI — telefon 21-440.

POROKA — naj bo spomin nanjo lep in trajen! Zato izberite moderen prstan pri slatariji v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

Prav je, da zveste:

Prosimo vas samo za 16 dinarjev!

SEST MESECEV je minilo, kar vas je domači pismonoša zadnjikrat obiskal zaradi naročnine. Zdaj prihaja spet: prinaša vam polnoletno, s katero boste plačali 16 dinarjev in s tem poravnali polnoletno naročnino za DOLENJSKI LIST. Naročnine za domače naročnike od lani na leto nismo nič spreminjali, zato vas prosimo, da takoj ob prvem pismonošem obisku izpolnite svojo dolžnost do uprave našega časnika, saj imamo do tiskarne, pošte, tovarne papirja in do drugih dobaviteljev velike obveznosti.

NAROČNIKE IZVEN SLOVENIJE prosimo, da sami takoj nakažejo celoletno ali vsaj polnoletno naročnino, če želijo prejemati naš tedenik še naprej nemoteno na svoj naslov. Položnice smo vam priložili v noveletni številki. Zamudnikom bomo list ukinili brez posebnih dodatnih opominov!

V INOZEMSTVO POSILJAMO naš domači pokrajinski tedenik že od lanskega novembra v posebnih papirnatih vrečkah. Na dolgi poti do Amerike, Avstralije, Argentine, dežel zahodne Evrope ali do drugih dežel na svetu, kjer žive in delajo Dolenjci, pride tako DOLENJSKI LIST manj poškodovan. Zaradi tega znaša letos celoletna naročnina za inozemstvo 5 ameriških dolarjev oz. 62,50 din (polnoletno 31,25 din). Naročnike prosimo, naj nam takoj nakažejo ustrezno valuto v vrednosti 5 ameriških dolarjev; če jim plačujejo naročnino rojaki v domačem kraju, jih prav tako prosimo za takojšnje nakazilo celoletne naročnine.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih. Pot do likvidnosti v gospodarstvu je v tem, da sprostite zamrznjeni kapital, ki je v zalogah. Razprodajte zaloge — pomagajte si s krediti, ki jih boste dobili na ta način!

Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem vam lahko uspešno pomaga DOLENJSKI LIST: vsak teden ga prebere nad 130.000 ljudi med Ljubljano in Zagrebom ter med Kolpo in Savo. Vsak četrtek: 28.500 DOLENJSKIH LISTOV, glasnikov o razprodaji vaših zalog!

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rla Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakovc, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 62,50 novih dinarjev (6250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev ali ustrežna druga valuta v vrednosti 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (063)-21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska CP »Delo« v Ljubljani